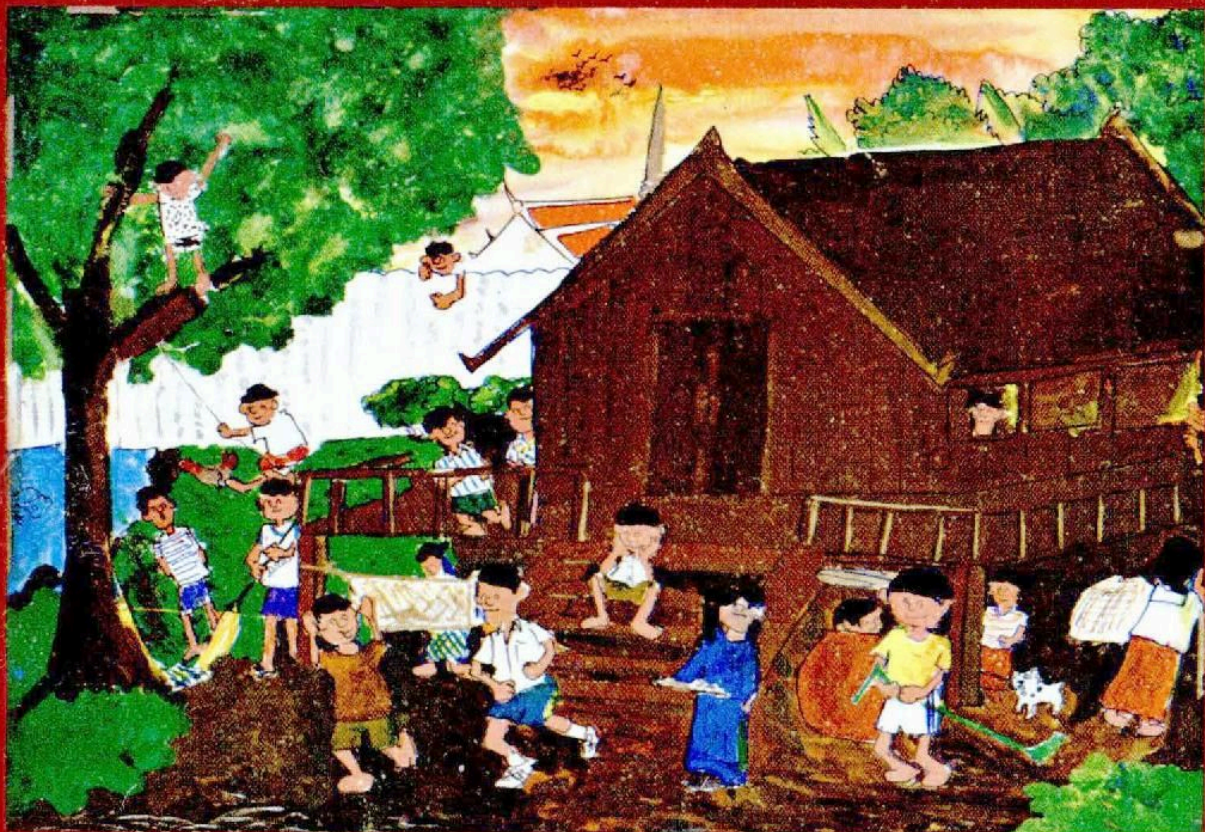

ເຍາວກັດປີ

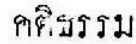
ปก : ภาพชีวิตไทย จากงานแสดงศิลปโรงเรียนในกรุงเทพ ฯ

พ. 12796-12798 -
พ. 080
จ. 123 ย

เด็กต้องเรียนความรู้ อบรม
ความดี ฝึกหัดวินัยให้มีพร้อมแต่เยาว์วัย
จึงจะมีความสุขความเจริญได้ ทั้งใน
วันนี้และวันข้างหน้า.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันที่ 18 ธันวาคม พุทธศักราช 2522

—————

Two French soldiers.

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

กรุงเทพมหานคร

คำขวัญ
ของ
ฯ พณฯ นายกรัฐมนตรี
พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
ในโอกาส
วันเด็กแห่งชาติ พ.ศ. 2523

วินัย อดทน ขยัน ประหยัด
เป็นคุณสมบัติของเด็กไทย

พลเอก

(เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์)

นายกรัฐมนตรี

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ ๕๔/๒๕๒๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือ
วันเด็ก ประจำปี ๒๕๒๓

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติโครงการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๒๓ และให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๒๓ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

เพื่อให้การจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๒๓ เป็นไป
ด้วยความเรียบร้อยและได้ผลดีตามความมุ่งหมายของราชการ คณะกรรม-
การจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๒๓ จึงแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้
เป็นคณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก ประจำปี ๒๕๒๓
คือ

๑. นายสมาน แสงมลิ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายธนุ แสงศักดิ์	รองประธานคณะกรรมการ
๓. นางวัลลีย์ ปราสาททองโอสถ	อนุกรรมการ

๔. นายเสมอ นาคพงศ์ อนุกรรมการ
๕. นายวีรชาติ ศุภระมุล อนุกรรมการ
๖. นางมาลินี พลประการ อนุกรรมการและเลขานุการ
๗. นางประสพสุข นวลวิวัฒน์ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ๕ ๕ ๕
ทรงตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ส่ง ณ วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒

SECRET

(นายรังสฤษดิ์ เชาวนศิริ)

ปลดกระทรงศึกษาธิการ

ประธานคณะกรรมการจัดงานวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๓

คำนำ

คณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็กประจำปี ๒๕๒๓ ได้พิจารณาเห็นว่า เนื้อหาส่วนใหญ่ในหนังสือเยาวชนทัศน์ ซึ่งคณะกรรมการจัดทำเอกสารปเด็กสากล ได้จัดทำขึ้นและยังมิได้พิมพ์เผยแพร่ มีคุณค่าเหมาะสมที่จะนำมาพิมพ์เป็นหนังสือที่ระลึก ในการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๒๓ จึงได้ขออนุญาตนำมาปรับปรุงและจัดพิมพ์ขึ้นจำหน่ายเผยแพร่

คณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก ฯ รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพระบรมราโชวาท และรู้สึกสำนึกในพระคุณสมเด็จพระสังฆราชที่ได้ประทานพระคติธรรม ตลอดจนขอขอบคุณ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีที่ได้มอบคำขวัญวันเด็ก ซึ่งได้ตีพิมพ์ไว้ในหนังสือเล่มนี้ เพื่อเป็นสิริมงคลและเป็นเครื่องเตือนใจให้เด็ก ๆ ได้สำนึกในหน้าที่และประพฤติปฏิบัติตน ในทางที่ถูกที่ควร อันจะเป็นการสร้างความมั่นคงให้ชาติอีกทางหนึ่งด้วย

อนึ่ง ขอขอบคุณคณะกรรมการจัดงานปเด็กสากล พ.ศ.๒๕๒๒ ที่ได้เอื้อเฟื้ออนุญาตให้นำต้นฉบับหนังสือเยาวชนทัศน์มาจัดพิมพ์ ตลอดจนผู้เขียนเรื่อง เขียนภาพประกอบ และผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือเล่มนี้ทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

นายสมาน แสงมลิ
ประธานคณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก
ประจำปี ๒๕๒๓

สารบัญ

บทร้อยกรองเฉลิมพระเกียรติ	1
พระมหากษัตริย์คุณ	3
ความเห็นของหนูนิค	13
สิ่งแวดล้อม : พื้นฐานความเข้าใจเบื้องต้น	19
มาช่วยกันสร้างโลกให้น่าอยู่	25
รอบ ๆ ตัวเรา	30
ฉันอยากเป็น . . .	44
สิ่งที่ฉันรัก	46
โอกาสในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับเด็ก	48
เด็กกับตำรวจ	56
บันทึกความปรารถนาของหนู	69
เด็กกับการเล่นของไทย	77
เรื่องของลุง	93

บทร้อยกรองเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา
วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

นางสาวปรียาภรณ์ หนูสนั่น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย

[ฉบับชนะการประกวดได้รับรางวัลที่ ๑ ของกระทรวงศึกษาธิการ]

อาศิรวาทมหากษัตริย์ชาติไทย
สดุดีพระคุณาจริยาวัตร
เป็นพ่อเมืองเปี่ยมพรคุณลาดล้ำ
เป็นมิ่งขวัญส่องสว่างกลางดวงใจ
เป็นนักคิดนักปกครองของประเทศ
เป็นทั้งนักพัฒนาผู้ปรานี
ทรงเห็นความสำคัญสร้างสรรค์ชาติ
เกื้อประโยชน์ฝนหลวงแก้ปวงชน
พระราชทานพันธุ์ข้าวแก่ชาวเกษตร
แนะวิธีปลูกพืชกินทั่วดินแดน

น้อมศีระบังคมประนมหัตถ์
เสวตฉัตรร่มเกล้าผองชาวไทย
เป็นผู้นำอนาคตชาติสดใส
เป็นสายใยเชื่อมความรักสามัคคี
บำรุงเขตแดนไทยให้สุขศรี
ทรงแนะแนวทางเสริมสร้างตน
“เกษตรศาสตร์” ๖ บำเพ็ญให้เห็นผล
ช่วยทุกขัณฑวดยราษฎร์ผู้ขาดแคลน
ทั่วทุกเขตได้ผลงามตามแบบแผน
ไทยทั่วถ้วนชื่นชมนิยมตาม

“นาชาติ” ทรงแนะนำทำแบบอย่าง
 “ชนชาวเขา” รัชชถึงพระนาม
 “หุบกระพง” สถานที่มีคุณค่า
 ทรงฟื้นฟูปลูกฝังกำลังใจ
 ทร ห่วงใยไร่นาประชาราษฎร์
 พระหทัยเปี่ยมเมตตาเกื้อการุณย์
 ดำริให้สร้างเขื่อน “ฝาย” ระบายน้ำ
 พสกนิกรสุขเกษมเปรมปรีดิ์
 ทรงจัดตั้งเป็นกลุ่มชุมชนร่วม
 “สหกรณ์” ช่วยจรรโลงตามโครงการ
 “กรณียกิจ” ที่พระองค์ทรงส่งเสริม
 เลิศด้วยพระปรีชาพระบารมี
 ขอลถวาย “กตัญญู” เพื่อบูชิต
 “กตเวทิตา” แด่องค์ผู้ทรงชัย

ตามแนวทางของถิ่นเกล้าฯชาวสยาม
 ผู้นำความรอบรู้มาสู่ไทย
 พัฒนาเกษตรกรรมนำสมัย
 ชนใกล้ไกลซึ่งมหากรุณาธิคุณ
 จึงหมายมาดจุนเจือและเกื้อหนุน
 เป็นใบบุญเสริมสร้างทางความดี
 เกษตรกรรมได้ผลงามตามวิถี
 พระภูมิเฝ้าผลิตผล “ชลประทาน”
 สร้างศูนย์รวมให้ประจักษ์เป็นหลักฐาน
 ช่วยเหลืองานของปวงชนเกิดผลดี
 ได้ริเริ่มเป็นหลักสร้างศกดิ์ศรี
 ชาติสุขเพราะ “พ่อหลวง” ทรงห่วงใย
 “เจ้าชีวิต” ผู้นำทางสว่างไสว
 ชนชาวไทยจะรักชาติ “รองบาท” เอย ฯ

พระมหากรุณาธิคุณ

สิรินธร ช่างโซติ

เอกเป็นเด็กชายอายุประมาณสิบขวบ ทำทางคล่องแคล่ว บ้านของเอกอยู่ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพฯ ไปประมาณ ๓๑๘ กิโลเมตร จังหวัดนี้ได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดสวยที่สุดจังหวัดหนึ่ง มีชายหาดขาวสะอาด มีอ่าวโค้งสวยมองออกไปเห็นภูเขารูปแปลกๆ ลอยอยู่กลางทะเล นอกจากนั้นยังมีถ้ำแปลกตา กับน้ำตกที่งดงามอีกด้วย

พ่อของเอกเป็นชาวไร่ในนิคมสร้างตนเอง พ่อเคยเล่าให้เอกฟังว่าแต่ก่อนพ่ออยู่ที่อื่น ย้ายไปหลายแห่ง ไม่มีบ้านของตนเอง ต่อมาได้อพยพเข้ามาอยู่ในนิคมเพื่อสร้างครอบครัวขึ้นใหม่นานสักเจ็ด... แปดปีมาแล้ว

“เมื่อตอนที่พ่อมาอยู่ที่นี่ใหม่... ใหม่ละ พ่อต้องทำงานหนักมากกว่าจะมีบ้านมีไร่อย่างที่เอกเห็นอยู่นี้ พ่อต้องทำงานหนักอยู่หลายปีทีเดียว” พ่อบอกเอก “พวกเราที่อพยพมาพร้อมกันครั้งนั้นมีหลายร้อยครอบครัว เดิมทีเดียวตรงที่เราอยู่เดี๋ยวนี้เป็นที่รกร้าง”

“ที่รกร้าง...” เอกสงสัย ฟังดูน่ากลัว

“ก็เหมือนบ้านนั้นแหละ... รก... เป็นป่าที่หมดสภาพแล้ว” พ่ออธิบาย “ทางการให้ที่ดินเราทำการเพาะปลูก ครอบครัวละยี่สิบห้าถึงสามสิบ

ไว้ พ่อต้องถางป่า... ขุดต่อไม้... ปรับที่อยู่ให้นานทีเดียว กว่าลงมือปลูกพืชที่ให้ประโยชน์พวกขนุน... มะม่วง... นุ่น... ชันได้” แล้วพ่อก็มองออกไปนอกบ้านซึ่งมีต้นไม้ใหญ่ขึ้นอยู่เหมือนฉากสีเขียว

เอกมองตาม สีเขียวไปไม่มองดูสบายนัก “เดี๋ยวมันต้นไม้เต็มไปหมดเลยนะพ่อ”

พ่อมีสีหน้าแสดงความพอใจเห็นได้ชัด “ต้นไม้ขึ้นต้น พวกมะม่วง ขนุน นุ่น พวกนั้นนะโตช้า ต้องกว่าห้าปีขึ้นไปถึงจะออกลูก” พ่อหยุดพูดหนึ่ง ก่อนที่จะพูดต่อไปอย่างช้าๆ “เราก็เลยต้องปลูกพวกสับปะรด พวกกล้วยเอาไว้มั่ง พ่อได้เก็บกิน เก็บขายไปพลาง... พลาง”

“ตอนนั้น ต้นมะม่วง... ต้นนุ่นในไร่ของเรา โตเต็มที่แล้วนะครับ เราเก็บมะม่วงขายได้ทุกปี... นุ่นก็ขายได้มาก... มีเท่าไรไม่พอขาย”

พ่อพยักหน้าเห็นด้วย “นี่แหละลูก... ผลที่เกิดจากการทำงานของ

เราละ” แล้วพ่อสอนเอกว่า “จำไว้นะเอก ความขยันเท่านั้นที่จะช่วยเราได้ เราไม่มีความรู้... ไม่เป็นไร ถ้าตั้งใจจริง เราก็หาความรู้ใส่ตัวได้... ทุกอย่างนี้เรียนรู้เอาได้ทั้งนั้น... อย่างแม่ของเอกนี่... พุดก็พุดเถอะ... เมื่อก่อนไม่รู้อะไรมาซักเท่าไรเล่า... ก็มาเรียนรู้เอาเมื่อตอนเข้ามาอยู่ใน นิคมนี้แหละ”

แม่ได้ยินก็ยิ้มชอบใจ “เดี๋ยวนี้แม่เก่งหลายอย่างนา” แม่พุด

“นั่นไง” พ่อว่า “เห็นนั่งทำดอกไม้... ทำเอ้า... ทำเอ้า... ดอกอะไรนะแม่”

“ทำได้หลายอย่าง” แม่มีทางทำภูมิใจมาก “สวยทั้งนั้น... อย่างดอก พวงชมพูนี่... ทำได้เหมือนเปียบเลย... สวย...”

พ่อไม่ค่อยรู้เรื่องดอกไม้มากนัก “พวงชมพูไหน... ที่เป็นดอกเล็กๆ สีชมพู... เป็นช่อๆ นั้นนะหรือ... ฉันเห็นนั่งเอาไม้พัน... พัน ทำเป็นหวด” แล้วพ่อก็กหัวเราะ

เอกนึกถึงดอกไม้สีชมพู ดอกเป็นพวงขึ้นมาทันที “อ้อ... พวงชมพู อย่างที่ขึ้นอยู่ข้างรวนน้ใช่ไหมอะ... ใช่แล้ว มันมีหวด”

แต่แม่ไม่สนใจเรื่องต้นไม้มันหวด กลับคำนึงถึงเรื่องประติษฐ์ต่อไป “ดอกพวงชมพูประติษฐ์นี้พ่อทำได้มากแล้ว เราก็เอาใส่ลงไว้ในตะกร้าใบ น้อยๆ” แม่ทำเสียงน้อยๆ อย่างที่ฟังแล้วรู้สึกว่างเล็กจริงๆ “น่ารัก... เอาไว้ขายที่ศูนย์...”

“ศูนย์ผลิตภัณฑ์ของนิคมใช่ไหมแม่” เอกต่อ

แม่พยักหน้า “ใช่แล้ว... นั่นแหละ” หันมองไปที่กล่องใส่ดอกไม้ ซึ่งดอกไม้หลายชนิดปักรวมกันอยู่ “มะลิซ้อนก็ทำได้นะ ขายช่อละสิบห้าบาท เนอะ ดอกแสด... ดอกตะแบก... หางนกยูง... ไช้ทำได้ทั้งนั้นแหละ”

“เมื่อก่อนนี้ทำไมไม่เป็นเลย ไซ่ใหม่” พ่อซัด

“ก็ไซ่ใหม่สิ” แม่ยิ้มรับ “ที่ทำเป็นนี้ก็เพราะได้เรียน...เอกรู้ใหม่...
ครูที่สอนให้มันเป็นครูที่สมเด็จฯ ท่านส่งมาเรียนนะ”

“สมเด็จฯ ไหนครับ” เอกซัก

“สมเด็จพระบรมราชินีของเรานะสิ” แม่พูดยิ้มอย่างชื่นชม “ท่านเคย
เสด็จมาเยี่ยมหม่อม มีพระเมตตาเลยโปรดให้ครูมาสอนพวกแม่บ้าน ให้ทำ
สิ่งของให้เป็นหลายอย่างที่เดียว ทำเป็นแล้ว... ขายได้”

“แม่ก็ไ้เงินขึ้นนะชะ” เอกนึกถึงเรื่องเงินขึ้นมาทันที

แม่ยิ้มๆ “แล้วแม่ยังได้เรียนทำขนม... ทำกระเป๋า... ทำหมวก...
ทอผ้า... อีกด้วย”

พ่อมองเอกแล้วพูดซ้ำๆ “อย่างนี้ ต้องนับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณ
อย่างยิ่งต่อพวกเราที่เดียว... จริงไหมเอก”

“ไซ่ครับ” เอกรับเสียงหนักแน่น “เป็นพระมหากรุณาธิคุณของ
สมเด็จพระบรมราชินีต่อพวกเรา”

พอตีมีเสียงกระดิ่งรถจักรยานดังกริ่งๆ ที่หน้าประตูบ้าน เอกรีบออกไป
เปิดประตูรับ “ลุงหน่นมาหาพ่อครับ” เอกรายงาน

ลุงหน่นของเอกก็คือ นายสนั่น ซึ่งเป็นเพื่อนบ้านของพ่อตนเอง

“พี่หน่น วันนี้แะมาที่บ้าน มีอะไรหรือเปล่า” พ่อทัก

ลุงหน่นของเอกทำทางตื่นเต้นกว่าทุกวัน “ฉันมีข่าวดีพิเศษมาบอก”
ลุงหน่นพูดพร้อมกับลงนั่ง “แล้วมีมะพร้าวอ่อนน้ำหอมมาฝากด้วย อีต้นนี้
น้ำหอมจริงๆจริงจริง เพิ่งออกลูก... ต้นเดียวนี้คนเดียว ลูกตกก็เสียด้วย”

นายสนั่นมีของติดมือมาฝากตามแบบฉบับของคนไทยที่มีใจเอื้อเฟื้อ
เพื่อนบ้าน

“ขอบใจพี่จริงๆ” พ่อยกมือไหว้ “แล้วข่าวดีพิเศษของพี่เล่า”

ลุงหน่นยิ้มกว้าง “คือวันอาทิตย์ที่จะถึงนี้ พระเจ้าอยู่หัว กับ พระ
ราชินี ท่านจะเสด็จมาเยี่ยมนิคมเรา”

“เสด็จมาหรือ” พ่อบอกเสียงดังด้วยความดีใจ “แม่ชะอุ่ม ... นี่จำ
ในหลวงกับสมเด็จพระราชินีท่านจะเสด็จนิคมวันอาทิตย์นี้”

แม่ตื่นเต้นมากจนนั่งไม่ติด “อ้ายย ... ฉันจะกวาดสับปรดไว้ถวาย
ท่าน ... ปีที่แล้วได้แต่ผ้าเฉยๆ ไม่มีอะไรถวาย คนอื่นเขามีของถวาย
ท่านกันทั้งนั้น”

เอกราชถึงวันสำคัญเมื่อปีที่แล้วขึ้นมาได้ “ผมจำได้ บ้ายูถวายไข่ไก่
บายูเก็บไข่ใส่ชะลอมถวาย หนึ่งชะลอมเล็กๆ น้ำเหมือนถวายสับปรดสอง

ลูก น้ำสุกถวายสับประรดหนึ่งลูกใหญ่เบ้อเริ่ม น้ำเล็กถวายมะยมหนึ่งกระจาก ใส่ถุงพลาสติก”

“เออนี่ความจำดี” พ่อชมเอก” แล้วหันไปทางนายสนั่นพูดเรื่องข่าวสำคัญต่อไป “พี่นั่น . . . ในหลวงท่านช่างประเสริฐจริง ๆ นะ ทรงเมตตาพวกเราอย่างหาที่เปรียบไม่ได้เลย เมื่อท่านเสด็จมาคราวที่แล้ว ท่านทรงไต่ถามพวกเราว่าทำอะไรกัน มีปัญหาอะไรบ้าง แล้วท่านก็ทรงแนะนำ ปลุกอย่างนั้นซี ปลุกอย่างนั้นซี น้ำไม่มีท่านก็ทรงช่วยคิด ท่านทรงทราบเรื่องราวทางเกษตร อย่างที่เราไม่เคยคิดมาก่อนจริง ๆ”

“นั่นซี . . . ฉันก็ได้ยินพวกเราพูดกันอย่างนั้นทั้งนั้น” นายสนั่นพูดอย่างปลาบปล่มในหัวใจ “ท่านไม่ได้ทรงเยี่ยมชาวบ้านเฉพาะแต่ที่นิคมเราหรือรอกหนา ท่านเสด็จไปเยี่ยมชาวบ้านอย่างเราที่แหละแทบจะทุกจังหวัดเลยทีเดียว ใครเดือดร้อนไม่มีที่ทำกินท่านก็พยายามช่วยให้มีที่ทำกิน ที่ไหนขาดน้ำ เชื้อนเขาไม่ระบายน้ำมาให้ ต้นข้าวจะแห้งตาย ท่านทรงทราบท่านก็ช่วยให้ทางเขาระบายน้ำมาให้บ้าง”

“พวกเรารักท่านจริงๆ” แม่เสริม “จะหาที่ไหนอย่างท่านไม่มีอีกแล้ว แล้วท่านก็เยี่ยมเยียนชาวบ้านจนถึงที่ ไม่ว่าไกลแสนไกลแค่ไหน ท่านก็เสด็จไป”

“ก็เพราะอย่างนั้นนะซี ท่านถึงรู้ปัญหาของเรา” นายสนั่นพูดซ้ำๆ แต่หนักแน่น “ถ้าท่านไปพบใครเจ็บไข้ได้ป่วย ท่านก็ให้หมอรักษา บางทีท่านก็ทรงแนะนำชาวบ้านให้ปลูกพืชพันธุ์ใหม่ๆ ที่ขายได้ราคา บางแห่งท่านก็พระราชทานสัตว์เลี้ยงพันธุ์ดีไว้ผสมพันธุ์กับสัตว์เลี้ยงของชาวบ้าน”

“พวกเรามีกำลังใจก็เพราะท่าน” พ่อพูดบ้าง “ท่านเป็นที่พึ่งทางใจที่วิเศษสุดท่านทรงแนะนำทรงนำให้พวกเราวมกลุ่มกัน เพื่อจะได้ขายของในไร่

ได้ง่าย . . . และไม่ถูกเอาเปรียบ”

“สมเด็จพระราชินีท่านก็ทรงช่วยแม่บ้านมากนะ” แม่พูดเสียงดัง ทุกคนอมยิ้ม “ให้หัดทำดอกไม้ . . . ทำขนม . . . ทำหมวก ทำกระเป๋าทอผ้าไหม ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ท่านทรงสอนให้พวกเราต่อสู้ เพื่อชีวิตของเราเอง”

“ก็ใช่นะซี อย่างที่แม่ว่าละ” พ่อพยักหน้า ท่าทางเห็นด้วยอย่างเต็มที่ “ไม่มีความรู้ท่านก็ทรงสอน . . . คิดไม่ออกว่าจะทำอะไรกิน ท่านก็ทรงแนะนำ . . . ไม่มีที่ทำมาหากิน ท่านก็ช่วยให้มีที่ทำกิน . . . มีปัญหาแก้ไขได้ ท่านก็ทรงช่วยแก้ไข . . . แล้วฉันก็เชื่อว่าที่ท่านทรงทำไปทั้งหมดนั้น ท่านไม่ได้ทรงหวังว่าจะได้อะไรจากพวกเราเลย ท่านทรงทำก็เพราะท่านเป็นพระเจ้าแผ่นดินที่ประเสริฐนั่นเอง”

นายสนั่นพูดอย่างหนักแน่น “พวกเรารักท่าน ทั้งสองพระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อพวกเราอย่างหาที่เปรียบไม่ได้จริงๆ ”

วันสำคัญมาถึง เอกเตรียมตัวแต่เช้า เขาตัดผมใหม่ตั้งแต่เมื่อวันวาน เพราะแม่บอกว่าจะได้เรียบร้อยน้ำดู เสือกับกางเกงก็ซักกรดไว้พร้อมแล้ว ถูงเท้าใช้คู่ใหม่ ส่วนรองเท้าซักไว้สะอาด เอกเลือกแต่งชุดนักเรียนในวันนั้น และเขาขออนุญาตนั่งกับเพื่อนแทนที่จะอยู่กับแม่ ซึ่งแม่ก็อนุญาต ส่วนเพื่อนนั้นต้องแยกไปคอยเฝ้าต่างหากในห้องประชุม

ผู้คนที่มาคอยเฝ้าในวันนั้นมากมายแน่นไปหมด ดูเหมือนว่าคนที่อยู่ในหมู่บ้านนั้นก็จะออกจากบ้านกันทั้งหมดเพื่อมาเฝ้า ทุกคนมีหน้าตาเข้มแข็ง แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสวยที่สุดเท่าที่มีอยู่ เด็ก ๆ ส่วนมากถือธงชาติอันเล็ก ๆ คนละครึ่งอยู่ในมือ

มีเจ้าหน้าที่มาคอยจัดให้ผู้ที่มาเผ่นนั่งรออยู่สองข้างถนน ซึ่งเป็นทาง
เสด็จผ่านหลายคนมีเสื้อผืนเล็ก ๆ สำหรับปรองนั้งติดตัวมาด้วย

คนแก่และคนที่มีของมาถวายได้นั่งแถวหน้า ส่วนคนที่ไม่มีของถวาย
นั่งเลยไปทางด้านหลังเรียงซ้อนกันหลายแถว ของถวายมักเป็นพวกผลิตภัณฑ์
ผลิตขึ้นได้ในนิคม เช่น สับปะรดและพืชผักต่าง ๆ บางคนนำการฝีมือ
ประติมากรรมมาเตรียมถวายด้วยความภูมิใจ

เอกเสือกที่ได้เหมาะได้หลังคาทางมะพร้าวกันแดดที่สร้างขึ้นชั่วคราว
สำหรับรับเสด็จ มันร่มพอที่เอกจะนั่งอยู่ได้นานหลายชั่วโมงต่อกันโดยไม่
ร้อน เขาและเพื่อนมีธงชาติไทยอยู่ในมือสำหรับโบกรับเสด็จ

“ท่านจะเสด็จมาจริงหรือนี่...” คอเพื่อนของเอกพูดเสียงเบาคล้าย
รำพึงกับตัวเอง เขาเพิ่งเข้ามาอยู่ในนิคมแห่งนี้ และไม่เคยเผื่ออย่างใกล้ชิด
แบบนี้มาก่อน จึงนึกไม่ออกว่าพระเจ้าแผ่นดินที่เขาเคยเห็นแต่ในรูปจะเสด็จ
พระราชดำเนินด้วยพระบาทมาเยี่ยมราษฎรชาวบ้านธรรมดาถึงในนิคม

“ก็เสด็จมาจริง ๆ นะซี” เอกพูดหนักแน่น “นั่งตรงนี้ก็ยังไม่มีการบัง
เราจะมองเห็นได้ชัดทีเดียว”

“จวนได้เวลาเสด็จแล้ว” เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งเดินประกาศ “ท่านเสด็จเข้า
ห้องประชุมก่อน แล้วจึงเสด็จผ่านทางนี้” ประโยคหลังนั้นเขาบอกแก่หญิงคน
หนึ่งในแถวหน้า

พอได้ยินดังนั้นบรรดาผู้มาคอยเผ่นพากันเตรียมตัวเพื่อให้เรียบร้อย
เป็นครั้งสุดท้าย บางคนดึงชายเสื้อที่ยับย่นให้เข้ารูปเรียบร้อย ผู้หญิงบางคน
จัดผมที่ถูกลมพัดจนยุ่งให้เข้าที่ ผู้ที่มีของถวายจัดเรียงของที่ขยับเคลื่อนที่ไป
ให้ดูเป็นระเบียบ เด็กบางคนถึงจุดทำให้เสมอกัน ส่วนบางคนกระชับธง
ชาติที่ถืออยู่เพื่อจะได้โบกได้ถนัดมือ

“ท่านจะเสร็จแล้ว . . .” เอกบอกเพื่อน เริ่มต้นเต้นเมื่อเห็นทุกคนเตรียมตัวพร้อม

“ท่านเสร็จมาถึงนิคมนี้ยังงั้นนะ” คอนยังอยากรู้

“ท่านทรงขับรถมาเอง” พ่อบอก

“ขับเองหรือ . . .” คอนอุทาน เขาไม่คิดว่าพระเจ้าแผ่นดินจะต้องขับรถเองอย่างคนธรรมดาสามัญทั่วไป

“พ่อบอกว่า ท่านเป็นพระเจ้าแผ่นดินที่ทรงทำงานหนักยิ่งกว่าใคร ทรงเดินทางมากกว่าพระเจ้าแผ่นดินองค์อื่นใดในโลก ทรงเดินทางด้วยยานพาหนะทุกชนิดตั้งแต่เครื่องบิน เฮลิคอปเตอร์ รถยนต์ เรือยนต์ และด้วยพระบาท รวมแล้วปีหนึ่งเกือบสามหมื่นกิโลเมตรแน่ะ”

“มากจริงๆ . . .” คอนอุทาน แล้วถามซ้ำอีก “ท่านเสร็จไปไหนบ้างนะ”

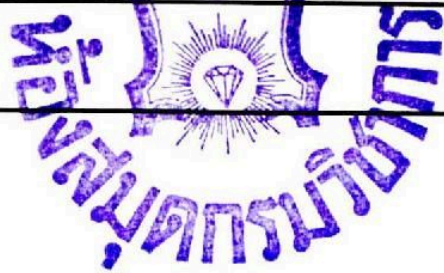
“ก็เยี่ยมเยียนประชาชน ท่านเสร็จทุกจังหวัดเพื่อเยี่ยมเยียนประชาชน พ่อบอกว่า ท่านเป็นพระเจ้าแผ่นดินที่เอาพระทัยใส่ในทุกข์สุขของราษฎรมาก ช่วยเหลือและแนะนำเพื่อให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น ราษฎรทั่วไปก็รักท่าน”

ขบวนเสร็จมาถึง มีเจ้าหน้าที่เดินนำมาประมาณสี่ . . . ห้าคน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินี ทรงทักทายชาวบ้านด้วยพระพักตร์ยิ้มแย้มเป็นกันเองเหมือนดังพ่อแม่กับลูก ชาวบ้านทำความเคารพด้วยความจงรัก แล้วถวายของที่เตรียมมา ทุกคนมีใบหน้าชุ่มชื้นเต็มไปด้วยความสุข

เด็กทั้งสองขยับมือไปตรงเป็นการแสดงความชื่นชมจนขบวนเสด็จ
ผ่านเลยไป

“ท่านเสด็จมาจริงๆด้วย” ดอนพุ่มพำ เขารู้สึกอึ้งใจ และภูมิใจ
เขารู้ตัวว่าจะไม่มีวันลืมภาพที่เขาเห็นวันนี้เป็นอันขาด ภาพนั้นคือภาพของ
พระเจ้าแผ่นดินและพระราชินีที่แสนประเสริฐกำลังทรงทักทายราษฎรของ
พระองค์อย่างทรงมีพระเมตตา

ความฝันของหนูนิด

เบญจา แสงมลิ

หนูนิดเป็นเด็กหญิงเล็กๆ คนหนึ่ง อยู่กับพ่อแม่ บ้านของหนูนิดอยู่ติดกับโรงเรียนประถมแห่งหนึ่ง หนูนิดรักบ้านของหนูนิดมาก แม้ว่ามันเป็นเพียงเรือนเล็กๆ ใต้ถุนสูงหลังคามุงจาก แต่หนูนิดชอบใจอย่างยิ่ง เพราะในบ้านของหนูนิดนั้นมี ตา ยาย พ่อและแม่ ตอนกลางวัน ตา พ่อและแม่ ของหนูนิดออกจากบ้านไปทำไร่ กว่าจะกลับก็เย็น ทั้งหนูนิดให้อยู่กับยาย ยายก็ทำงานอยู่ในบ้าน หุงหาอาหาร เก็บ กวาดบ้าน หนูนิดช่วยยายทำงาน หน้าที่ของหนูนิดก็คือ ให้อาหารเบ็ดเตล็ดต่างๆ เข้าหนูนิดจะเอาข้าวเอาน้ำให้เบ็ดเตล็ดและไก่ แล้วก็ร้องเรียกเบ็ดเตล็ดมากินอาหาร

เบ็ดเตล็ดเบ็ดเตล็ด

ไก่เอ๋ยไก่

มาไวไว

มากินข้าว เร็ว เร็ว

พอสายหน่อยยายก็จะเอาเสื้อผ้ามาซัก เก็บเสื้อผ้าที่ขาดมาซ่อม ยายก็จะบอกหนูนิดว่า “จะไปเล่นอะไรก็ได้ แต่อย่าไปไกลนะ เล่นอยู่ในบ้านนี่นะ”

“จ๊ะ” หนูนิดรับคำ “หนูไม่ไปไหนหรอก หนูจะไปดูนกเรียนเขาเล่นกันตรงรวนนะจ๊ะยาย”

“ไปเถอะ”

หนูนิตดีใจ หนูนิตเป็นเด็กอยู่ในบ้านคนเดียว หนูนิตไม่มีเพื่อน หนูนิตยังไม่ได้เข้าโรงเรียน หนูนิตวิ่งไปเกาะที่รั้วโรงเรียน มองดูเด็กๆ วิ่งไล่กันในสนาม หนูนิตอยากเข้าไปวิ่งเล่นด้วยจริง ทันใดได้ยินเสียงระฆัง ดังครั้งที่หนึ่ง เด็กทุกคนหยุดวิ่งเล่น ต่างก็เดินไปเข้าแถวตรงเสาธงของ โรงเรียน ครูทั้งชายและหญิงก็ลงมาจากสนาม หนูนิตได้เห็นเด็กหญิงคนหนึ่ง ถือพานใส่ธงเดินคู่กันออกมาพบกับเด็กชาย เด็กชายก้าวออกมา นำธงไปผูก กับเชือกที่เสาธง ทุกคนยืนตรง หนูนิตเห็นชายยืนตรง หนูนิตก็เลยยืนตรง อยู่ที่ข้างรั้วบ้าง เด็กชายค่อยๆ ชักธงขึ้นสู่เสา ขณะที่ครูและนักเรียนร้อง เพลง หนูนิตนึกในใจ ช่างสวยอะไรอย่างนี้ ธงมีถึงสามสี หนูนิตร้องเพลง ไม่เป็น ก็ฟังเขาร้องกัน พอจบเพลง ธงก็ถึงยอดเสาพอดี ลมพัดธงโบกไปมา ดูสวยจริงๆ หนูนิตคิดว่าเมื่อใดหนอหนูนิตจะได้ชักธงบ้าง เด็กๆ เดินเข้า แถวชั้นระเบียบตรงไปยังห้องเรียน ลักครู่ก็มีนักเรียนกลุ่มหนึ่งออกมาพบกับครู-

ผู้ชาย ครูให้เด็กหัดแถวกันที่สนาม เรียงหนึ่งบ้าง เรียงสองบ้าง เรียงสาม บ้าง ครูเป่านกหวีด ปรี ปรีด ปรี ปรีด เด็กก็ย่อเท้าซ้าย เท้าขวา นำนุก หนูนิดยืนย่อเท้า ย่ำไปย่ำมาอยู่ข้างรั้ว ตาก็มองดูเด็กเดินแถวกัน สักครู่ครูก็ ปล่อยให้เด็กแบ่งเป็นสองแถว แถวหนึ่งเป็นแมว แถวหนึ่งเป็นหนู วิ่งไล่ จับกัน หัวเราะกัน สนุกกันใหญ่ ดูเขาวิ่งไล่จับกัน หนูนิดอยากไปวิ่งเล่น ด้วย เด็กเล่นกันสักพัก ครูก็ให้เด็กเล็กเล่นกลับไปห้องเรียน

ตรงที่หนูนิดยืนอยู่นั้น ใกล้กับต้นहुกวางริมรั้วโรงเรียน ร่มไม้ใหญ่ ร่มต้นहुกวางเลยมาถึงที่หนูนิดยืนอยู่ หนูนิดแลไปเห็นครูหญิงคนหนึ่ง เดิน นำเด็กมาที่ต้นहुกวาง หนูนิดแอบหลบอยู่ทางด้านหลัง ไม่มีใครเห็นหนูนิด ครูหญิงหน้าตาใจดี นั่งลงใต้ร่มต้นहुกวาง เด็กๆ ก็นั่งล้อมครูรอบรูปครึ่งวงกลม ครูก็เล่านิทานให้เด็กฟังถึงเรื่องผีเสื้อ แสนสวย ที่บินไปที่ดอกไม้นั้น ดอกไม้นั้น มันช่วยทำให้โลกนี้มองดูสวยงามสดใส ครูบอกเด็กว่าต้องปล่อย ให้มันบินไปบินมา อย่าไปรังแกมัน จับหรือขว้างปามัน เด็กทุกคนรับจะทำตามที่ครูบอก แล้วครูก็พาเด็กกลับไปยังห้องเรียน

ทันใดหนูนิดได้ยินเสียงยายเรียก หนูนิดก็รีบวิ่งมา

“แดดร้อนมากแล้ว ขึ้นบ้านเถอะ เดี๋ยวจะไม่สบาย ยายต้มมันของ ชอบของเจ้าไว้ให้”

วันรุ่งขึ้นตากับแม่ออกไปไร่แต่เช้า แต่วันนี้พ่อของหนูนิดไม่ไปทำอะไร พ่อจะเข้าไปทำธุระในเมือง

“พ่อจ๋า ช็อคกตาให้หนูตัวหนึ่งนะ” หนูนิดบอกพ่อ

“พ่อจะซื้อมาฝาก แต่ลูกอย่าซุกซนเที่ยวออกไปนอกบ้าน”

“จ๊ะ หนูอยู่กับยายไม่ไปไหนหรอก”

พอสายพ่อออกจากบ้านเข้าไปในเมือง “หนูนิดก็บอกยายว่า “ยายจ๋า

หนูไปดูเด็กนักเรียนเขาเล่นกันข้างรั้วนะ”

“ไปเถอะ ยืนอยู่ตรงร่มๆ นะ”

หนูนึกดีใจรีบลงจากบ้าน วิ่งไปที่ด้านหลังต้นहुกวางใหญ่ข้างรั้วของโรงเรียนที่นั่น หนูนึกแลเห็นครูหญิงคนหนึ่งนั่งอยู่ใต้ร่มไม้ มีเด็กนักเรียนนั่งล้อมอยู่ข้างหน้าครู ครูกำลังชูกระดาษแข็งแผ่นหนึ่งมีรูปภาพนกสีสวย และมีตัวหนังสืออยู่ด้วย เด็กๆ อ่านพร้อมกันว่า นก ครูก็ถามเด็กว่าใครเคยเห็นนกบ้างไหม เด็กทุกคนก็ตอบว่าเคยเห็นทั้งนั้น ครูให้เด็กๆ บอกชื่อนก เด็กก็บอก มีนกกระจอก นกแก้ว นกขุนทอง นกเขา นกกระสา และนกต่างๆ อีกมากมาย ครูให้นักเรียนเล่าถึงรูปร่างของนก นกอยู่ที่ไหน นกกินอะไร นกทำอะไรอย่างไร ครูให้นักเรียนทำท่านก เด็กๆ ชื่นทำท่าบิน เด็กผู้หญิงทำท่าได้สวย แต่เด็กผู้ชายทำท่าน่าขัน บางคนก็ทำท่านกกระโดดไปกระโดดมา ครูชมว่าเด็กทำดี เด็กกระโดดบ้าง ทำท่าบินบ้างอยู่พักหนึ่ง ครูก็ให้เด็กนั่งลง ครูให้เด็กพูดตามครู ครูบอกว่า

“นักเรียนพูดซ้ำๆ พูดให้ชัด ให้มีจังหวะ” ครูพูดซ้ำๆ เด็กก็พูดตาม

นกเอยนกน้อยน้อย

บินลอยตามสายลม

ปีกหางกางสวยสม

ลอยตามลมระเร่ใจ

ครูพูดนำ เด็กพูดตามครูซ้ำๆ ชัด และมีจังหวะ พูดซ้ำๆ หลายหน หนูนึกแอบพิมพ์้าตามไปด้วย ครูบอกเด็กว่า “คราวนี้ครูไม่พูดนำละ นักเรียนพูดกันเองนะ ครูนับหนึ่ง สอง สาม นักเรียนพูดพร้อมๆ กันนะ” ครูนับ หนึ่ง สอง สาม เด็กก็พูดพร้อมกัน ครูให้เด็กพูดพร้อมกันอยู่สามครั้ง แล้วครูก็พูดว่า “นักเรียนเก่งมาก ถ้าครูชคนไหน คนนั้นต้อง

พูดนะ” แล้วครูก็ชักคนนั้นบางคนนั้นบ้าง เด็กๆ จำกันได้ดี ครูและเด็กตบมือให้คนที่ลุกขึ้นพูด แล้วครูก็พูดว่า

“เราไปเข้าห้องเรียนกันเถิด วันหลังครูจะสอนให้นักเรียนร้องเพลงนง”

เด็ก เด็ก ตามครูกลับไปห้องเรียน หนูนึกพูดอยู่คนเดียว หัดพูดช้า ทำจ้ะหะ แล้วก็ลุกขึ้นทางแขน สมมติตัวเองเป็นนง ทำท่าเกาะอยู่หนึ่งบินบ้าง กระโดดบ้าง พูดไปด้วยทำท่าไปด้วยซ้ำหลายหน

นงเอยนงน้อยน้อย

บินลอยตามสายลม

ปีกหางกางสวยสม

ลอยตามลมระเร่ใจ

หนูนึกตื่นบินไปบินมาจนเหนื่อย นั่งลงข้างรั้วไต้ร่มหูกวาง ลมพัดเย็นๆ หนูนึกเอนตัวลงนอนเล่น มองดูธงสามสีที่ปลายเสาธง ธงปลิวไสวตามลม ยิ่งมองยิ่งเพลิน หนูนึกเลี้ยววิ่งกลับไป หนูนึกฝันว่า หนูนึกแต่งเครื่องบินนักเรียนนั่งกระโปรงสีน้ำเงิน ใส่เสื้อสีขาว ยืนอยู่หน้าเสาธง ครูและนักเรียนยืนเป็นแถวอยู่ข้างหลังหนูนึก หนูนึกชักธงขึ้นสู่เสา

“ตื่นเถะลูก ละเมื่อยกมือสาวอะไร แค่นี้ร้อนแล้ว” เสียงพ่อเรียก หนูนึกสะดุ้งตื่นเห็นพ่อถือห่อของ

“แหม หนูกำลังชักธงขึ้นสู่เสา พ่อปลุกทำไม”

“เร็ว ขึ้นบ้านเถะ”

“พ่อซื้อตุ๊กตามาฝากหนูหรือเปล่า”

“นี่ไงละ พ่อซื้อเสื้อชุดนักเรียนฝากลูกด้วย” เปิดเทอมหน้า พ่อจะพาไปเข้าโรงเรียน ลูกโตแล้ว”

“ก็จริง ขอหนู หนูจะเป็นนักเรียน”

พ่อส่งตุ๊กตาและเสื้อกระโปรงนักเรียนให้ แล้วทั้งสองก็ขึ้นไปบนบ้าน
“แม่ ฉันซื้อของมาฝากแม่ด้วย” พ่อบอกกับยาย

หนูนึกวิ่งหายเข้าไปในห้อง สักครูโผล่ออกมา หนูนึกนุ่งกระโปรง
และใส่เสื้อพร้อมกับอุ้มตุ๊กตาค่อย

พ่อและยายพูดพร้อมกัน “นั่นจะไปไหน”

“เปล่า หนูแต่งเป็นนักเรียน”

พ่อพูดกับยาย “เปิดเทอมหน้า หนูนึกเข้าโรงเรียนได้แล้ว”

ยายว่า “ถอดเสียเถอะ เทียวไปอนหมด”

หนูนึกพูด “ให้ตากับแม่มาก่อน หนูถึงจะถอด”

พ่อว่า “ตามใจ”

เย็นวันนั้นพ่อตากับแม่มาถึง หนูนึกก็วิ่งไปหาแม่กับตา แล้วก็ร้อง
บอกว่า “หนูจะเป็นนักเรียน” หนูนึกเป็นสุขเหลือเกิน หนูนึกเผาคอยเวลา
ที่จะได้เป็นนักเรียนและเรียนให้สนุกกับครูและเพื่อนเหมือนที่หนูนึกฝัน

สิ่งแวดล้อม : พื้นฐานความเข้าใจเบื้องต้น

กองสนเทศและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

เช้าวันหนึ่งเป็นวันเสาร์ น้อยหน่ยกำลังนั่งทำการบ้านอยู่ในขณะที่พี่ ๆ น้อง ๆ นั่งดูโทรทัศน์กัน โฉ่งเห็นผู้เป็นพี่สาว รู้สึกแปลกใจมากที่เห็น น้อยหน่ยนั่งอ่านหนังสือเรียนอยู่ เพราะปกติแล้วหลังอาหารเช้า น้อยหน่ยชอบดูโทรทัศน์รายการเด็กมาก น้อยหน่ยบอกกับพี่สาวว่า ตนเองจะต้องศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมและทำรายงานเพื่อเอามาเล่าให้เพื่อน ๆ ในห้องฟังกัน น้อยหน่ยยังบ่นต่อไปอีกว่า ไม่ค่อยจะรู้จักกับสิ่งแวดล้อมเลยกลัวว่าจะทำรายงานไม่ได้ จึงได้ขอให้โฉ่งเห็นผู้เป็นพี่สาวช่วยบ้าง

“ແหม ความจริงแล้วพี่ก็ไม่รู้จักกับสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน เอ... จะทำยังไงดีล่ะ อ้อ พี่นี่ก็ออกแล้ว พี่เตือนใจที่อยู่บ้านใกล้ ๆ บ้านเราเนี่ย ทำงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คงจะรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมดี เราไปหาพี่เตือนใจกันดีกว่านะ ขอให้พี่เตือนใจช่วยอธิบายให้เราฟังเรื่องสิ่งแวดล้อมล่ะ” โฉ่งเห็นผู้เป็นพี่สาวแนะนำ

“ดีค่ะ เราไปกันเดี๋ยวนี้เลยนะคะ พี่เตือนใจคงช่วยน้อยได้มากเชียวกะ” น้อยหน่ยรีบกล่าวขึ้นอย่างกระตือรือร้นที่จะไปหาความรู้

อีกครู่หนึ่งต่อมาโน้�งเห่งและนุ้ยหญ่ก็เข้ามานั่งที่สนามหญ้าบ้านของพี่เต๋นใจ พี่เต๋นใจยกขนมและน้ำผลไม้ค่นออกมาเลี้ยงเขกรุ่นนัองทั้งสอง นุ้ยหญ่ได้เล่าถึงเรื่องของการศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมและได้ออกปากขอความช่วยเหลือจากพี่เต๋นใจ ให้ช่วยอธิบายให้ความกระจ่างเรื่องสิ่งแวดล้อม

“อ้อ ได้ซิจะ มีอะไรสงสัยก็ถามพี่ได้เลย” พี่เต๋นใจตอบด้วยความใจดี

“คำว่าสิ่งแวดล้อม หมายถึงสิ่งที่อยู่ล้อมรอบตัวเราใช่ไหมคะพี่เต๋นใจ” นุ้ยหญ่จำได้ว่าคุณครูเคยพูดถึง

“จะ สิ่งแวดล้อมคือสิ่งที่อยู่ล้อมรอบตัวเรา ลองมองไปรอบๆตัวเราซิว่าอะไรเป็นสิ่งแวดล้อมบ้าง อาคารบ้านเรือน รถยนต์ ถนนหนทางเป็นสิ่งแวดล้อมจะ โน้�งเห่งลองยกตัวอย่างสัก ๒-๓ ตัวอย่างซิว่าอะไรเป็นสิ่งแวดล้อมบ้าง” พี่เต๋นใจหันมาถามโน้�งเห่ง

“เห่งคิดว่า อากาศ ดิน ภูเขา แม่น้ำลำธาร แร่ธาตุ ก็เป็นสิ่งแวดล้อมด้วยใช่ไหมคะ” โน้�งเห่งกล่าวตอบหลังจากคิดอยู่สักครู่หนึ่ง

“ใช่แล้วละ นั่นเป็นสิ่งแวดล้อมของเรา เป็นสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เรามองดูสิ่งที่ใกล้ตัวเราซิว่า มีอะไรบ้างที่เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิต” พี่เต๋นใจถามต่อไป

“คน ต้นไม้ และสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิต แล้วก็สิ่งแวดล้อมของเราด้วยใช่ไหมคะ” นุ้ยหญ่รีบตอบ

“เก่งจังเลยนัองทั้ง ๒ คน มีอะไรอีกไหมคะที่จะยกเป็นตัวอย่างของสิ่งแวดล้อม” พี่เต๋นใจทดสอบความรู้ของเด็กอีก

“บรรดาของใช้ต่างๆ โต๊ะเก้าอี้ที่เรา นั่งอยู่ก็เป็นสิ่งแวดล้อมละ”

โน้ตแห่งรียกมือขึ้นเพื่อจะตอบก่อน

“คุณครูบอกว่า พวกขยะ ของเสียที่คนเราทิ้งก็เป็นสิ่งแวดล้อม อ้อ แล้วพวกควันเสียจากรถและโรงงานก็เป็นสิ่งแวดล้อมด้วยใช่ไหมคะ”
น้อยน้อยตอบขึ้นบ้าง

“ที่น้อยน้อยและโน้ตแห่งบอภมานั้น เป็นสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นมา นอกจากนั้นบรรดาชนบทรรมนิยม ประเพณี และวัฒนธรรม ความ เป็นอยู่ ระบบเศรษฐกิจ และระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ก็เป็นสิ่งแวดล้อมด้วย” พี่เตือนใจอธิบายและยกตัวอย่างขึ้นเพิ่มเติมอีก

“คุณครูบอกว่า สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อชีวิตมาก ไม่มีสิ่งแวดล้อมชีวิตก็อยู่ไม่ได้” น้อยน้อยยกคำพูดของคุณครูที่ได้พูดไว้เมื่อวันศุกร์

“ถูกต้องแล้วค่ะ ถึงแม้ว่าเรามีสิ่งแวดล้อม แต่เราไม่ช่วยกันรักษาไว้ ปล่อยให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ หรือเสื่อมโทรมลงมากๆ คนเราก็อยู่ไม่ได้ เหมือนกัน สิ่งมีชีวิตอื่นๆ เช่น พวกนก พวกต้นไม้ต่างๆก็จะตายเหมือนกัน” พี่เตือนใจถามต่อไปอีกว่า “ใครรู้บ้างว่า สิ่งแวดล้อมเป็นพิษเป็นอย่างไร”

“หนึ่งคิดว่า คงจะหมายถึงว่า สิ่งแวดล้อมรอบๆตัวเราถูกทำลายจน เกิดเป็นอันตรายและเป็นพิษเป็นภัยต่อสุขภาพร่างกายใช่ไหมคะ” โน้ตแห่ง ตอบอย่างไม่มั่นใจ

“สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ก็คือ การที่สิ่งแวดล้อมถูกทำลาย จนอยู่ใน สภาพที่น่ามาใช้ประโยชน์ไม่ได้ หรือใช้ได้ก็ใช้ไม่ได้เหมือนเดิมแล้ว และก็เป็นโทษต่อมนุษย์ สิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ด้วย ตัวอย่างเช่น เมื่อน้ำในแม่น้ำลำคลองเกิดเน่าเสียขึ้นมา เราก็นำน้ำนั้นมาใช้ดื่มไม่ได้ เพราะจะทำให้เกิดท้องร่วงท้องเสีย ถ้าเราเอาน้ำมาอาบ อาจทำให้เกิดอาการ คันตัว เป็นโรคผิวหนังได้ ส่วนพวกกุ้ง หอย ปู ปลา ก็อาศัยอยู่ในน้ำ

ไม่ได้ ถ้าน้ำเน่าเสียมากๆ พวกสัตว์น้ำเหล่านั้นก็อาจตายได้ นอกจากนั้นน้ำเน่าเสียยังส่งกลิ่นเหม็นรบกวนพวกเราด้วยนะ “พี่เตือนใจอธิบายและยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้เด็กทั้ง ๒ เข้าใจง่ายขึ้น

“แล้วใครเป็นคนทำให้น้ำเน่าเสียคะ” นุ้ยหนุ้ยถามขึ้นอย่างสงสัย

“ผู้ที่ทำให้น้ำเน่าเสียมีหลายจำพวก เช่น พวกโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ริมฝั่งน้ำ และก็พวกเราๆนี่แหละ ชาวบ้านธรรมดาเนี่ยจะเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้น้ำเสียได้เหมือนกัน” พี่เตือนใจยกตัวอย่างอธิบายอีกว่า “บรรดาชาวบ้านมักจะทิ้งน้ำเสียน้ำที่เหลือจากการซักล้างลงสู่แม่น้ำลำคลองหรือทิ้งลงสู่ท่อระบายน้ำ ซึ่งในที่สุดก็ไหลลงสู่แม่น้ำลำคลอง และยังชอบทิ้งขยะลงในน้ำด้วย อันนั้นก็สาเหตุให้น้ำเสียได้”

“เหม่งว่าพวกขยะนี่ก็เป็นตัวทำลายสิ่งแวดล้อมด้วยนะคะ บางคนชอบทิ้งขยะเรี่ยราดตามถนนด้วย” โน้งเหม่ง เคยเห็นคนหลายคนไม่นำของไปทิ้งในถังรองรับขยะ

“บางบ้านนะชอบเอาขยะไปกองกันไว้ตามที่ใดที่หนึ่ง พอขยะสะสมกันมาก ๆ ก็จะไปเผาขยะกันที่หนึ่ง ซึ่งจะทำให้อากาศเสียด้วย และคนที่ทิ้งขยะเรี่ยราดตามถนนนั้นทำให้บ้านเมืองสกปรกไม่สวยงาม” พี่เตือนใจยังพูดต่อไปอีกว่า “การที่เราทิ้งขยะไว้เรี่ยราด หรือใส่ในถังขยะที่ไม่มีฝาปิดอย่างมิดชิดพวกหนูและแมลงวันก็จะมาเกาะกินเศษขยะนั้น และยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคอีกด้วย”

“แหม ปัญหาสิ่งแวดล้อมนี้น่ากลัวนะคะ เหม่งฟังพี่เตือนใจเล่าแล้วเหม่งคิดว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมทุกอย่างนี้เกี่ยวข้องกัน มีปัญหาอย่างหนึ่งเกิดขึ้น ก็จะสามารถทำให้เกิดปัญหาอีกอย่างหนึ่งได้” โน้งเหม่งกล่าวอย่างเข้าใจที่พี่เตือนใจเล่าให้ฟัง

“กะ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้งกับชีวิตและ
ความเป็นอยู่ของทุกคน เป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขกันอย่างจริงจังและ
ถูกต้องตามหลักวิชา” พี่เตือนใจกล่าวถึงความสำคัญของปัญหา

“แหม คงจะยากนะกะ” น้อยหน่ยบอกพี่เตือนใจตามความคิดของ
ตนเอง

“ไม่ยากเลย น้อยหน่ยและโน่งเหน่งก็ช่วยแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้”
พี่เตือนใจแก้ความเข้าใจผิดของน้อยหน่ย

“จริงหรือกะ แต่เรายังเป็นเด็กอยู่เลย ยังเรียนหนังสือไม่จบ เรา
จะช่วยกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรกะ” โน่งเหน่งถาม

“ประชาชนทุกคนมีส่วนช่วยกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ ไม่ว่า
จะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ แม้ว่าเราจะไม่มีความรู้สูงก็ตาม เราก็สามารถช่วยได้
โดยให้ความร่วมมือแก่หน่วยงานของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
และทำตามคำแนะนำของรัฐบาลในอันที่จะอนุรักษ์ธรรมชาติ เราต้องช่วยกัน
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น ช่วยกันปลูกต้นไม้ ซึ่งจะมีส่วน
ทำให้อากาศดี เราต้องเดินข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือสะพานลอย เพราะ
ทำให้การจราจรไม่ติดขัดและยังเป็นการปลอดภัยแก่ตัวเองอีกด้วย” พี่เตือนใจ
ชี้ให้เด็กทั้งสองเห็นถึงวิธีการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างง่าย ๆ และยัง
กล่าวเสริมต่อไปอีกว่า” พี่คิดว่าการกระทำบางอย่างของคนเราก็สามารถ
ทำลายสิ่งแวดล้อมได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำอย่างยิ่ง เราจะต้องไม่ทิ้งขยะ
หรือของเสียไว้ตามถนนหนทางหรือทิ้งลงแม่น้ำลำคลอง และก็ไม่ใช่ขีดเขียน
ตามกำแพงหรือผนังของวัดหรือโบราณสถานโบราณวัตถุต่างๆ และเราก็ไม่
ไปทำลายความสวยงามของศิลป”

“เหน่งว่า คนเราไม่ค่อยจะคิดถึงเรื่องง่ายๆ เหล่านี้นะกะ เราจะมี

ทางไหนที่ทำให้คนเราเข้าใจบ้าง” โน้ตแห่งถามถึงวิธีการอีก

“พี่ว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดนะคะ คือ เราจะต้องหมั่นหาความรู้ในเรื่อง
สิ่งแวดล้อมใส่ตัวอยู่เสมอ เพื่อที่จะได้ปฏิบัติตนในเรื่องสิ่งแวดล้อมได้
ถูกต้อง” พี่เตือนใจอธิบาย

“เราสามารถช่วยกันแก้ไขปัญหาสีเขียวสิ่งแวดล้อมด้วยวิธีง่ายๆ เช่นนั้นเอง
นะคะ” โน้ตแห่งกล่าวขึ้นอย่างเห็นด้วยในวิธีการง่ายๆ

“หนูจะพยายามหาความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอค่ะ” หนูน้อยพูด
ขึ้นอย่างจริงจัง

“ดีแล้วจ้ะ พี่ว่าถ้าพวกเราช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าววิธีง่ายๆ เช่นนั้น
อีกไม่นานเมืองไทยของเราก็จะมีสิ่งแวดล้อมที่ดี” พี่เตือนใจให้ความเห็น
แก่เด็กทั้งสอง

“ค่ะ หนูจะไปบอกเพื่อนๆ อีกต่อไปค่ะ ให้ช่วยกันแก้ไขปัญห
สิ่งแวดล้อม” หนูน้อยบอกพี่เตือนใจอย่างเอาใจ

“ถ้ามีปัญหอะไรก็มาถามพี่อีกได้นะคะ” พี่เตือนใจกล่าวขึ้นอย่าง
ใจดี

เด็กทั้งสองอยู่คุยกับพี่เตือนใจอีกสักพักหนึ่งจึงลากลับ โน้ตแห่ง
และหนูน้อยดีใจมากที่ได้มาคุยกับพี่เตือนใจ เพราะได้ความรู้ไปมากเกี่ยวกับ
สิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และหนูน้อยก็ได้เอาความรู้เหล่านั้นไปเล่าให้เพื่อนๆ
ฟังได้อย่างดี

มาช่วยกันสร้างโลกให้น่าอยู่

กองสนเทศและส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ทุกวันนี้ประชาชนชาวไทยให้ความสนใจในเรื่องสิ่งแวดล้อมกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กไทยของเราให้ความสนใจและพยายามหาความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ ซึ่งเป็นที่น่ายินดีและน่าภาคภูมิใจอย่างยิ่งนะคะ น้องๆ เราคาดคะเนว่าเพื่อนของน้องๆ มีความคิดเห็นเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง

น้องๆ หลายคนรู้ว่าสิ่งแวดล้อมเป็นพิษมีอันตรายและเป็นศัตรูตัวฉกาจของมนุษย์เรา น้องๆ หลายคนบอกว่า อากาศไม่บริสุทธิ์ หายใจอึดอัด รดติ๊ดมาก คอวันเสียแยะ น้ำในแม่น้ำลำคลองมีสีดำและส่งกลิ่นเหม็นรบกวน เรานำน้ำนั้นมาใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้เลย นอกจากที่บ้านเมืองยังมีแต่ขยะซึ่งถูกทิ้งเรี่ยราดตามถนนหนทางและในแม่น้ำลำคลอง ทำให้บ้านเมืองสกปรกไม่น่าดู น้องๆ ยังให้ความเห็นต่อไปอีกว่า

“เด็ก ๆ ก็อยากจะแก้ไขปัญหาสีสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ แต่ถ้าช่วยกันทั้งเด็กและผู้ใหญ่ปัญหาสีสิ่งแวดล้อมก็จะลดน้อยลง เราควรช่วยกันโดยไม่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในแม่น้ำลำคลอง และไม่ทิ้งเศษกระดาษลงบนถนน” ด.ช. สุวิทย์ คงพิทักษ์ศิลป์ อายุ ๑๑ ปี ร.ร. วัดเศวตฉัตร กรุงเทพฯ ฯ

“อยากช่วยแก้ไขปัญหาสีสิ่งแวดล้อมมาก หนูจะไม่ทิ้งเศษขยะลงใน

ท้องถิ่น หนูจะช่วยปลูกต้นไม้ให้มากเท่าที่จะมากได้” ค.ญ. นพพร
บุญนพพรกุล อายุ ๑๑ ปี ร.ร. วัดเศวตฉัตร กรุงเทพฯ

“อยากแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง คิดว่าจะทำโดยไม่ทิ้งของ
ลงตามถนน แม่น้ำลำคลอง” ค.ญ. อรพรรณ แวดล้อม ม.ศ. ๒ ร.ร.
เลิงนกทา ยโสธร

พี่ทราบดีว่าน้องๆ ทุกคนมีความคิดและความรู้สึกที่จะช่วยกันแก้ไข
ปัญหาสิ่งแวดล้อมแม่ว่าน้องจะไม่ได้เป็นคนทำให้เกิดปัญหาก็ตาม น้องๆ
ลองดูซิว่า เพื่อนของน้องๆ อยากจะแก้ไขปัญหานั้นอย่างไร

“อยากให้เพื่อนบ้านของเราไม่ทิ้งของลงบนถนนหรือที่ใดก็ตาม และ
ไม่ทิ้งน้ำเสียลงในแม่น้ำลำคลอง ทำให้สัตว์ต่างๆ ในน้ำอาจสูญพันธุ์” ค.ญ.
นิภาศรี อายุ ๑๑ ปี ร.ร. วัดเศวตฉัตร กรุงเทพฯ

“อยากจะช่วยห้ามปราชญ์ให้มนุษย์ทำให้อากาศเป็นพิษ” ค.ช.
มนต์ชัย ลีลาวัฒนา อายุ ๑๑ ปี ร.ร. วัดเศวตฉัตร กรุงเทพฯ

“ชักเตือนผู้กระทำ ถ้าไม่เชื่อฟังก็บอกให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ”
ค.ช. ฉลองชัย การมี ม.ศ. ๑ ร.ร. เขมาภิตาราม กรุงเทพฯ

เชื่อแน่ว่าน้องทั้ง ๓ คนนี้ และน้องๆ ผู้อ่านด้วยมีความตั้งใจอย่าง
แน่วแน่ที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหามลพิษ แต่ก็น้องบางคนก็ไม่ทราบว่า
จะช่วยแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร พี่ก็เลยขอถือโอกาสเนื่องในวันเด็กแห่งชาติ
ปีนี้นำ “๘ วิธีที่จะช่วยป้องกันโลกและทรัพยากรธรรมชาติ” เพื่อที่ว่า
น้องๆ สามารถใช้เป็นแนวทางปฏิบัติที่จะช่วยกันสร้างโลกให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น

วิธีที่ ๑ เราต้องช่วยกันปลูกต้นไม้และบำรุงรักษาต้นไม้ให้เจริญเติบโต
เพราะต้นไม้ช่วยทำให้อากาศบริสุทธิ์

วิธีที่ ๒ นื่องๆ ทุกคนคงจะเห็นด้วยว่าน้ำเป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อสิ่งมีชีวิต ดังนั้นเราจึงมาช่วยกันรักษาแหล่งน้ำให้สะอาดจะดีกว่า เราจะได้มีน้ำสะอาดไว้ใช้ดื่มกินได้นานๆ และยังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำด้วย นื่องจะต้องไม่ทิ้งขยะหรือสิ่งสกปรกลงสู่แม่น้ำลำคลอง เพราะจะทำให้เน่าเสียได้

วิธีที่ ๓ นื่องๆ ทราบไหมคะว่า ต้นไม้ นอกจากจะทำให้อากาศบริสุทธิ์แล้ว ต้นไม้และต้นหญายังช่วยทำหน้าที่รักษาดินให้อุณหภูมิเย็นอีกด้วย ต้นไม้จะป้องกันดินไม่ให้ถูกน้ำชะดินให้พังทลาย อาหารของพืชที่ผิวดินก็ไม่ถูกชะล้างไปตามน้ำ ทำให้ปลูกพืชผลได้ง่่งงามดี ดังนั้นเราจึงควรช่วยกันปลูกต้นไม้ และไม่ทำลายต้นไม้

วิธีที่ ๔ ในเรื่องของอาหารการกินนั้น พี่อยากจะแนะนำให้นื่องๆ เลือกรับประทานอาหารที่ให้ประโยชน์ครบตามคุณค่าทางอาหารที่ร่างกายต้องการ และรับประทานในจำนวนที่พอดี ไม่มากเกินไปหรือเหลือนทิ้ง เพราะยังมีประชาชนเป็นจำนวนมากที่ขาดแคลนอาหาร เราต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ให้เพื่อนชาวโลกได้มีอาหารรับประทานด้วย

วิธีที่ ๕ แม้ว่าทรัพยากรธรรมชาติจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาเองโดยธรรมชาติ แต่การใช้เวลานานมากที่จะผลิตขึ้นมาได้เอง และก็มีไม่มากพอ ถ้าเราใช้อย่างฟุ่มเฟือย ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย ดังนั้นเราจึงควรใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและใช้อย่างถูกวิธี จะเป็นการป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่สิ่งแวดล้อมอีกด้วย

วิธีที่ ๖ โลกเราทุกวันนี้ใช้พลังงานกันมาก นื่องๆ มองไปรอบๆ ตัวซิคะ

จะเห็นว่าการดำรงชีวิตของคนในทุกวันนี้ใช้พลังงานกันมาก เช่น การหุงต้มด้วยแก๊ส ใช้ไฟฟ้าในการดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ รถเมล์ก็ใช้น้ำมัน เป็นต้น เราใช้พลังงานกันมากมาย เพื่อประโยชน์สุขแก่ตัวเราเอง นื่อง ๆ จะต้องช่วยกันใช้พลังงานอย่างประหยัด ถ้าใช้มากเกินไปจะเป็นการเพิ่มภัยแก่สิ่งแวดล้อม

วิธีที่ ๗ นื่อง ๆ ควรจะข้ามถนนตรงทางม้าลายหรือเดินบนสะพานข้ามถนน เพราะจะทำให้รถไม่ติด ควันเสียก็จะไม่มาก อากาศก็ไม่สกปรก และยังเป็นการปลอดภัยแก่ตัวเองอีกด้วย

วิธีที่ ๘ นื่อง ๆ ต้องช่วยกันรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีของไทยเรา และต้องช่วยกันรักษารัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญและวัฒนธรรมของเรานั้นให้ความสุขทั้งทางกายและทางใจแก่นื่อง และเด็กในวันหลัง ๆ

๘ วิธีที่พี่แนะนำไว้นี้คงจะทำได้ไม่ยาก นื่อง ๆ ทุกคนควรจะร่วมมือกันทำไปทีละเล็กละน้อยได้แล้วนับตั้งแต่วันนี้ อีกไม่นานโลกของเราก็น่าอยู่ขึ้น ไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อม พี่เชื่อว่านื่องทุกคนต้องทำได้ เพราะหลายคนมีความหวังที่จะเห็นสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น

“อยากให้มีสนามหญ้า ปลูกต้นไม้ริมถนน เพื่อจะได้มีออกซิเจนในอากาศ สิ่งแวดล้อมสดชื่น” จ.ช. คมกฤช แวศวร อายุ ๑๐ ปี ป. ๕ ร.ร. วัดหงส์รัตนาราม กรุงเทพฯ ฯ

“อยากให้ทุก ๆ คนช่วยกันรักษาความสะอาด เพื่อที่จะทำให้สิ่งแวดล้อมดีไม่เป็นพิษ” จ.ญ. จินัฐดา จันทะโคตร บ.ศ. ๑ ร.ร. กันทรลักษณ์-วิทยา ศรีสะเกษ

“ไม่อยากให้มีควันดำ ไม่อยากให้มีน้ำเสีย และไม่อยากให้มีของ
เหม็นเน่า อยากให้โลกมนุษย์เราสะอาด” ด.ช. มนต์ชัย ลีลาวัฒนา อายุ
๑๑ ปี ร.ร. วัดเศวตฉัตร กรุงเทพฯ ฯ

“อยากให้เรามีสิ่งแวดล้อมที่ดี” ด.ญ. ชุติธร กำภู ณ อยุธยา อายุ
๘ ปี ป. ๓ ร.ร. วัฒนาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ฯ

ถ้าน้อง ๆ ได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาสังแวดล้อมด้วยวิธีง่าย ๆ ทั้ง ๘ วิธี
นี้แล้วก็เป็นที่น่าชื่นชมยินดีอย่างยิ่ง ถือได้ว่าน้อง ๆ ได้ช่วยชาติช่วยชาวโลก
ให้อยู่อย่างมีความสุข น้อง ๆ ก็จะได้เป็นที่รักของพ่อแม่และเพื่อนฝูงด้วย

หวังว่าอีกไม่ช้าไม่นานนัก เราก็คงจะได้อาศัยอยู่ในโลกที่แสน
สวย มีสิ่งแวดล้อมที่สดใสอยู่ มีอากาศบริสุทธิ์ น้ำใสสะอาด มีป่าไม้
มีทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานอย่างเพียงพอเท่านั้นแหละค่ะ โลกทั้งโลก
ก็จะขมชื่นแจ่มใสทักทายสวัสดิกับน้อง ๆ ทุกวันเลยล่ะ.

รอบ ๆ ตัวเรา

สมพร ผลากรกุล

รอบ ๆ ตัวเรามีอะไรบ้าง เด็ก ๆ คงจะตอบได้ว่ามีสิ่งมีชีวิตและไม่
มีชีวิต ถ้าถามต่อไปว่าสิ่งมีชีวิตมีอะไรบ้าง เด็ก ๆ ก็คงจะตอบได้อีกว่า
สิ่งมีชีวิตได้แก่สัตว์ ต้นไม้ตลอดรวมทั้งคนเราด้วย ส่วนสิ่งไม่มีชีวิตได้
แก่ บ้านเรือน สิ่งของเครื่องใช้ เป็นต้น สิ่งที่อยู่รอบตัวเราดังกล่าวมา
ล้วนเรียกว่าสิ่งแวดล้อม

ดิน น้ำ อากาศ ไฟ ไฟฟ้า และวิทยุเล่าเป็นสิ่งแวดล้อมหรือเปล่า
เด็กบางคนอาจจะสงสัยแล้วว่าทำไมเราออกไปอีกเช่นมหาสมุทร ท้องฟ้า
ดวงอาทิตย์ ดวงดาว เหล่านี้ เป็นสิ่งแวดล้อมไหม ตอนนั้นต้องขอตอบให้
บ้างว่าเป็นทั้งนั้น ถ้าเด็ก ๆ เป็นคนช่างสังเกตแล้วรู้จักตั้งปัญหาถามตัวเอง
หรือถามผู้ใหญ่ก็จะได้รับความรู้ความเข้าใจมากกว่าคนอื่น เรียกได้ว่าเป็นคน
ฉลาด

เด็ก ๆ สนใจสิ่งแวดล้อมหรือไม่ สิ่งแวดล้อมก็คือสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา
นั่นเอง เหมือนพ่อแม่พี่น้องที่อยู่ใกล้ชิดเรา ซึ่งเรารักใคร่เอาใจใส่ซึ่งกัน
และกัน สิ่งแวดล้อมก็เช่นเดียวกัน ถ้าบ้านเรือนที่อยู่อาศัยสะอาดน่าอยู่
โรงเรียนก็สวยงาม บ้านเมืองสงบ เราก็จะมีชีวิตอยู่ได้ด้วยความสุขกายสบายใจ

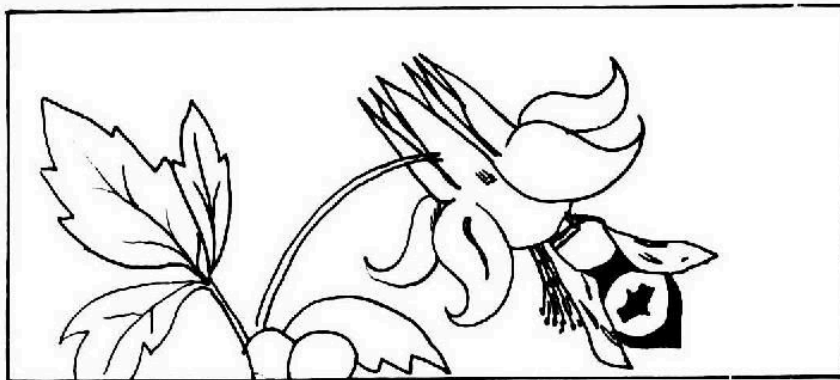
จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟัง ถึงสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ สัก ๓-๔

เรื่อง ลองอ่านดูซิว่าเคยรู้เรื่องนี้มาบ้างไหม

ดอกไม้กับแมลง

ถ้าถามเด็กๆ ว่า แมลงอะไรที่ชอบวนเวียนอยู่รอบดอกไม้ เด็กๆ จะตอบว่าอะไร แมลงภู่ แมลงปอ หรือผีเสื้อ ก็อาจมีมากกว่านี้ที่ชอบเกาะกิ่งไม้และใบไม้

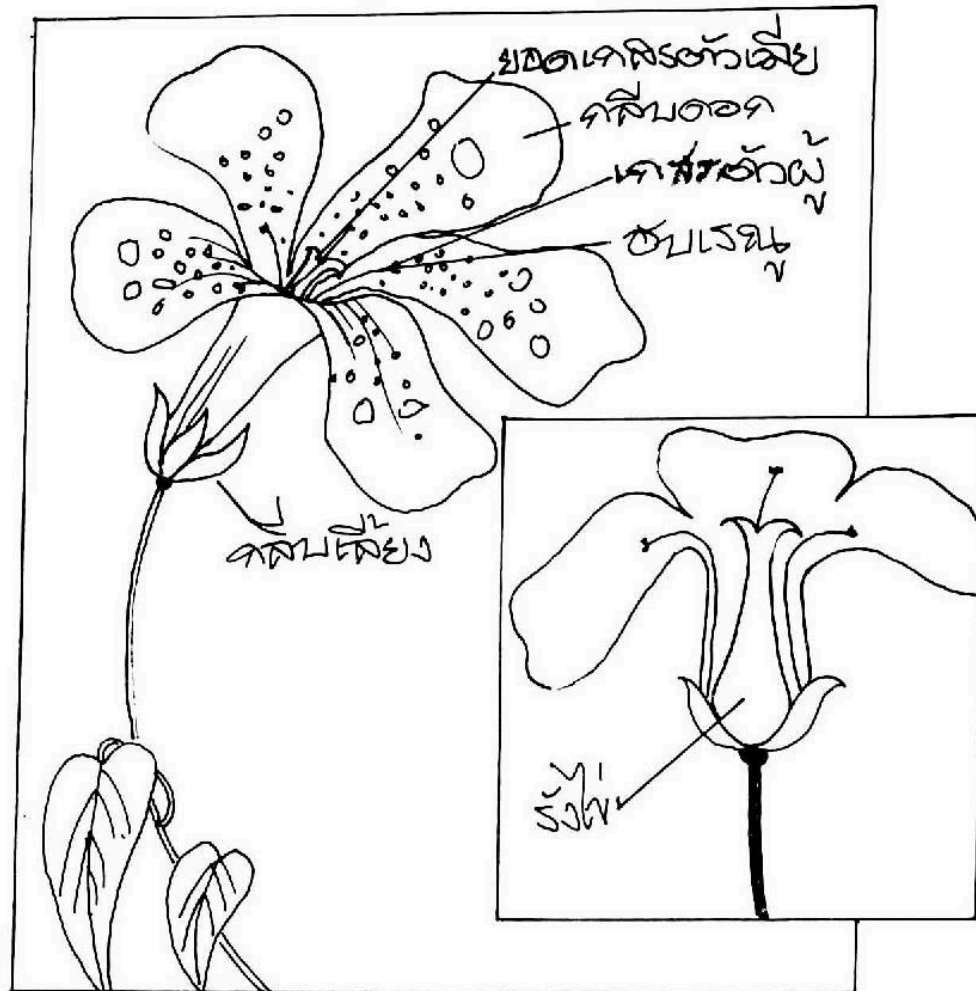
การขยายพันธุ์โดยธรรมชาติของพืชส่วนใหญ่อาศัยแมลงติด เมล็ดพืชเกิดจากดอกไม้ และการที่เกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียจะผสมกันเป็นเมล็ดได้ก็ต้องอาศัยธรรมชาติช่วยเช่นลมหรือแมลง ดังนั้นดอกไม้จึงมีสีสดใส และบางอย่างมีกลิ่นหอม เพื่อล่อแมลงให้มาไต่ตอม ละอองเกสรที่ติดตามขนตามขาของแมลงจึงอาจผสมกันได้

อะไรอยู่ในดอกไม้?

ดอกไม้ประกอบด้วยกลีบดอก เกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย ที่ปลายก้านของเกสรตัวผู้ มีอับหรือที่เก็บละอองเกสรหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เรณู เมื่อถึงเวลาอับเรณูจะเป็ดอก เรณูจะปลิวออกมาและตกลงบนยอดเกสรตัวเมีย เรณูมีสีเหลืองหรือบางทีก็สีดำ

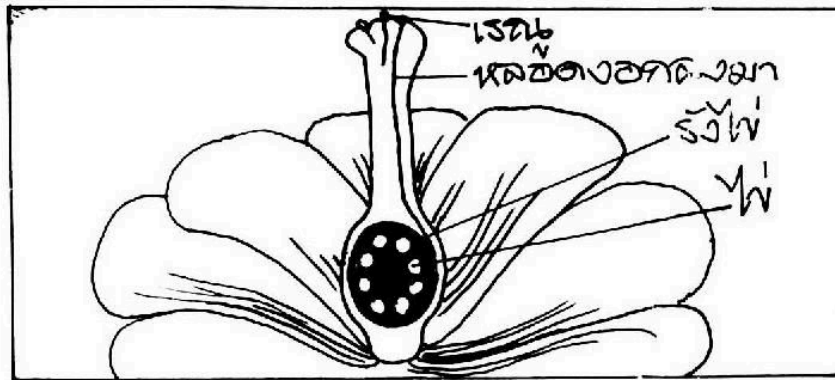
เกสรตัวเมียอยู่ตรงกลางดอก ตรงปลายเกสรตัวเมียเรียกว่ายอดเกสรตัวเมีย มีน้ำเหนียวๆ ที่ยอดนี้ เพื่อว่า เมื่อเรณูตกลงมาก็จะติดอยู่ที่ยอด เมื่อมีการผสมระหว่างเกสรตัวผู้และตัวเมียแล้ว ก็จะเกิดเมล็ดต่อไป

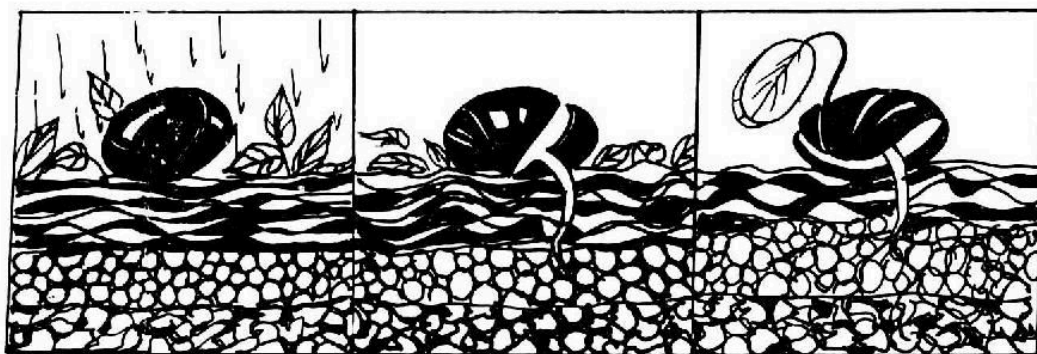
ตรงโคนของเกสรตัวเมียมีโพรงเล็กๆ เรียกว่ารังไข่ เด็กๆ อาจทดลองง่ายๆ ผ่าเกสรตัวเมียของดอกชบาออกดู จะเห็นตรงโคนมีเมล็ดสีเขียวเล็กๆ นั้นไม่ใช่เมล็ด แต่เป็นไข่ เรณูจะต้องผสมกับไข่ก่อนจึงจะเป็นเมล็ด

ดอกไม้บางชนิด เรณูผสมกับไข่ได้ง่าย แต่มีอีกหลายชนิดที่ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากแมลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ ผึ้ง เด็กๆ ทราบไหมว่า ผึ้งทำนาผึ้งจากน้ำหวานของดอกไม้ ผึ้งจะคลานเข้าไปในดอกเพื่อเอาน้ำ

หวานทำให้เรณูติดตามขนเล็กๆ ที่ขาและลำตัว เมื่อผึ้งบินจากดอกหนึ่งไปยังอีกดอกหนึ่ง เรณูของดอกหนึ่ง ก็อาจจะไปติดที่ยอดเกสรตัวเมียของอีกดอกหนึ่งได้

ตามรูปที่ ๓ เกสรตัวเมีย หลังจากที่มีการผสมเกสรกันแล้ว จะมีหลอดงอกยาวจากข้างบนลงไป เมื่อหลอดนี้สัมผัสกับไข่ ไข่ก็จะกลายเป็นเมล็ด ค่อยๆ โตออกทีละน้อยๆ กลีบดอกก็จะร่วงหล่นไปเพราะหมดความจำเป็นแล้ว ส่วนอื่นๆ ที่หมดหน้าที่แล้วก็จะร่วงโรยไปเช่นเดียวกัน ยกเว้นแต่รังไข่ที่จะเจริญไปเรื่อยๆ รังไข่เป็นส่วนที่ห่อหุ้มเมล็ด ผลไม้บางอย่างส่วนที่นุ่มและเรารับประทานได้ก็คือรังไข่ เช่น มะม่วง มะยม ชมพู บางอย่างรังไข่มีลักษณะเป็นฝัก เช่น เมล็ดถั่วมีฝักหุ้มอยู่ เมื่อเมล็ดตัวแก่ได้ที่ รังไข่หรือฝักจะแตกออก เมล็ดก็จะร่วงหล่นหลุดลงมาได้

การงอกของเมล็ดพืช

เมล็ดถั่วงอกง่ายมาก ใช้เวลาวันสองวันก็มีรากงอกออกมา ต่อจากรากงอก .แล้วก็ถึงลำต้น ก้านใบและใบงอกตามออกมา

เมล็ดมีขนาดต่างๆ กัน บางชนิดเล็กมากเช่นเมล็ดพริก บางชนิดใหญ่มากเช่นลูกมะพร้าวส่วนที่เป็นรังไข่คือกะลาภายนอก บางอย่างมีปุยติดกับเมล็ด เพื่อที่จะปลิวไปตามลมไปได้ไกล ๆเช่นเมล็ดฝ้าย เมล็ดดอกรักเป็นต้น เด็กๆ รู้จักชื่อต้นไม้หรือดอกไม้อะไรบ้างที่เมล็ดมีลักษณะแปลก ๆ ต่างไปจากนี้

จากไข่เป็นตัว-จากหนึ่งเซลล์เป็นล้านๆ เซลล์

สัตว์ทุกชนิดไม่ว่าตัวใหญ่หรือเล็ก รวมทั้งคนด้วย เริ่มจากไข่ใบหนึ่งซึ่งเล็กมาก เช่นไข่ที่อยู่ในมดลูกมารดา มีขนาดเล็กเท่าหัวเข็มหมุด ไข่ของช้างก็ไม่ใหญ่กว่านี้มากนัก แต่ไข่ของสัตว์ตัวเล็กๆ บางชนิดใหญ่ เด็กๆ ทราบดีไหมว่าทำไมไม่เป็นเช่นนั้น

เล่นเอาเผอเรอ

ไข่เบ็ด ไข่ไก่ ไข่นก ที่เราเห็นเป็นฟองโตๆ นั้น เป็นไข่ที่มี
อาหารเลี้ยงตัวอ่อนอยู่ในตัว ไข่แดงเป็นอาหารสำหรับตัวอ่อนที่อยู่ตรง
กลาง ไข่ขาวและเปลือกสำหรับป้องกันตัวอ่อนที่โตขึ้นในไข่นอกตัวแม่ของ
มัน ไข่ปลาก็มีอาหารสำหรับตัวอ่อนเหมือนกัน แต่ไม่มีเปลือกแข็งเหมือน
ไข่นก

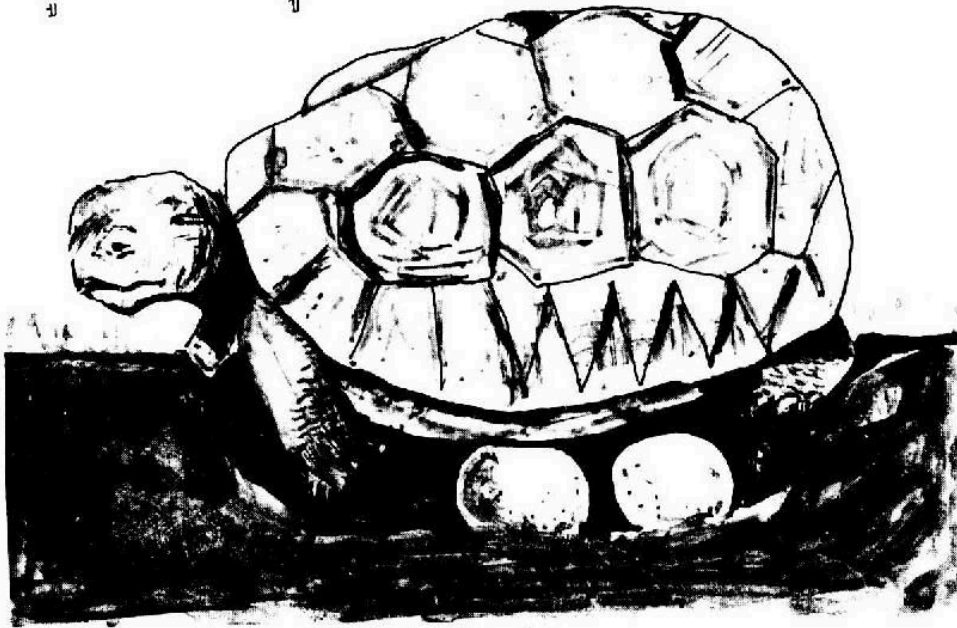
ปลา และไข่ของมัน

การเจริญเติบโตและการแบ่งเซลล์

อวัยวะของสัตว์และส่วนต่างๆ ของพืชเกิดมาจากเซลล์ เช่นสุนัขตัว
หนึ่ง ส่วนที่เป็นหู ปาก ผิวหนัง ฯลฯ ต่างก็ประกอบด้วยเซลล์นับล้านๆ
เซลล์ ไข่ที่อยู่ในท้องมารดาเป็นหนึ่งเซลล์ เมื่อเซลล์นี้โตได้ที่ก็จะแบ่งตัวเอง
ออกเป็นสอง อย่างนี้เรื่อยไป เพราะฉะนั้นจากหนึ่งเซลล์จะเป็นสอง เป็นสี่
เป็นแปด แล้วทวีขึ้นเรื่อยไปอย่างรวดเร็ว มิชามินานก็ประกอบเป็นลักษณะ
ของสัตว์ชนิดนั้น

เซลล์บางชนิดประกอบกันเป็นสมองและไขสันหลัง กระโหลกศีรษะที่ใช้ป้องกันสมอง และกระดูกสันหลังที่ทำให้สัตว์ทรงตัวอยู่ได้เกิดขึ้นภายหลัง

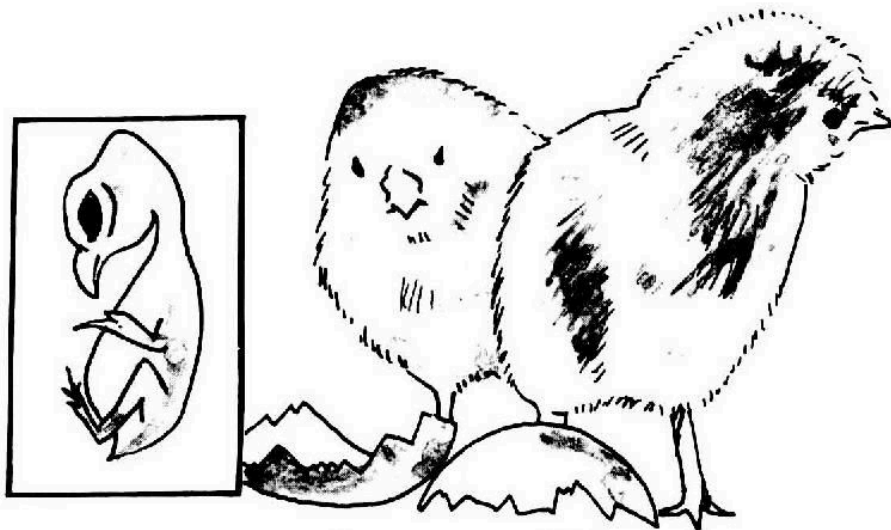
ขณะที่หัวใจของตัวอ่อนเกิดขึ้นและเริ่มทำงาน สืบฉีดโลหิตไปถึงไข่แดง โลหิตจะพาอาหารจากไข่แดงไปเลี้ยงตัวอ่อน ตัวอ่อนนี้มีถุงบางๆ หุ้มอยู่จะลอยขึ้นมาเหนือไข่แดง เมื่อตัวอ่อนเริ่มมีหู มีตาและเจริญเติบโตขึ้น แขนขาก็จะงอกตามขึ้นมาแต่ยังไม่มีนิ้ว ตัวอ่อนของนก ไก่หรือปลา หรือหมี ขณะนี้ยังมองดูคล้ายกัน นกก็ยังไม่มีขน และปลากียังไม่มีเกล็ด

ไข่เต่ามีเยื่อหุ้มคลุม

ต่อจากนั้น ลักษณะของตัวอ่อนจะเปลี่ยนไป จนเราสามารถบอกชนิดของสัตว์ได้ เช่นนกก็มีหัวแบบนก ปีกและขนเริ่มงอก นิ้วเท้าและอวัยวะแบบนก

เมื่ออาหารในไข่แดงถูกใช้เกือบหมด สิ่งที่อยู่ในไข่คือลูกนกที่โตเต็มที่ มันจะใช้จอยปากเจาะรูที่เปลือกไข่เพื่อหายใจเอาอากาศเข้าไปในปอด หลังจากนั้นก็กระแทกเปลือกออกมาโดยอาศัยกำลังน้อยๆ ของมัน

ตัวอ่อนของลูกไก่

ตัวอ่อนเมื่อยังอยู่ในเปลือกไข่ต้องการความอบอุ่น ในประเทศร้อนอย่างเมืองไทย มีแสงแดดพอที่จะให้ความอบอุ่น โดยเฉพาะถ้าไข่อยู่ในทราย เช่นเต่า เมื่อถึงเวลาวางไข่ แม่เต่าทะเลจะคลานขึ้นมาจากทะเล ชุดหลุมใหญ่ตามหาดทรายในที่ลับตาคน แล้วไข่ลงในหลุมนั้น หลังจากไข่แล้วมันจะใช้เท้าเขี่ยทรายกลบหลุมไม่ให้เห็นร่องรอย แต่ถึงกระนั้นก็ยังถูกคนหรือสัตว์อื่นเช่นงูรบกวน ทำให้จำนวนเต่าทะเลไม่ทวีมากนัก

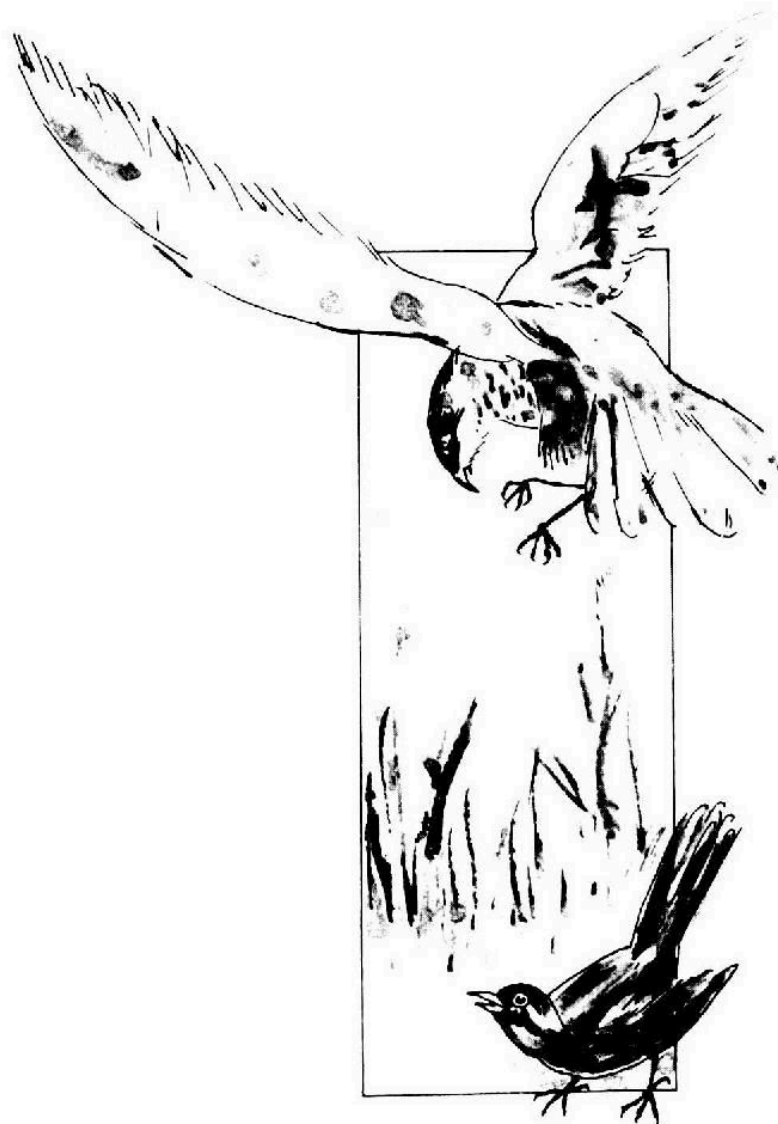
นกจะกกไข่ของมันในรัง ใช้ความร้อนจากร่างกายทำให้ไข่อบอุ่น ลูกนกที่ออกจากไข่ยังไม่เป็นตัวสมบูรณ์เหมือนอย่างลูกไก่ ลูกเต่า

ภาษาของนก

เด็ก ๆ คงจะได้ยินเสียงนกร้องอยู่ทุกวัน นกต่างชนิดกันจะมีเสียงต่างกัน นกที่บินอยู่อย่างอิสระมีอยู่มากมายหลายชนิด นกกระजิบตัวเล็ก ๆ เสียงที่มันร้องก็เล็กด้วย นกกระจอกเสียงไม่แหลมนัก ตัวโตกว่านกกระจิบ นกหงส์หยกมีขนสวยงามเพราะมีสีต่าง ๆ เช่นสีเหลือง สีเขียว สีฟ้า เมื่อ

เราให้อาหารมันกินอย่างอุดมสมบูรณ์ มันจะส่งเสียงร้องอย่างสนุกสนาน
ตลอดเวลา ภาษาของนกมีหลายภาษาเหมือนคนที่ต่างชาติต่างภาษากัน

มีคนที่สนใจเรื่องนกร้อง เขาต้องใช้เวลาสังเกตและศึกษาอยู่นานจน
จับได้ว่า นกสามารถร้องบอกอันตรายให้เพื่อนนกของมันรู้กันได้ อันตราย
ของนกคือศัตรูของมันซึ่งมีอยู่ ๒ อย่าง อันตรายจากพื้นดินเช่นแมว อันตราย
ในอากาศได้แก่เหยี่ยวเป็นต้น มันจะส่งเสียงร้องบอกอันตรายทั้งสองอย่าง
ต่างกัน

หรือบนอากาศ

เมื่อมันรู้ว่าผีอันตรายจากอากาศ มันจะหยุดนิ่งไม่เคลื่อนไหว เพื่อ
ว่าศัตรูจะได้ไม่สังเกตเห็นมัน แต่ถ้าผีอันตรายอยู่ข้างๆ ตัว มันจะบินหนี
ไปที่อื่นหรือหลบซ่อน นกมีประสาทไวกว่าศัตรูของมัน

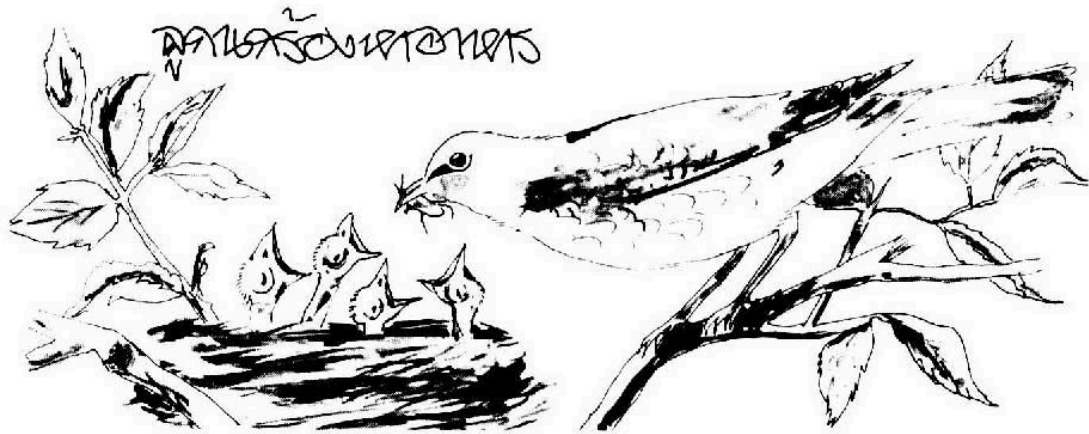

กลวิธีของนกอันตรายที่พื้นดิน

ถ้าเด็กๆ ลองหัดสังเกตดู ก็คงจะตื่นเต้นดีเหมือนกัน ที่ได้พบความ
ลับของนกที่คนทั่วไปไม่รู้มาก่อนนกที่ส่งเสียงร้องอยู่อย่างเจื้อยแจ้วแล้วหยุด
ทันทีเนื่องจากอะไร ถ้าเราลองเงยหน้าขึ้นเหนือศีรษะ ก็อาจจะพบคำตอบ

ลูกนกก็คล้ายลูกคน คำแรกที่มันรู้จักร้องคือร้องหาอาหาร มันจะ
ส่งเสียงร้องสั้นๆ ถี่ๆ ถ้าเป็นลูกไก่ก็ร้องเจี๊ยะๆ อยู่ตลอดเวลา ไก่เป็นนก
ประเภทที่บินสูงๆ ไม่ได้ เวลาออกหาอาหาร ไก่ตัวผู้จะร้องอย่างหนึ่ง
ไก่ตัวเมียก็ร้องอีกอย่างหนึ่ง ได้ตอบกันไปมา

สำหรับนกแล้ว ตัวผู้จะออกหาอาหาร ปล่อยให้ตัวเมียเฝ้ารังและลูก
แต่ถ้าหากมีศัตรูมาถึงรังตัวเมียก็จะส่งเสียงร้องลั่น ซึ่งอาจจะทำให้ศัตรูตกใจ

พ่อนกเมื่อกลับจากหาอาหาร มันจะส่งเสียงร้องสั้น ๆ ก่อนจะมาถึงรัง คล้ายจะบอกให้แม่นก รู้ตัวก่อน และแม่นกก็จะส่งเสียงร้องตอบเหมือนกับรับรู้ว่พ่อนกกลับมาแล้ว

เมื่อลูกนกโตขึ้นพอที่จะออกจากรังไปหาอาหารกินเองได้ มันจะได้เรียนรู้ภาษาของนกจากแม่ของมัน แม้ว่าภาษาของนกจะไม่ง่ายมากมาย แต่มันก็มีวิธีร้องเพื่อให้เข้าใจกันได้ และเราก็ชอบฟังนกร้องเพราะว่าเสียงนกร้องก็คือเสียงเพลงที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ

สัตว์ที่ชอบอยู่ในที่สูง

เด็ก ๆ ต้องเข้าใจว่า ที่สูงในที่นี้คือพื้นดินที่อยู่สูงกว่าระดับธรรมดา เช่นตามยอดเขาหรือเชิงเขา ภูเขาสูง ๆ มักจะมีอากาศเย็น บางแห่งหนาวเย็นมากจนมีหิมะปกคลุมอยู่ที่ยอดเขา มีสัตว์หลายชนิดชอบอยู่ในที่สูงซึ่งเย็นจัดเช่นนี้ สัตว์ที่คนเอามันมาใช้งานลากเข็นสัมภาระในที่สูง ๆ นี้ เด็ก ๆ คงจะไม่ใคร่ได้ยินชื่อมาก่อน คนที่ชอบอยู่ในที่สูง ๆ นอกจากชาวบ้านแถบนั้นแล้ว ก็ยังมีพวกชอบผจญภัยโดยการปีนภูเขาที่มียอดสูง ๆ ในโลก ในที่เช่นนั้น เขาไม่สามารถนำยานพาหนะไปใช้ได้

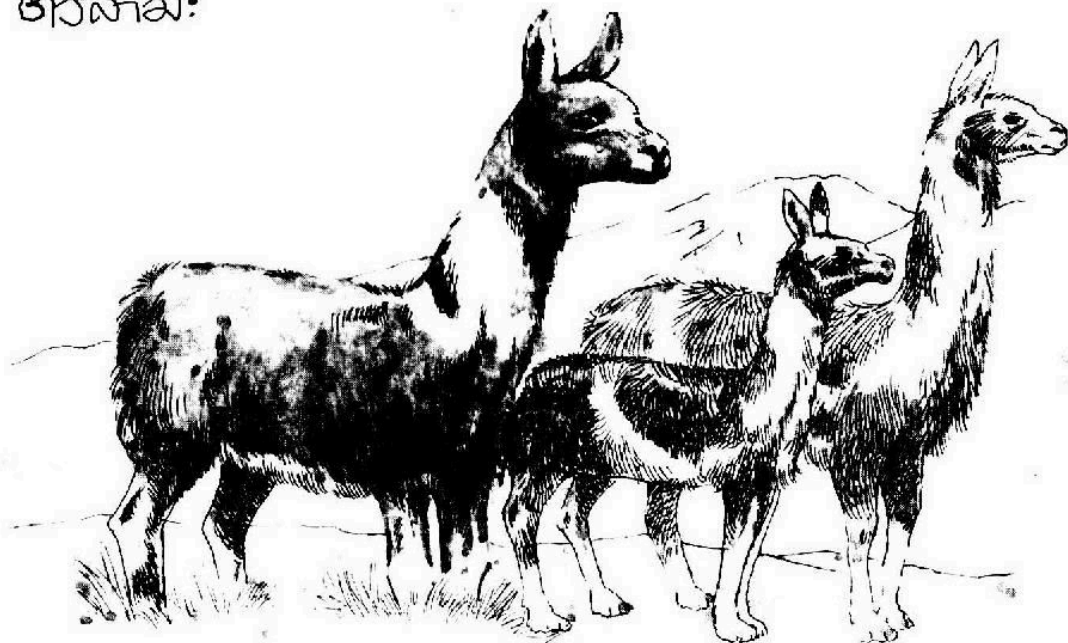
บนที่ราบสูงซึ่งมีอากาศเยือกเย็น มีสัตว์แปลก ๆ ที่เด็กอาจจะไม่เคย

เห็นรูปหรือได้ยินชื่อ เช่น ตัวล่อ จามจูรี ลามะ (บางทีเรียก ยามะ เป็นสัตว์ที่มีคอยาวคล้ายอูฐ)

ลามะ ชอบอากาศหนาวเยือกเย็น อากาศที่มีอยู่บ้าง ๆ บนเทือกเขาสูง เช่น เทือกเขาแอนเดสของประเทศเปรู คนใช้ลามะบรรทุกของแทนม้า

แต่ลามะก็รู้จักเกียจงานเป็นเหมือนกัน เช่นเคยให้มันแบกของหนัก สัก ๗๐ ปอนด์ ถ้ามีน้ำหนักที่มันต้องแบกมากกว่านี้ มันจะลงนอนไม่ยอมลุกขึ้นทำงาน

ตัวอย่าง:

ถ้าคนไปตีมัน ๆ จะถ่มน้ำลายใส่หน้าและแม่นยำเสียด้วย นอกจากจะรู้ว่ามันควรจะแบกน้ำหนักเท่าไรแล้ว มันยังมีความจำที่ดีด้วยว่าเคยต้องเดินทางเป็นระยะไกลแค่ไหน ลามะเดินได้ประมาณ ๑๐ ไมล์ต่อวันเป็นอัตราสูงสุด ถ้าเดินทางไปไกลกว่านั้น มันจะไม่ยอมไปโดยนอนลงเหมือนกัน นอกจากนี้ มันยังมีความจำที่ดีว่าเคยทำและเลิกงานเวลาใด เต็ก ๆ คิดว่า ลามะเป็นสัตว์อย่างไร

แอลฟาตา

แอลฟาตา เป็นสัตว์ตระกูลเดียวกับลามะ ขนของมันทั้งแอลฟาตา และลามะ เอามาทำเสื้อคลุมกันหนาวได้ดี ลา ลา ใช้กันในแถบภูเขาเพราะ มันอดทนสามารถทำงานหนักและเดินทางไกลๆ ได้ ว่ายน้ำข้ามลำธาร และ บ่ายปีนตามทางที่ชันได้ โดยไม่หกล้มหรือเกิดอุบัติเหตุ

จามจรี มีชื่อเพราะ แต่มันรูปร่างไม่สวยเลย มันมีขนรุงรัง เหมือนผ้าขี้ริ้ว สกปรกคลุมอยู่บนหัวและขาสีขาว แต่ขนของมันนี้แหละที่ช่วยป้องกันความหนาวเย็น มนุษย์เอาขนของมันมาปั่นทำเส้นใยเพื่อทอผ้าเต็นท์ ผ้าคลุมเตียง เป็นต้น เนื้อและนมของมันก็ใช้เป็นอาหารสำหรับชาวบ้านแถบภูเขา มลที่มันถ่ายออกมา เมื่อเอาไปตากแห้งใช้เป็นเชื้อเพลิงได้ หนังของมันเมื่อเอาไปทำให้นิ่มแล้ว ใช้ทำรองเท้า แห่สำหรับสัตว์และเชือกได้เป็นต้น

ที่สวิทเซอร์แลนด์มีเทือกเขาสูงมากมาย ที่เทือกเขาเบอร์นอันมีชื่อเสียงของสวิส ใช้สุนัขสำหรับลากเลื่อนและบรรทุกของ เช่นส่งนม ส่ง

อาหารและอย่างอื่นที่จำเป็น แต่การใช้แรงงานสุนัข มีเจ้าหน้าที่ของ
ประเทศสวิสคอยควบคุมดูแล ไม่ให้ทำงานหนักเกินไป

เด็กๆ คงสงสัยว่า ทำไมไม่หาวิธีใช้ยานพาหนะอื่นนอกจากรถยนต์
หรือจักรยานแทนสัตว์บ้าง เพราะขณะนี้เขาก็ลดแรงงานคนไม่ให้ทำงาน
หนักเกินไป สัตว์ก็เป็นสิ่งมีชีวิตที่เราควรให้ความเมตตาสงสารมันบ้าง
เด็กๆ ลองช่วยคิดดูซิว่าถ้าเช่นนั้นเราจะใช้ยานพาหนะอะไรดีเพื่อช่วยแรง
สัตว์เหล่านี้

ฉันอยากเป็น . . .

เด็กหญิงสลิลดา ทศานนท์

ป. ๖/๑ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(เรียงความฉบับคณะกรรมการประกวดในหัวข้อเรื่อง “ฉันอยากเป็น . . .”
ของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ปีเด็กสากล ๒๕๒๒)

คนเราต่างก็มีความปรารถนาแตกต่างกันไป บางคนคิดว่าในอนาคตจะเป็นแพทย์ พยาบาล พ่อค้า แม่ค้า ตำรวจ ทหาร นักร้อง ฯลฯ แม้ฉันเองบางครั้งก็มีความปรารถนาอยากจะเป็นอย่างโน้นอย่างนี้ เช่น เมื่อตอนเล็กๆ เฝ้าที่จำความได้ ฉันอยากเป็นครู เพราะจะได้กำหราบเด็กเกรที่แกล้งคนอื่น ฉันคิดอย่างนั้นเพราะมีเพื่อนบางคนชอบแกล้งฉัน เพราะเห็นว่าฉันตัวเล็ก และเวลาฟ้องครู ครูก็ว่าฉันเป็นคนช่างฟ้อง ฉันจึงอยากเป็นครูเสียเอง จะได้ทำโทษเด็กนักเรียนเหล่านั้น พอฉันโตขึ้นอีกหน่อย ความคิดของฉันก็เปลี่ยนไป ฉันมาเห็นแม่ค้าขายส้มตำอยู่ข้างถนนมีคนซื้อเยอะแยะ ฉันก็นึกสนุกอยากเป็นแม่ค้าขายส้มตำบ้าง แต่เมื่อคุณยายลองให้ฉันทำขายคนในบ้าน ฉันต้องเลิกล้มความคิดนี้ เพราะยุ่งยากเหลือเกิน ไม่สนุกด้วย บางทีฉันบีบมะนาวและน้ำมะนาวเข้าตากก็แสบตา ตำพริกกระเด็นเข้าตากก็แสบตา ยิ่งกว่าน้ำมะนาวเสียอีก และยิ่งกว่านั้นจะต้องล้างขามที่เปื้อน หลังจากลูกค้ารับประทานเสร็จแล้วจึงหมดสนุก ต่อมาฉันได้เห็น

นักร้องในทีวี ฉันจึงมีความคิดใหม่อีกกว่าจะเป็นนักร้อง เพราะรายได้สูง แต่ที่ฉันเลิกคิดเพราะร้องเพลงสอบที่ไร ได้คะแนนไม่ดีสักที ที่กล่าวมาแล้ว คืออดีตคนช่างฝันอย่างฉัน

บัดนี้ฉันตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะเป็นเกษตรกร เพราะฉันรักธรรมชาติ รักสัตว์ โดยเฉพาะวัว, ม้า และเป็ด, ไก่, ห่าน ฉันจึงตั้งใจจะทำฟาร์ม เมื่อโตขึ้น และฟาร์มของฉันในอนาคตจะต้องมี วัว เป็ด ไก่ ห่าน ฉันตั้งใจว่าจะเลี้ยงวัวไว้รีดนมขาย ส่วนเป็ด ไก่ ห่าน นั้นจะเลี้ยงไว้เพื่อเก็บไข่ของมันขาย และเนื้อที่เหลือจากการขาย กระจุกก็นำมาทำอาหารสุนัข ฉันจะจ้างคนงานไว้ช่วยเลี้ยงวัวและทำความสะอาดคอกวัว เล้าไก่ ฉันคิดว่าฉันจะมีแพทย์ตรวจรักษาสัตว์ในฟาร์มของฉันไม่ให้เป็นโรค นอกจากนี้ฉันจะทำสวนลำไยและกล้วยไข่ ปลูกเป็นไร่ๆ ที่เดียวจึงจำเป็นต้องจ้างคนงาน คอยรดน้ำพรวนดินและฉีดยากันแมลงให้แก่ต้นไม้ ถ้าฉันสามารถผลิตนมวัวได้มาก ฉันจะนำรถตระเวนไปแจกนมแก่เด็กที่ยากจนเพื่อจะได้แข็งแรงกัน นอกจากนี้ฉันจะนำนมไปส่งขายตามโรงเรียนต่างๆ ส่วนไข่ไก่, เป็ด ห่าน ในฟาร์มของฉันจะต้องเป็นไข่คุณภาพดี ฟองโต และฉันก็จะนำไปขายในราคาพอสมควรที่ไม่เอากำไรมากนัก เพื่อฉันจะได้ขายของได้มาก มีลูกค้าของคนไทยด้วยกัน และเงินจะได้ไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ ประเทศไทยของเราจะได้เจริญรุ่งเรือง

ฉันจึงอยากจะเป็นเกษตรกรด้วยเหตุนี้เอง

สิ่งที่ฉันรัก

เด็กหญิงสุพร กล่อมผล

โรงเรียนเมืองปัตตานี องค์การบริหารจังหวัดปัตตานี

(เรียงความฉบับชนะเลิศการประกวดในหัวข้อเรื่อง “สิ่งที่ฉันรัก”
ของคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ ปีเด็กสากล ๒๕๒๒)

ฉันรักบ้าน . . . บ้านคือที่อยู่อาศัยของพ่อแม่ พี่น้องของฉัน บ้านของฉันอยู่ในหมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่ง ทิศเหนือติดกับลำธารเล็กๆ ก่อนขึ้นเขาลึก มีน้ำใสไหลอยู่ตลอดปี ลำธารแห่งนี้มีความสำคัญต่อทุกชีวิตที่ฉันอยู่ เพราะได้อาศัยใช้น้ำในลำธาร สำหรับใช้อาบ ต้ม กิน นอกจากนี้ก็ได้อาศัยลำธารจับ กุ้ง ปลา ปู ไว้เป็นอาหารในยามเย็น

หมู่บ้านฉันอยู่ห่างไกล การเดินทางจากหมู่บ้านไปยังตัวเมืองเพื่อจัดหาซื้อสิ่งของที่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลา ๔-๕ ชั่วโมง เพราะทางจากหมู่บ้านฉันไปในเมืองนั้น บางตอนก็เป็นที่ลุ่ม มีอยู่หลายแห่ง ที่ต้องข้ามลำธาร ข้ามห้วย . . . ฉันเคยถามพ่อเสมอว่า ทำไมหลวงท่านถึงไม่สร้างถนนดีๆ ให้พวกหมู่บ้านเราใช้กันบ้างนะ พ่อบอกว่าหลวงท่านยังไม่มีเงินงบประมาณ ฉันสงสัยที่พ่อบอกว่า ไม่มีงบประมาณ จึงถามพ่อว่า เงินงบประมาณที่พ่อว่านะ เหมือนกับน้ำตาลหวานที่พ่อซื้อจากในเมืองกลับไปบ้านหรืออย่างไร ฉันเคยได้ยินแต่เขาเรียกเงินกันเป็นบาท เป็นสตางค์ พ่อ

ของฉันหัวเราะอย่างอารมณ์ดี แล้วบอกว่า รอให้ฉันโตอีกหน่อยก็รู้อเองว่า
เงินงบประมาณหมายถึงอะไร พ่อของฉันเคยพาฉันเที่ยวในเมือง

ฉันเห็นบ้านใหญ่โต . . . ฉันเห็นตะเกียงที่ทำด้วยกระจก . . . ฉัน
เห็นวิทยุ . . . ที่เห็นภาพคน . . . ฉันนึกแปลกใจมากกว่า . . . ทำไมหนอ
วิทยุในเมืองจึงเห็นคนได้ ไม่เหมือนวิทยุบ้านเราที่ได้ยินแต่เสียง . . . ฉัน
นึกขำและหัวเราะอย่างแปลกประหลาด . . .

เมื่อฉันกลับบ้าน . . . ฉันจึงร้องไห้ . . . บอกพ่อให้ซื้อวิทยุที่เห็น
ภาพคนอย่างในเมืองเขาบ้าง พ่อบอกว่ารอหน่อย . . . ให้ไฟฟ้าถึงก่อนสิลูก
. . . ฉันไม่เข้าใจที่พ่อบอก ก็ตะเกียงกระจกที่หนูดูในเมืองยังไงละ . . .
ฉันเลยหัวเราะว่า . . . ตะเกียงกระจก เขาเรียกว่าไฟฟ้า ยังนั่นแหละ . . .
ทุกคนในบ้านฉันเลยหัวเราะกัน . . . ใหญ่

ฉันรักบ้านฉันมาก เมื่อไรหนอ . . . เมื่อไร . . . ฉันจะมีบ้าน ใหญ่โต
. . . เหมือนในเมืองบ้าง และมีไฟฟ้าและวิทยุที่เห็นภาพคน เมื่อฉันได้สิ่งที่
ฉันต้องการฉันคงมีความสุข และฉันก็จะรัก . . .

บ้านของฉัน เหมือนกับรักพ่อแม่ฉัน . . . บ้านเอยบ้านที่ฉันนอน
อย่างมีความสุข !

โอกาสในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับเด็ก

ดร. นิเชต สุนทรพิทักษ์

ชีวิตมนุษย์อยู่ท่ามกลางธรรมชาติอันประกอบด้วย แผ่นดิน ท้องฟ้า สายน้ำ ทะเล ป่า เขา และแมกไม้ ท่ามกลางสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลาย . . . พระอาทิตย์ฉายแสงตอนกลางวัน ดวงจันทร์และดวงดาวส่องประกายยามราตรี สุข-ทุกข์ ร้องไห้และหัวเราะวนเวียนเคล้าอยู่ในชีวิตนับแต่เกิดจนตาย และ . . . เพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ด้วยดี มนุษย์จำเป็นต้องเรียนรู้ และเข้าใจธรรมชาติของสิ่งแวดล้อมรอบข้างจนรู้มากพอที่จะเห็น รักและถนอม รักษา ความคิด ความฉลาดของมนุษย์ทำให้สามารถปรับทรัพยากรและธรรมชาติรอบข้างให้เป็นผล เกิดความสุขสบายในการครองชีวิต ความอยากและการดิ้นรนที่จะสนองความอยากอันไม่รู้จักจบ ปัญหาและความพยายามที่จะแก้ปัญหาของมนุษย์ บ่อยครั้งส่งผลต่อการเสียดุลย์ของธรรมชาติในโลก ธรรมชาติดั้งเดิมอันบริสุทธิ์ต้องแปรไปเพราะตัวแทรกซ้อน อันเกิดจากการแก้ปัญหาที่ไม่รอบคอบ ตัวแทรกที่เป็นพิษเหล่านี้ ถ้าขาดระบบควบคุมที่มีประสิทธิภาพ ขาดการสร้างเสริมชดเชยที่พอเพียง ก็จะส่งผลกระทบอันใหญ่หลวงต่อชะตากรรม ไม่เพียงเฉพาะผู้ก่อหากจะขยายถึงสังคมในวงกว้างจนประมาณมิได้ และธรรมชาติดั้งเดิมอันบริสุทธิ์ของโลกเป็นผลต่อพลังชีวิต

ทั้งมวลในการดำรงอยู่ด้วยสุข ดินที่แห้งผากขากุ่ยและรุ่มเงา ท้องฟ้าที่
สกปรกด้วยฝุ่นละออง ควณ และแก๊สพิษ อากาศที่ร้อนผ่าวด้วยไอแดด
แม่น้ำที่เหม็นเน่าด้วยสิ่งโสโครก เหล่านี้ล้วนเป็นอันตรายต่อพลังชีวิต

คุณค่าของมนุษย์ . . . นับเริ่มจากจุดแรกในครรภ์แม่ สุขภาพที่ดี
ทั้งกาย-ใจของแม่ส่งผลดีโดยตรงต่อลูกในครรภ์ สุขภาพดีทั้งกาย-ใจของพ่อ
แม่ และผู้อยู่ใกล้ชิดส่งผลดีต่อพัฒนาการของเด็กจะต้องได้อาหารที่มีคุณค่า
และพอเพียง ได้รับความรัก ความเข้าใจและความอบอุ่น . . . ได้รับสิทธิ
อันสมบูรณ์พอเพียงสำหรับวัยเด็กสมค่าที่ได้เกิดมา เพื่อให้มีความพร้อม
เพียงพอสำหรับการต้องเรียนรู้ยาวนานตลอดชีวิต ทั้งจากบ้าน จาก
โรงเรียน และจากสังคม เพื่อพัฒนาชีวิตของตนให้มีค่าสมกับที่เกิดมาเป็น
มนุษย์ในชาติ

สูตรชีวิตง่ายในวัยต่างๆ

มนุษย์เราเรียนรู้จากสิ่งที่ประสบไปสัมผัส ถ้าฝึกประสาททั้งปวงให้คม
กล้าเผชิญแหลมในการรับรู้แยกแยะได้ละเอียดลึกซึ้งบนเหตุและผลดีเพียงใด
ก็จะพัฒนาการเรียนรู้ได้รวดเร็วเพียงนั้น การต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่ จำเป็น
ต้องมีเกณฑ์เพื่อสื่อสารและสืบทอดความรู้ หน่วยวัดสิ่งที่ประสบสัมผัสได้
จึงเกิดขึ้นตามความจำเป็น บนวิถีชีวิต เด็กต้องเรียนรู้และหัดเปรียบเทียบ
คุณสมบัติหรือพฤติกรรมคู่ทั้งหลายที่เกิดขึ้นในโลก เพื่อบอกความชัดเจนใน
ความต่างกัน และเป็นแนวให้จุดกลางระหว่างจุดต่างทั้งสอง อาทิความร้อน
ความเย็น, มีด-สว่าน, หนัก-เบา, ขาว-ดำ, สั้น-ยาว, แคบ-กว้าง,
สั้น-ลึก, โต-เล็ก, สูง-ต่ำ, อ้วน-ผอม, เปรี๊ยะ-หวาน, มัน-เค็ม,
เปียก-แห้ง, เร็ว-ช้า, เบา-แรง, หย่อน-ตึง, อ่อน-แข็ง, หยาบ-ละเอียด,

ทั้ง—เงียบ, แข็ง—เหลว เหล่านี้เป็นปริมาณที่ทุกชีวิตต้องเกี่ยวข้องรับรู้และสัมผัส และแต่ละชีวิตก็สะท้อนคุณภาพในการรับรู้ที่แตกต่างกัน ธรรมชาติเหล่านี้แต่ละคนต้องเรียนรู้หาความลึกซึ้งด้วยตนเอง ผลลัพธ์ย่อมเป็นของแต่ละคนและยากที่จะกะเนได้ แต่ผู้ที่เรียนรู้ธรรมชาติได้ชัดแจ้งและลึกซึ้งนั้นย่อมมีปัญญา สามารถใช้ชีวิตให้กลมกลืนกับธรรมชาตินั้นได้ด้วยสุขและคุ้มค่า

บ้าน

เป็นสิ่งแวดล้อมแรกและเป็นโรงเรียนแรกสำหรับเด็ก การดูแลเอาใจใส่ และปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของเด็ก ของพ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นความจำเป็นและมีความสำคัญอย่างที่สุดต่อการวางพื้นฐานเพื่อการพัฒนาขั้นต่อไปของเด็ก . . . ให้เด็กได้มีโอกาสเป็นเด็ก คือชุกชอน เล่น เล่น อยากรู้อยากเห็น การผ่อนปรนและค่อยๆ ถึงแนวทางปฏิบัติให้สัมพันธ์กับธรรมชาติของเด็ก การขยับตอบปัญหาด้วยเหตุและผลที่ง่ายและชัดเจน การหาวิธียั่วเย้าให้เด็กได้คิดและหาคำตอบเอง จะช่วยสร้างเด็กให้มีสภาพเป็นตัวของตัวเองโดยแท้จริง และพร้อมที่จะเติบโตเป็นกำลังที่แข็งแกร่งของชุมชน . . . ตรงข้ามถ้าตัดโอกาสของเด็กมากเกินไป . . . กด บีบ คัด รั้ง เพียงใดเด็กก็อาจจะเติบโตเพียงเหมือนที่ผู้ใหญ่อยากให้เป็น และอาจจะดำรงภาวนะนั้นอยู่ได้เท่าที่ผู้ใหญ่คอยประคองไว้ . . .

ที่บ้าน . . . ควรเข้าใจเด็กให้โอกาสได้เล่น ได้ลอง ได้ชุกชอน ค่อยๆ วางพื้นฐานให้ช่วยตัวเองได้ ให้มีส่วนมีหน้าที่รับผิดชอบงานเล็กๆ น้อยๆ ในบ้าน ให้ได้คุ้นเคยและรับรู้กับธรรมชาติรอบข้างอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง ค่อยๆ สอนความจริงในชีวิตโดยทางปฏิบัติ ให้รับรู้เป็นธรรมดา

ไปเรื่อย ๆ ทั้ง เบา-หนัก, สุข-ทุกข์

โรงเรียน

เป็นส่วนที่มีบทบาทมากในวิถีชีวิตปัจจุบัน เพราะโรงเรียนคือแหล่งที่สร้างเครื่องมือให้เด็กเพื่อให้รู้จักตนเอง คนอื่นและสังคม จนสามารถปรับตัวให้อยู่ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ด้วยสุขตามควร ดังนั้นโรงเรียนที่จะยังประโยชน์ให้เด็กได้มากนั้น จะต้องสามารถจัดเนื้อหาสาระในการสอนและวิธีสอนให้สอดคล้องกับสภาพจริงในสังคมได้มากที่สุด จนส่งผลเป็นคุณภาพให้เด็กสามารถปรับตัวเองได้ดียิ่งขึ้น คือให้พอใจในตนเองและแสวงหาความสุขได้... มิใช่สร้างให้สับสน ท้อแท้เบื่อหน่ายและดูถูกภาวะการเรียนรู้ของตนเอง โรงเรียนจะต้องให้โอกาสเด็กได้แสดงออก ได้ทดลองได้พบปัญหาและแก้ปัญหา ได้คิด ได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เพื่อจะได้สร้างอุปนิสัย คิดเป็น ทำเป็น มีวินัย มั่นใจในกำลังความคิดและระบบความคิดด้วยผลของตนเอง มีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ และเข้าใจในคุณค่าของการลงมือทำงานด้วยตนเอง กระบวนการเหล่านี้โรงเรียนสามารถพัฒนาขึ้นได้ทั้งโดยกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ในรูปการเรียน และการทำงานร่วมกันแบบต่าง ๆ หลายคนบ่นเรื่องปัญหาไม่มีอุปกรณ์... แท้จริงอุปกรณ์การเรียน วิทยาศาสตร์ไม่มีอุปกรณ์ใดที่จะมีค่ายิ่งไปกว่าสิ่งที่มีอยู่และเป็นไปในธรรมชาติรอบข้าง เพียงใช้ความคิด ไหวพริบ และการวางแผนนิดหน่อยเท่านั้นเอง

...อย่างไรก็ตาม ครูที่เป็นครูโดยแท้จริงนั้น คือครูที่มีความรัก ความผูกพันห่วงใยความจริงใจและความหวังดีอันบริสุทธิ์ต่อความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ ย่อมเป็นผู้ที่มีค่าและอิทธิพลเสมอต่ออนาคตของเด็กไม่ว่าในยุคใดสมัยใด

สังคม

คุณภาพของเด็กขึ้นอยู่กับปัจจัยกับโอกาสที่เรา ทั้งพ่อแม่และผู้ปกครองโรงเรียนและสังคมให้แก่เด็ก ถ้าเปิดโอกาสให้ได้พบแต่สิ่งเลวทรามชั่วร้าย เด็กส่วนใหญ่ก็ได้รับสิ่งนั้น ถ้าให้โอกาสได้พบได้เห็นได้ทำสิ่งดีมีตัวอย่างที่ดีอยู่ทั่วไป เด็กส่วนใหญ่ก็ย่อมโน้มมาทางดีเสมอไป ภาวะการดำรงอยู่และเปลี่ยนแปลงใดๆ ของสังคมจึงมีอิทธิพลต่อโอกาสในการเรียนรู้ของเด็กเป็นอย่างยิ่ง เส้นทางระหว่างบ้านและโรงเรียนเด็กได้รับรู้และเรียนโดยทางปฏิบัติจากสังคมไม่ใช่น้อย ยิ่งการสื่อสารมวลชนในรูปแบบต่างๆ ได้ก้าวหน้าและมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตมนุษย์เพียงใด ปัญหาของสังคมทั้งปวงก็ตามเด็กเข้าไปทั้งในบ้านและโรงเรียนมากขึ้นทุกที ดังนั้นทุกสิ่งที่ปรากฏในปัจจุบัน ทั้งรูปธรรมและนามธรรม ย่อมกลายเป็นอุปกรณ์การศึกษาสำคัญที่จะมีผลต่อคุณค่าชีวิตเด็กต่อไปในอนาคตไม่น้อยเลย สังคมควรคำนึงถึงผลกระทบมหาศาลที่มีต่อการพัฒนาเด็ก ทั้งในแง่สุขภาพ กาย-ใจ ที่จะเติบโตใหญ่เป็นพลเมืองของชาติต่อไป สังคมควรจะให้สิ่งอันจำเป็นที่จะสร้างเสริมสุขภาพและปัญญาให้แก่เด็กที่เพียงพอ เช่น การสร้างสวนสาธารณะ การพัฒนาวัดให้เป็นที่พักพิงเป็นที่ที่ให้ความสะอาด ความปลอดภัย ความสงบและความสว่างได้ จัดห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ประเภทต่างๆ เพื่อเป็นแหล่งเสริมความรู้

บนเส้นทางของการแสวงหา

ทุกชีวิต นับแต่เกิดก็ต้องเรียนรู้ที่จะอยู่ได้ด้วยดีเหมาะสมกับภาวะแวดล้อมต่างๆ ที่จำต้องไปสัมผัส การปรับวิถีชีวิตแต่ละวัน เดือน ปี ของแต่ละคนในแต่ละสิ่งแวดล้อมและแต่ละสถานการณ์ เป็นภาวะการเรียนรู้ของชีวิต บางครั้งได้เป็นธรรมดา บางครั้งในลักษณะที่ไวกวาย ชัดขึ้น เป็น

ทุกข์ บ้างก็ปรับเร็วเหมือนแปลงตัวไปเรื่อย ๆ บ้างก็ปรับไม่ได้ต้องเฉาตายไป บ้างก็แข็งจนสิ่งแวดล้อมต้องปรับตาม สุข-ทุกข์ คละเคล้าอยู่ในทุกชีวิตโดยลักษณะนี้ บางคนเปรียบชีวิตว่า “เหมือนการเดินทางอันยาวนาน” ถ้าเตรียมตัวเตรียมใจ เตรียมเสบียงและวางแผนให้ดี การเดินทางอันยาวนานนี้ ก็จะมีโอกาสพบความสุขและความรื่นรมย์ที่ตนเองปรารถนา แต่ถ้าไม่เตรียมอะไรเลย ไม่พร้อมอะไรสักอย่างชีวิตก็คงมีทมน วทวนและหลงทิศไปเรื่อย ๆ . . . บ้างก็ว่า “ชีวิตขึ้นอยู่กับพรหมลิขิต” จะอย่างไรก็ตามเด็กคนที่ต้องรับผิดชอบแน่ ๆ ก็คือตัวของเราเอง . . . บนเส้นทางอันยาวนานนี้ สิ่งที่ต้องการอย่างแน่นอนก็คือ ความรอบคอบ ความร่าเริง ความพร้อมที่จะเผชิญและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่มากระทบด้วยจิตใจอันเข้มแข็งหนักแน่นและกล้าหาญ บนมโนธรรมที่ถูกต้อง . . . ผลจากการแสวงหาบนเส้นทางนี้ ก็คงจะเกิดคุณค่าแก่ชีวิตพอสมควร แม้บนเส้นทางนี้อาจจะพบทั้ง สุข-ทุกข์ ขมขื่นหวานชื่นและวันท

บ้าน (พ่อแม่ ผู้ปกครอง) . . . โปรดให้ออกโอกาสแก่ลูก ๆ และเด็กของท่านที่จะ
ลอง จะเล่น จะซุกซนบ้าง

โรงเรียน (ครู) . . . โปรดให้ออกโอกาสเด็กได้แสดงออก ได้ร่วมคิด
ร่วมทำร่วมกันหาความรู้จนคิดเป็น ทำเป็น
จงใจเย็นและมองเห็นความน่ารักในความซน
และความผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเด็ก

สังคม โปรดให้สิ่งแวดล้อมที่ดี ตัวอย่างที่ดีทั้งแนว
ทางชีวิต, การบริหาร, และการแก้ปัญหา
ให้สนามเด็กเล่น บริเวณพักผ่อนหย่อนใจ

ที่พอเพียงและปลอดภัย

ให้ศูนย์ความรู้ต่าง ๆ ที่เปิดบริการเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยเสรี

ให้บทเรียนอันมีคุณค่าและสาระสำหรับการเรียนรู้ในรูปการสื่อสารแบบต่าง ๆ และให้ค่านิยมอันถูกต้องเป็นธรรมเนียมในการดำเนินชีวิต

แนวทางที่อันเกิดจากพื้นฐานหลัก ๓ ประการ คือ บ้าน โรงเรียน และสังคม ย่อมจะทำให้เส้นทางแห่งการแสวงหาของชีวิตเด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพบสิ่งที่มีคุณค่าแก่ชีวิตอย่างแน่นอน

นักวิทยาศาสตร์

นักวิทยาศาสตร์ได้รับสมญาว่าเป็นอัจฉริยะ เป็นคนของโลก เพราะสิ่งที่แต่ละท่านค้นพบเป็นศาสตร์สากล เป็นฐานความรู้ที่มนุษย์ได้ขุดค้นถึงออกจากธรรมชาติ ตกทอดถึงทุกคนที่สนใจใคร่เรียนเป็นข้อมูลที่ท้าทายการพิสูจน์หาความจริงยิ่งขึ้นต่อไป ชีวิตของนักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายแตกต่างกันไป ทั้งจน ทั้งรวย ทั้งสุขสบาย ทั้งทุกข์ทรมาน จุดเริ่มของการค้นพบของแต่ละคน เริ่มจากจังหวะที่ทำให้พบแรงบันดาลใจต่าง ๆ กัน แต่สิ่งหนึ่งที่นักวิทยาศาสตร์จะต้องมีร่วมกันนอกเหนือจากสติปัญญาก็คือ ความเพียรพยายามอดทน จริงจังกับงานอย่างสม่ำเสมอ ไม่ทอดทิ้งประกอบกับความถึถ้วนรอบคอบที่พัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ตามประสบการณ์ นอกจากนั้นแล้วสิ่งแวดล้อมรอบข้างโดยเฉพาะบุคคลที่ใกล้ชิดก็มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือไม่สำเร็จ ถ้าเป็นผู้ที่ขาดความเข้าใจก็จะบิ่ดและสกัดโอกาส ถ้าเข้าใจก็จะเปิดโอกาสสนับสนุนและประคับประคองเพื่อให้แรงบันดาลใจของนักวิทยาศาสตร์

ได้พัฒนาต่อไปจนสำเร็จ . . . เหล่านี้เป็นผลต่องานและความสำเร็จของนัก
วิทยาศาสตร์ทั้งหลาย

แท้จริงท่านทั้งหลายเหล่านี้ก็เริ่มจากความเป็นคนธรรมดา ที่มี
แรงบันดาลใจในเรื่องหนึ่งก็แสวงหาความเข้าใจจนถึงที่สุด บนเส้นทาง
ของการแสวงหานี้ได้มีผู้ใกล้ชิดเข้าใจและสนับสนุนประคับประคองพอ
สมควร . . . ท่านละคิดอย่างไร อยากให้ลูกๆ ของท่านเป็นนักวิทยา-
ศาสตร์ไหม หรือท่านเองที่เป็นเด็ก อยากจะเป็นนักวิทยาศาสตร์หรือเปล่า

เด็กกับตำรวจ

พ.ต.อ. ลิขิต วัฒนปกรณ์

ก่อนอื่น ผมขอบอกว่า ผมไม่ใช่นักวิชาการ และไม่ได้เป็นนักสังคมสงเคราะห์

ชีวิตตำรวจของผมเคยสัมผัสกับชีวิตของเด็กเล็ก ๆ ที่บริสุทธิ์ผุดผ่อง และสัมผัสกับวัยรุ่นที่คะนองและหลงผิด และแล้วเราก็เข้าใจกันได้

มันถึงขั้นที่ทำให้ตำรวจกับเด็กเข้ากันได้ ตำรวจจะต้องใช้ความเมตตาและปรานี หากตำรวจคนใดใช้อำนาจ นั่นคือ . . . เป็นวินาทีแรกที่เด็กจะคิดว่า ตำรวจกำลังเป็นมารผจญชีวิต

เราสร้างค่านิยมให้เด็กหลงผิดกันมานานแล้ว ทุกคนจะต้องยอมรับความจริงว่า เรามองเด็กไทยของเราผิวเผินเกินไป

หรืออีกอย่างหนึ่งเรามองเด็กไทยของเราล้าหน้าเกินไป ซึ่งคิดกันในทางที่ผิดว่า ควรอบรมเด็กไทยให้เหมือนกับเด็กฝรั่ง โดยไม่ได้คิดเลยว่าเชื้อชาติ สัญชาติและประเพณีของเด็กไทยห่างไกลกับเด็กฝรั่งราวฟ้ากับดิน เราจะใช้วิธีการอบรมอย่างเดียวกันไม่ได้

เราต้องสร้างค่านิยมสำหรับคนไทยด้วยประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยเราเอง

การเดินทางกันฝรั่ง ก็เหมือนคนไทยเราถูกตัวเอง

มันสมองของคนไทยมิได้ต่ำต้อยกว่าชนชาติไหนทั้งสิ้น แต่การสร้าง
เครื่องมือเครื่องใช้ของคนไทยเรายังล่าหลังเขาอยู่

ฉะนั้น เรื่องราวของเด็กที่ตำรวจอย่างผมมีประสบการณ์จากการที่
ได้พบได้เห็นและนำมาเล่าให้ท่านฟัง หากนักวิชาการคนใดไม่เห็นด้วย ก็ได้
โปรดนึกเสียว่า เป็นความนึกคิดของคนทีโง่เขลาคนหนึ่ง

หากพอจะมีประโยชน์อยู่บ้าง ก็ควรจะช่วยกันส่งเสริมเด็กของเราให้
เป็นเด็กของชาติที่จะสืบความเป็นคนไทย ในความเป็นเอกราชของชาติไทย
ไปจนชั่ววันรันตร์

เด็กคนแรกที่ผมสัมผัสในชีวิตตำรวจ เป็นเด็กน้อยๆ วัย ๓ ขวบ
กำลังน่ารัก ผมยังจดจำใบหน้าเด็กน้อยคนนั้นได้เต็มตา แก้มเป็นพวง มี
เส้นเลือดฝาดเส้นแดงๆ พาดตามแก้ม ใบหน้ากลม

วันนั้นเป็นเวลาใกล้เที่ยง ผมนั่งในร้านอาหารริมทางเดิน กำลังนั่ง
เพลินๆ รู้สึกว่ากำลังมีใครเตะที่ต้ำมบีน ผมรีบตะปบมือที่เตะต้ำมบีน เป็น
มือเล็กๆ นุ่มนิ่ม ผมเอี้ยวตัวไปมองดูใบหน้า เกมองตาของผม แล้วยิ้ม
อย่างน่ารัก

“เป็นทหารอะไรอะ” เขาถามผมเมื่อเห็นผมยิ้มให้

ผมสั่นหน้า “ไม่ใช่”

“งั้นเป็นตำรวจซี ใช่ไหมเล่า” เขาถามผมอีก ยิ้มจนเห็นฟันซี่เล็กๆ

“ใช่” ผมรับ

“ชอบบีนใช่ไหมเล่า” ผมเลียนคำพูดของเขา

“ชอบ”

อาซึ่มแม่ของอาตึยกเอาข้าวผัดมาตัง แกบอกลูกชายว่า

“ตึ อย่ากวณคุณ”

“ไม่เป็นไร ผมขอบคุณกับเด็ก ๆ”

อาซึมเดินกลับไป ผมถามเด็กน้อย ที่น่ารักว่า

“หัดยิงปืนเอาไหม”

“เอา” เขารับคำทันที “ให้ยิงปืนจริงๆนะ”

“เออ กินข้าวแล้วจะพาไปยิง”

ผมบอกแล้วก็นั่งกินข้าวผัด ที่น้อย ๆ ก็เล่นปืนแป้นอยู่ตรงที่ผมนั่ง
กระทั่งกินอิ่ม พอผมเดินจะกลับโรงพัก ที่น้อยก็จับมือผม แล้วเดินตาม
ผมต้อย ๆ

“จะไปไหน” แม่ร้องถาม

“จะไปยิงปืน” ที่ร้องบอกแม่

อาซึมหัวเราะ แกเห็นผมเอาใจใส่ลูกของแกด้วยความจริงใจ แก
ก็ไม่ห้ามลูกชาย แกมบอกผมว่า

“ฝากอาตี๋ด้วย แกชอบคนมีปืน”

ในที่สุดเด็กน้อยน่ารักก็เดินตามผมไปจนถึงโรงพัก เมื่อผมเปลี่ยน
เครื่องแบบแล้ว ผมเข้าแถวว่า

“เราไปคุยกันในห้องนั้นดีกว่า” ผมพูดแล้วชี้มือไปที่ห้องซึ่ง

เด็กน้อยหน้าซีด บอกผมว่า

“ไม่เอา” แล้วรีบผละจากผมเดินลงมาจากโรงพักทันที ผมจึงเดิน
ตามไปส่งที่บ้าน

ผมมีความสัมพันธ์กับเด็กน้อยที่น่ารักคนนี้เพียง ๒ เดือน ผมก็ได้
รับการแต่งตั้งให้ไปประจำสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
และมิได้พบกับเด็กน้อยคนนี้อีกเลย แต่ภายหลังได้ทราบข่าวว่าแม่ของเด็ก

น้อยคนนั้นตายไปแล้ว เขาก็ค้าขายอยู่ในตลาดปากเกร็ด ดำรงชีวิตอยู่ด้วยการเป็นพลเมืองดี

ลูกที่ซาดพ่อก็ดี หรือลูกที่ซาดแม่ก็ดี หากได้รับการอบรมที่ดี ก็จะสามารถเป็นพลเมืองดีได้

จากนั้นผมก็ได้รับการแต่งตั้งให้ย้ายไปทำงานอีกหลายจังหวัด แต่ละแห่ง ผมพยายามคบหาสมาคมกับเด็กวัยรุ่น ทำให้เขาไว้วางใจเชื่อใจว่าเราเป็นเพื่อนกับเขาได้ เด็กเหล่านั้นแหละครับ จะนำเราไปพบผู้กระทำความผิดกฎหมายหลายๆ อย่าง ซึ่งเราสามารถปราบปรามให้หมดสิ้นไป และการกระทำความผิดบางอย่างที่ผู้กระทำรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เราก็ขอร้องให้เขาเลิกการกระทำในสิ่งที่ผิดกฎหมายนั้นเสีย

ไม่ว่าบุคคลใดก็ตาม เมื่อเรามีน้ำใจไมตรีและมีความเมตตา สิ่งตอบแทนที่เราได้รับก็คือ เขาจะเชื่อฟังเราและยอมปฏิบัติตาม เว้นเสียแต่ว่าผู้กระทำความผิดลงคนมีสันดานชั่วร้าย เราก็ต้องจับกุมเพื่อลงโทษตามกฎหมาย

กระทั่งกลางปี พ.ศ. ๒๔๙๖ ผมได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับหมวดประจำโรงพักพระประแดง

หลักของตำรวจไม่ว่าจะอยู่ในท้องที่ใด จะต้องรู้จักท้องที่ที่ประจำเป็นอย่างดี ผมก็ใช้วิธีแต่งกายนอกเครื่องแบบ ชวนลูกตำรวจนำทาง ถือปืนลมยิงนกเดินไปตามคันสวน จุดมุ่งหมายก็เพื่อที่จะต้องการรู้จักท้องที่

ระหว่างเดินไปหากพบนกเล็ก ๆ ก็จะใช้ปืนลมยิง หากยิงถูกก็จะให้ลูกตำรวจเก็บเอาไว้เพื่อเอาไปปิ้งกิน

ขณะที่เดินไปนั้นเดินผ่านบ้านในสวนหลังหนึ่ง หน้าน้ำบ้านไม่มีใครอยู่เลย และมีนกปรอดตัวหนึ่งจับอยู่ตรงพุ่มไม้หน้าบ้าน ลูกตำรวจชั้นมีอบอกผมว่า

“ยิงสิครับ”

ผมสั่นหน้า บอกเขาว่า

“ยิงไม่ได้”

“ทำไมครับ ทำไมยิงไม่ได้” ลูกตำรวจพูดเสียงดัง

“บ้านคนเห็นไหมล่ะ ถ้ายิงนกผิดไปถูกฝ้าบ้านเขา เจ้าของบ้านตำราตายเลย”

ลูกตำรวจยกไหล่อย่างไม่แคร์

ผมก็เลยอธิบายให้เขาฟังว่า ทุกวันนี้ชาวบ้านก็เกลียดตำรวจเป็นทุนอยู่แล้ว หากทำให้เขาเกลียดตำรวจมากขึ้นไปอีก ต่อไปจะไม่มีชาวบ้านคนไหนเป็นมิตรกับตำรวจเลย

“ตำรวจจะต้องทำให้ประชาชนเลื่อมใส คนที่เกลียดตำรวจจะได้เปลี่ยนใจมารักตำรวจบ้าง”

ต่อจากวันนั้น ผมชวนลูกตำรวจไปยิงนก ลูกตำรวจคนนั้นสั่นหน้า ปฏิเสธไม่ยอมไปกับผม

แต่ผมอยู่อำเภอพระประแดงเพียง ๒ เดือน ผมก็ย้ายเข้าประจำกองการศึกษากรมตำรวจ จึงไม่ทราบว่อนาคตของเด็กคนนั้นจะเป็นเช่นใด

ตอนที่ท่านอาจเบื่อหน่ายที่ผมเล่าเรื่องที่ไม่เป็นสัพพะรด ผมก็ขอให้ท่านทนฟังอีกสักนิดเถิดครับ

เราจะแก้ไขสิ่งใดให้ถูกต้อง เราต้องชี้ให้เห็นว่าสิ่งที่แก้ไขนั้นเป็นสิ่งที่ผิด

ผมไม่ใช่ นักวิชาการจึงไม่มีตำราอะไรที่จะมาอ้างอิง ก็ต้องใช้จากประสบการณ์นำมาเล่าให้ท่านฟัง

อีกครั้งหนึ่ง ที่ผมย้ายมาเป็นสารวัตรปกครองป้องกันโรงพักสำราญ-

ราษฎร

มีอยู่วันหนึ่ง ผมนำตำรวจออกจับเด็กเล่นว่าวในถนนหลวง และได้จับเด็กที่วัดสุทัศน์หลายคน ซึ่งใช้ถนนสาธารณะเป็นที่ชักว่าว

ระหว่างที่นำเด็กกลุ่มนั้นไปขึ้นรถจับตำรวจ มีหญิงสาวคนหนึ่งวิ่งมาที่ผม แล้วร้องตะโกนว่า

“คุณจะทำอะไรกับเด็กๆ ขึ้นรถตำรวจไม่ได้”

“ทำไมจะทำอะไรกับเด็กๆ ขึ้นรถตำรวจไม่ได้” ผมย้อนถาม

“น้องๆ ไม่ควรขึ้นรถตำรวจบนเกาะเด็กพวกนั้น” หล่อนบอก “ฉันจะเอารถยนต์ส่วนตัวให้น้องๆ ไปโรงพัก”

“ก็ได้ . . .” ผมอ่อนข้อให้ “แต่ต้องให้เด็กอื่นๆ ขึ้นรถของคุณด้วย”

หญิงสาวคนนั้นสั่นหน้า “คุณจะทำอะไรกับเด็กอื่นๆ ขึ้นรถไม่ได้ ฉันจะเอาน้องๆ ของฉันไปคนเดียว”

“น้องๆ ก็ไม่เห็นจะพิเศษกว่าเด็กคนอื่นๆ ในเมื่อต่างก็วิ่งเล่นว่าวในถนนหลวง เมื่อขึ้นรถคุณไม่ได้ ผมก็ต้องให้น้องๆ ขึ้นรถตำรวจ”

“ขึ้นไม่ยอม” หล่อนร้องลั่น

“รถตำรวจคันนั้นผมนั่งมาเอง คนหยั่งผมเป็นถึงพันตำรวจตรีก็ยังไม่เลวนักหรือ ขนาคผมนั่งมาได้ น้องๆ ก็คงจะไม่พิเศษไปกว่าผมหรือ คนเราจะดีหรือเลวไม่ได้วัดกันที่มียศยศหรือไม่มี”

ผมบอกหล่อนแล้ว ผมก็นำเด็กขึ้นรถจับตำรวจไปยังโรงพักทันทีให้ตำรวจสอบถามถึงผู้ปกครองของแต่ละคน แล้วก็ให้ตำรวจไปตามผู้ปกครองมาพบ

ผมอธิบายให้ผู้ปกครองเหล่านั้นฟังว่า การที่เด็กวิ่งชักว่าวในที่

สาธารณะย่อมจะเป็นภัยแก่เด็กเอง อีกอย่างหนึ่ง หากสายป่านไปพันกับสายไฟแรงสูง อาจจะทำให้ไฟฟ้าช็อตเป็นภัยแก่เด็กได้

จะมีใครคิดบ้างว่า การให้ตำรวจยุ่งกับการที่เด็กกระทำผิดเล็กๆ น้อยๆ จะทำให้เด็กเห็นว่า ตำรวจเป็นศัตรูของเด็ก จะหาความสนุกส่วนตัวบ้างก็ไม่ได้ ตำรวจจะต้องมาขัดจังหวะเสียร่ำไป ความเกลียดก็เพิ่มสูงขึ้นทุกวัน ครั้นนานเข้าพอเห็นเครื่องแบบตำรวจก็ถึงเกลียดถึงกลัว

อีกประการหนึ่ง เด็กจะเกลียดตำรวจมาตั้งแต่จำความได้ เพราะพ่อแม่จะเอาตำรวจขู่ลูกของตนเอง

ร้องไห้ก็จะเอาตำรวจจับ

ลูกไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ก็ขู่ว่าจะเอาตำรวจจับ

ยังมีอีกหลายกรณีที่พ่อแม่ขู่ลูกของตนเอง

สิ่งเหล่านี้แหละที่ไปสร้างความไม่พอใจให้กับเด็ก มองเห็นตำรวจเป็นศัตรูตัวฉกาจ จะร้องไปสักครั้งซึ่งไม่ทำความเดือดร้อนให้ใคร แต่ทำไมตำรวจจะมีอำนาจมาจับได้

ตำรวจกับเด็กจึงได้กลายเป็นศัตรูกันขึ้นมาในจำนสามัญสำนึก

ข้อสำคัญเราจะแก้ไขอย่างไร จึงจะทำให้ตำรวจกับเด็กเข้ากันได้ เด็กจะได้มองเห็นว่า ตำรวจเป็นมิตรกับเด็ก ๆ

ความจริงกรมตำรวจก็เคยมีนโยบายที่จะให้ตำรวจกับเด็กเข้ากันได้ โดยมีนโยบายในการจัดสถานที่สำหรับเด็กเล่นพักผ่อนหย่อนใจ แต่ก็ทำกันไปตามแกน เนื่องจากกรมตำรวจมีนโยบาย แต่ไม่มีกำลังเงินให้โรงพักต่าง ๆ แสวงหากำลังทรัพย์มาสร้างสถานที่สำหรับเด็กเล่น ตำรวจจึงหนีไม่พ้นการติดสินบนินทา ที่ต้องแสวงหาเงินมาด้วยการเรียไ้รจากผู้ที่ได้มใจบริจาค และเงินส่วนใหญ่จะได้มาจากโรงแรมที่มีโสเภณี โรงน้ำชา และจากบ่อนการพนัน

พ่อค้าเหล่านั้นย่อมเสียเงินส่วนน้อย เพื่อที่จะได้มีรายได้จำนวนมาก ในการที่จะให้ตำรวจ เอาหูไปนา เอาตาไปไร่ ไม่เข้มงวดกวดขันในหน้าที่ของตนเอง

ส่วนพ่อค้าใหญ่ๆ เช่นนักการธนาคาร และผู้ประกอบการค้าโดยสุจริตส่วนมากจะไม่ยอมบริจาคเงินประเภทนี้ เพราะถือว่าบริจาคไปแล้ว ไม่ได้ประโยชน์อะไร นอกเสียว่าบริจาคให้มูลนิธิต่างๆ ที่สามารถขอเหรียญตราให้แก่ผู้บริจาคได้

ทางบ้านโรงพักก็มึนงานทำจนล้นมือ เนื่องจากกำลังไม่พอในการปฏิบัติหน้าที่ นโยบายเข้าถึงเด็กจึงได้จางหายไป และในที่สุดก็ล้มเลิกไปโดยปริยาย นโยบายแม้จะดีเพียงไร แต่หากทำไม่จริงก็ไม่ได้ผลอะไรที่จะเกิดขึ้นในทางดี เป็นเพียงภาพวาดในความฝัน ไม่ใช่ความจริงที่ควรยึดถือได้

ในอดีต กระทรวงศึกษาธิการมีสารวัตรนักเรียนคอยคุมความประพฤติของนักเรียนนอกสถานที่ เมื่อนักเรียนยกพวกจะตีกัน สารวัตรนักเรียนก็จะเข้าป้องกัน และจัดซื้อนักเรียนที่ร่วมกันกระทำความผิด

แต่ภายหลังเมื่อนักเรียนจำนวนมากแข็งข้อ ไม่ยอมเชื่อฟัง มีหน้าชั้นนักเรียนเหล่านั้นเมื่อก่อเหตุวิวาทกันขึ้นเอง ก็จะใช้อาวุธร้ายแรงประหัตประหารกัน มีการใช้ระเบิดขวด อาวุธปืน ซึ่งเป็นสิ่งร้ายแรงที่ปลิดชีวิตได้ในพริบตา เรื่องก็มาลงเอยที่ตำรวจต้องจัดการ เพราะเป็นคดีอาชญากรรมชั้นร้ายแรง

เมื่อไม่นานมานี้เอง เราเพิ่งตระหนักว่า เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ของชาติในวันหน้า หากไม่อบรมเด็กในวันนี้ให้ประพฤติตามขั้นตอนของกฎหมาย และรู้จักหน้าที่พลเมืองดี ในวันหน้าจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีได้อย่างไร

คำขวัญต่างๆ ล้วนแต่ส่งเสริมเยาวชนของชาติมีมากมายจนแทบจะจำ

ไม่ได้ แต่ที่จำได้แน่นอนก็คือว่า เรามีแต่คำขวัญจรรยา ความจริงที่แท้
แน่นอนนั้น

เรายังไม่ได้ส่งเสริมเด็กให้จริงจังเลย

แต่กระนั้นก็ยังมียุคที่สนใจเป็นกุศลต่อเด็ก ยื่นมือเข้าช่วยเหลือเด็ก
บางกลุ่ม

คุณหมอเพียร เวชบุล ยินยอมช่วยเหลือเด็กที่พ่อแม่ไม่อยู่ในฐานะ
ช่วยตัวเองได้ เนื่องจากมีบุตรเกิดขึ้นในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียน และไม่
ได้ประกอบอาชีพหาเงินด้วยตนเองได้

คุณครูประทีป อิงทรงธรรม เธอได้ต่อสู้เพื่อเด็กชาวสลัมย่านคลอง
เตย ให้เด็กได้รับการศึกษาดี มีความรู้ที่พอจะนำไปประกอบอาชีพในทาง
ที่ดีได้

นั่นเป็นเพียงการศึกษาที่ได้รับการช่วยเหลือเป็นส่วนน้อย แต่ส่วน
ใหญ่ยังคงถูกทอดทิ้ง เราจะเห็นเด็กที่ควรส่งเสริมในการศึกษา ลางคนขาย
พวงมาลัยตามสี่แยกในขณะรถติด ทำให้รถต้องติดมากขึ้นไปอีก นอกจากนั้น
จะเห็นเด็กยังใช้รถตามสี่แยก ซึ่งการกระทำเหล่านั้นสร้างความไม่ปลอดภัย
ให้กับตัวเอง ยิ่งกว่านั้นยังสร้างความติดขัดในท้องถนนมากขึ้นอีก

ไม่มีใครใจร้ายพอที่จะขบถชนเด็ก แต่การที่เด็กมาเดินขายหนังสือ
พิมพ์ขายพวงมาลัยและใช้จักรยานยนต์เกะกะกีดขวางการจราจร อุบัติเหตุ
ย่อมเกิดขึ้นง่าย

เจ้าหน้าที่ตำรวจเคยจับกุม เพราะเห็นว่าเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย
ก็ถูกหาว่าผู้จับกุมไร้ศีลธรรม และไม่มีมนุษยธรรมต่อเด็กยากจนที่ช่วยพ่อแม่
หาเงิน

เราจะปล่อยให้คำว่ามนุษยธรรมอยู่เหนือกฎหมายหรือ

หากใครจะยืนยันเช่นนั้น อีกสักหน่อยก็ต้องมีอาชญากรเกิดขึ้นมาก โดยอ้างว่าที่ต้งเป็นอาชญากรประกอบอาชญากรรม เพื่อจะได้เงินไปช่วยครอบครัว

เราก็จะมีอาชญากรเต็มบ้านเต็มเมือง โดยอ้างเอามนุษยธรรมขึ้นบังหน้า

เพื่อความอยู่รอดของประเทศชาติในอนาคต เราจะต้องแก้ไข อันคับแค้นที่เราจะต้องกระทำโดยเร่งด่วนนั้นคือ

เราจะต้องสอนให้เยาวชนของชาติรู้จักวัฒนธรรมที่ดีแต่เริ่มเข้าเรียนในชั้นอนุบาล และสอนความเป็นพลเมืองดีของชาติในชั้นประถม สอนการรักชาติที่ถูกต้งในชั้นมัธยม และสอนให้รักชาติไทยยิ่งชีวิตในชั้นมหาวิทยาลัย

และให้ทุกคนรำลึกอยู่เสมอว่า การคอร์รัปชันนั้นคือการทำลายชาติ รัฐบาลควรมอบนโยบายนี้ให้กรมประชาสัมพันธ์ดำเนินการสำหรับเด็กที่พ่อแม่ไม่สามารถจะให้การศึกษาแก่ลูกของตนเองได้

หลักสูตรในชั้นประถมศึกษาที่ดี ในชั้นมัธยมก็ดี ควรจะให้มีการทบทวนเป็นครูผู้ฝึกสอนบ้าง อาจจะแทรกหลักสูตรในการป้องกันตนเองเพื่อความอยู่รอด และในชั้นมัธยมเราอาจจะเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับความรักชาติ และวิธีการรักชาติที่ถูกต้ง ซึ่งหวังเป็นอย่างมากกว่านักวิชาการจะสามารถสร้างหลักสูตรที่ดีสำหรับเยาวชนได้

ตามชนบทท้องถิ่นที่ขาดแคลนครูสอน เราก็อาจจะอบรมตำรวจที่จบชั้นมัธยมปีที่ ๓ แล้วจัดเข้าสอนตามโรงเรียนหมู่บ้านของกระทรวงมหาดไทย

เด็กเหล่านั้นก็จะรู้สึกว่าการทบทวนเป็นมิตรกับเด็ก ไม่ใช่ศัตรู เมื่อเด็กเกิดความเลื่อมใสกับตำรวจแล้ว การที่จะนำเด็กไปในทางที่ถูกต้งตามกฎหมาย

หมายก็จะเกิดขึ้น

ชาติต้องการความสามัคคีของคนในชาติ อย่าไปคิดว่าการสอนนักเรียนนั้นผูกขาดอยู่เฉพาะครู ผู้มีความสามารถก็สามารถจะเข้าสอนได้

เมื่อตำรวจได้เข้าสอนเด็กตามโครงการที่ได้พูดมา ภาพพจน์ของตำรวจจะดีขึ้นตามลำดับ

เด็กในวันนี้จะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่ดีของชาติในวันหน้า

ผมรู้สึกด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า การสอนเด็กให้รู้จักประชาธิปไตยนั้น จะต้องใช้เวลาอันยาวนาน โครงการนี้จะต้องทำต่อเนื่องกันถึงจะได้ผลจริงจัง

ประเทศที่นิยมลัทธิคอมมิวนิสต์ เขาเอาเด็กของเขาไปสอนให้รู้จักรักประเทศชาติของเขาได้ ทำไมประเทศประชาธิปไตยจะสอนเด็กของเราให้รู้จักประชาธิปไตยไม่ได้

จงทั้งคำขวัญต่างๆที่คิดเขียนขึ้นมาอย่างสละสลวยเสียให้สิ้นแล้วจงลงมือกระทำ จะกระทำโดยเร่งด่วนที่สุด ก่อนที่จะร้องว่า

เราทำงานล่าช้าไปเสียแล้ว

หน้าที่ที่มีต่อเด็ก กรมตำรวจได้ดำเนินการมาแล้ว นั่นคือ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ซึ่งมีหน้าที่กว้างๆ คือป้องกันและปราบปรามเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในคดีอาญา

แต่เป็นที่น่าเสียดายเหลือเกินที่กองกำกับการแห่งนี้มีกำลังไม่เพียงพอที่จะป้องกันเด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานครได้

เด็กถูกพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ใหญ่ให้กระทำความผิดในคดีอาชญาเสพติดมากที่สุด และรองลงไปก็คือกระทำความผิดในคดีอาญาประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน

เด็กต้องยอมรับเอาสิ่งเหล่านั้นโดยไม่ได้ตั้งใจ เด็กที่กระทำความผิดกฎ

หมายถึงเพิ่มขึ้นมากมาย การป้องกันยังไม่ได้ผลสมความมุ่งหมาย

การป้องกันและปราบปรามเยาวชนกระทำความผิดจะต้องกระทำโดยรวดเร็วให้ทันต่อเหตุการณ์ และกระทำอย่างจริงจัง

กองกำกับการนี้จะทำงานได้ผล จำเป็นจะต้องขยายหน้าทำงานให้มากขึ้น จะต้องมึนนักวิจัยและนักสังคมสงเคราะห์สำหรับวินิจฉัยการกระทำของเยาวชน และจะต้องมีกรมประชาสงเคราะห์เป็นหัวแรงร่วมดำเนินงาน

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และกระทำโดยการชักนำของทรชน ที่พอจะกลับตัวพลเมืองที่ดีได้ ก็มอบให้ผู้ปกครองรับตัวไปอบรม หากขาดผู้อุปการะ กรมประชาสงเคราะห์นั้นแหละที่จะต้องให้การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนเหล่านั้น รัฐจะทอดทิ้งเด็กและเยาวชนเหล่านั้นไม่ได้ เพราะจะมีผู้ชักนำไปในทางที่เลวร้าย

เราสร้างลัทธิประชาธิปไตยมากกว่า ๔๐ ปีมาแล้ว โดยเริ่มจากผู้มีอำนาจทั้งหลาย แต่เราไม่ได้ประชาธิปไตยที่แท้จริงเลย

หากเราเริ่มแต่เด็กซึ่งเป็นเยาวชนที่บริสุทธิ์ผุดผ่อง และร่วมใจกันหล่อหลอมเยาวชนเหล่านั้น ต่อไปเราจะได้ประชาธิปไตยที่ถูกต้อง แม้จะต้องใช้เวลาอันยาวนาน เราก็ต้องอดทนรอ และดำเนินการโดยไม่ย่อท้อ

อุปสรรคย่อมต้องเกิดขึ้นแน่นอน หากทำงานแบบมีโครงการเพื่อเยาวชนของชาติจริงจัง น่าเชื่อว่าจะมีผู้ใจกุศลบริจาคเงินช่วยเหลือเพื่อแบ่งเบาภาระจากงบประมาณของประเทศ

ขอให้เราสร้างเยาวชนของชาติให้ถูกต้องและแข็งแกร่ง ผมมิใช่นักวิชาการ และไม่เคยมีประสบการณ์จากชาติใดๆ ทั้งสิ้น แต่มีประสบการณ์ตามที่ได้เคยผ่านเด็กในชนบทที่ห่างไกลจากความเจริญ เป็นการไม่ยากเลยที่จะดำเนินการตามแนวความคิดของผม

หากจะมอบหมายให้กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนป้องกัน และปราบปรามแต่ฝ่ายเดียว โดยไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น อย่าหวังเลยว่าจะสำเร็จลุล่วงไปได้

อำนาจในการที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดีนั้น จะต้องเป็น อำนาจที่เกิดจากความเมตตา หากใช้อำนาจตำรวจในการวินิจฉัยว่า ผิดกฎหมายหรือไม่ผิด ย่อมไม่ทำให้เด็กที่หลงผิดกลับตัวได้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำรวจที่ทำหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับเด็กไม่ควรสวมเครื่องแบบตำรวจ แต่จะให้ยศและตำแหน่งก็ไม่ขัดข้องต่อระเบียบแบบแผนแต่อย่างใด ควรจะแต่งกายพลเรือนตามแบบสุภาพชนทั่วไป

เอาละครับ ก่อนที่ผมจะจบความคิดเห็นจากสมองอันเล็กน้อยของผม หากท่านคิดว่าไม่เป็นแก่นสาร ก็ขอให้เข้าใจว่าเป็นเพียงสายลมแผ่วที่ผ่าน มากระทบความรู้สึก แล้วก็ผ่านไป หากจะมีตอนไหนที่ให้ประโยชน์ ในการที่จะสร้างเยาวชนของเราให้เป็นเยาวชนของชาติอย่างแท้จริง ก็ขอได้โปรดลงมือกระทำโดยฉับพลัน ก่อนที่จะพบกับประโยคที่ว่า

เราช้าเกินไปที่จะแก้ไขเสียแล้ว

บันทึกความปรารถนาของหนู

แพทย์หญิงจุฬารัตน์ มหาสันตะ

พ่อแม่จ๊ะ

หนูเพิ่งรู้ว่ามนุษย์เรากว่าจะเกิดเจริญเติบโตขึ้นมาได้ จะต้องผ่านอุปสรรคมากมายเหลือเกิน เริ่มตั้งแต่หนูยังอยู่ในท้องแม่ พ่อแม่อาจมีความวิตกกังวลว่าหนูจะเป็นเพศหญิงหรือชาย พ่ออาจจะอยากได้ลูกชาย แม่อาจจะอยากได้ลูกสาว ความกังวลใจนี้ทำให้จิตใจและร่างกายของแม่ไม่ปกติได้นะจ๊ะ หนูจึงอยากให้พ่อแม่คิดเสียว่ามนุษย์เรามีแค่สองเพศเท่านั้น ไม่ว่าจะ เป็นหญิงหรือชายก็สามารถทำประโยชน์ได้เท่า ๆ กันแหละจ๊ะ นอกจากนี้ภายในระยะ ๓ เดือนแรกที่หนูยังอยู่ในท้องแม่ ถ้าหากแม่ไม่สบายเกิดเป็นโรคไข่ออกผื่นที่เรียกว่า หัดเยอรมัน (German Measles or Rubella) หนูก็คจะเป็นโรคด้วย และจะเกิดมาด้วยความพิการของร่างกาย เช่น หัวใจรั่วแต่กำเนิด หูหนวก ตาบอด เป็นต้น เพราะระยะนี้เป็นเวลาที่มีการสร้างอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย เมื่อเกิดโรคนี้จะทำให้การสร้างไม่เป็นไปตามปกติ ยังไม่หมดนะจ๊ะเกี่ยวกับเรื่องโรคของแม่ ในระยะที่แม่ท้องแก่ ถ้าหากแม่เกิดติดโรคผู้หญิง (Syphilis) จากพ่อ หรือแม่เป็นโรคติดเชื้ออื่นๆ หนูก็คงต้องรับเคราะห์อีกแหละจ๊ะ คือ จะเกิดมามีน้ำหนักตัวน้อยกว่าปกติ มีท้องโตเนื่อง

จาก คับโตม้ามโต มีอาการซีดเหลือง และมีจุดเลือดออกตามผิวหนัง บาง
ครั้งบางครั้งก็มีสมองพิการร่วมด้วย ดังนั้นถ้าพ่อแม่อยากให้หนูเกิดมาแข็งแรง
พ่อต้องพาแม่ไปฝากท้องที่โรงพยาบาลนะจ๊ะ ถ้าแม่เป็นโรคที่รักษาได้
ทันหมอจะได้ช่วยได้ เมื่อถึงกำหนดคลอด หนูก็อยากให้แม่ไปคลอดที่โรง
พยาบาล เพื่อแม่จะได้ปลอดภัยจ๊ะ และถ้าเผชิญหน้าตัวโตคลอดลำบาก หมอ
จะได้ช่วยหนูให้ออกมาได้ โดยทั้งแม่และหนูไม่มีอันตราย

วินาทีแรกที่หนูออกจากท้องแม่มาสู่โลกภายนอก หนูรู้ว่าการต่อสู้
เพื่อให้มีชีวิตอยู่ด้วยตัวเองได้เริ่มต้นแล้ว เมื่อหนวยังอยู่ในท้องแม่ หนูไม่
ต้องทำอะไรเลย อาหารก็ไม่ต้องกินแต่ได้จากแม่ทางกระแสเลือด โดยผ่าน
ทางเส้นเลือดของสายสะดือ สิ่งที่หนูต้องทำคือมีหัวใจเต้นและดิ้นเป็นวง
คราวเพื่อให้แม่รู้ว่าหนวยังอยู่จ๊ะ แต่ทันทีที่หนูออกมาจากท้องแม่ หนูต้อง
ร้องเสียงดังเพื่อให้พ่อคอยช่วยเหลือทันที และทำหน้าที่หายใจเองต่อไป หลัง
จากนั้นหนูต้องกินอาหารเอง ต้องขับถ่ายของเสียเอง วิธีที่หนูจะบอกให้แม่
รู้ว่า หนูหิว หนาว ร้อน ปวดท้อง ทำเบ๊ยกแฉะ ก็คือต้องร้องดังๆ เพราะ
หนวยังพูดไม่ได้ ในระยะ ๑ เดือนแรกของชีวิต หนวยังไม่ต้องการอะไรจาก
พ่อแม่มากนักหรอกจ๊ะ เพียงแต่กินแล้วก็นอนเท่านั้น เวลาที่หนูมีความสุข
ที่สุดก็คือ เวลาที่แม่อุ้มหนูไว้แล้วให้นมจากอกแม่ หนูรู้ว่าเป็นเวลา
ที่แม่มีความสุขด้วย เพราะหนูเห็นจากสายตาที่แม่มองดูหนูเวลาให้นมที่
หนูบอกแม่ด้วยคำพูดไม่ได้ แต่หนูแสดงให้แม่เห็นว่าหนูสบายใจก็คือ หนู
จะหยุดร้องให้ ตาจะปรือ ในที่สุดก็หลับอยู่ในอ้อมกอดของแม่ นานนมแม่
จะทำให้หนูโตวันโตคืน นอนหลับง่าย ขับถ่ายตามปกติ ไม่มีอาการท้อง
เสียหรือท้องผูก ไม่เจ็บป่วยเลยจ๊ะ เพราะในน่านมแม่มีความต้านทานโรค
ต่างๆ อยู่พร้อม ยิ่งแม่รับประทานอาหารบำรุงร่างกาย น่านมแม่ยิ่งมีคุณภาพ
ดีขึ้น

ระยะเวลาตั้งแต่ ๑ เดือนถึง ๒ ขวบ เป็นระยะที่มีการเจริญเติบโตของร่างกายและสมองสูงที่สุด โดยเฉพาะสมองจะเจริญเป็นครึ่งหนึ่งของผู้ใหญ่ ดังนั้นหนูจะฉลาดหรือโง่ก็อยู่ที่วัยนี้แหละจะ ถ้าแม่ให้หนูดื่ม นมแม่ให้นานที่สุด เริ่มให้หนูกินอาหารเสริมอย่างอื่น เช่น ข้าว ตับ เนื้อสัตว์ ไข่ ผลไม้ ผัก ตามเวลาอันสมควร หนูก็จะมีร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บไข้ ฉลาด โตเร็วจนแม่แปลกใจจะ นอกจากนั้นการที่หนูโตขึ้นเรื่อยๆ รู้จักคนมากขึ้น ยิ่งหนูแข็งแรงก็ยังมีคนชอบมาอุ้ม กอดจูบ หนูก็อาจติดโรคจากผู้ใหญ่ได้นะจะ เช่น โรคหวัด ดังนั้นถ้าพี่ๆ หรือญาติผู้ใหญ่ไม่สบาย อย่าเพิ่งอุ้มหนูนะจะ เดี๋ยวหนูติดโรคจะทำให้พ่อแม่เดือดร้อน แต่มีโรคติดเชื้อมีอยู่พวกหนึ่งซึ่งหมอบอกว่าป้องกันได้แน่นอนจะ โรคเหล่านี้ก็คือวัณโรค (Tuberculosis), คอตีบ (Diphtheria), บาดทะยัก (Tetanus), ไอกรน (Pertussis), ไขสันหลังอักเสบ (Poliomyelitis), ไข้ทรพิษ (Smallpox), โรคหัด (Measles), หัดเยอรมัน (German Measles), และคางทูม (Mumps) หมอจึงได้แนะนำให้แม่พาหนูไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเหล่านี้เสียตั้งแต่แรก ถ้าหนูเกิดที่โรงพยาบาลหมอจะฉีดวัคซีนป้องกันวัณโรคที่เรียกว่า B.C.G. ให้ตั้งแต่แรกเกิดจะ ส่วน วัคซีนฉีด ป้องกันคอตีบ, บาดทะยัก, ไอกรน เรียก D.P.T. และ วัคซีนกิน ป้องกันโรคไขสันหลังอักเสบหรือโรคโปลิโอ เรียก O.P.V. เหล่านี้หมอจะเริ่มให้ตั้งแต่หนูอายุ ๒ เดือน และให้ซ้ำเมื่ออายุ ๔-๖ เดือน

ส่วนการปลูกฝีป้องกัน ไข้ทรพิษ และฉีดวัคซีนป้องกันโรคอื่นหมอทำให้ทีหลังจะ ดังนั้นเมื่อย่ำสามพาหนูไปหาหมอตามนัดทุกครั้งนะจะ (การฉีด, กินยาป้องกันโรคนี้ ทำได้ที่ศูนย์บริการสาธารณสุข, สถานีอนามัย, โรงพยาบาลทุกแห่งจะ) ระยะเวลาหนูจะโตเร็วมาก ตั้งแต่เริ่มชันคอได้แล้วก็คว่านั่ง คืบ คลาน หัดยืน เดิน หนูชอบอยู่ในบ้านเล่นกับพ่อแม่ พี่ๆ หนู

ชอบหัวเราะเสียงดัง ๆ เวลาหนูดีใจ หนูจะเริ่มมีฟันขึ้นเมื่ออายุประมาณ ๖-๗ เดือน เป็นต้นไป ทำให้หนอยากเอาของใส่ปาก แม่ควรวางขนมปัง นิ่ม ๆ หรือของเล่นนิ่ม ๆ ให้หนูหัดกัด เพาะบ้าง หนูจะได้เคี้ยวเป็น อีกหนอย จะได้กินอาหารพร้อมกับพ่อแม่ได้ หนูพยายามจะหัดพูดตั้งแต่ประมาณขวบ กว่า ๆ จะ จะพูดได้เป็นคำ ๆ เช่น เรียกแม่ พ่อ ได้ก่อน หนูรู้ว่าวันที่หนู พูดได้คงเป็นวันที่พ่อแม่มีความสุขมากอีกวันหนึ่งนะจ๊ะ

ระหว่าง ๒ ขวบถึง ๔ ขวบ เป็นเวลาที่หนูต้องเตรียมตัวให้พร้อม เพื่อเข้าโรงเรียนอนุบาล หนูจะต้องได้รับวัคซีน D.P.T., O.P.V. ครบ ๓ ครั้ง ตั้งแต่อายุ ๖ เดือน อีก ๒ ครั้งเมื่ออายุ ๑ ขวบครึ่งและ ๓ ขวบครึ่ง ระยะนี้หนูจะซน เล่นมากจะ เห็นอะไรในบ้านมันน่าเล่น น่าลองไปเสียหมด แม่อย่าลืมหาของเล่นให้หนูบ้างนะจ๊ะ หนูจะได้ไม่เล่นของที่เป็นอันตราย เช่น ปลั๊กไฟฟ้า มีด เมื่อหนูเดินได้แข็งแรง วิ่งได้ หนอยากไปออกกำลังกับ พี่ ๆ ที่บริเวณหน้าบ้านบ้างก็คงจะได้นะจ๊ะ หรือถ้าพ่อแม่ว่างพาหนูไปเดิน เล่นในที่โล่ง ๆ อากาศดี หรือที่สวนสัตว์ก็ยิ่งจะดีจ๊ะ หนูจะได้รู้จักสิ่งต่าง ๆ รอบตัวหนูมากขึ้น ระยะนี้หนูไม่ยอมไปโรงเรียนหรอกจ๊ะ เพราะหนูไม่ ชอบอยู่หนึ่ง ๆ ถึงไปก็เรียนไม่รู้เรื่อง แต่หนอยากเล่นกับพี่ ๆ มากกว่า อยาก ฟังเสียงเพลงเพราะ ๆ จากพ่อแม่ อยากฟังนิทานก่อนนอนด้วย

เมื่อแม่พาหนูไปเข้าอนุบาลวันแรก ๆ หนูยังตกใจ ไม่อยากจากบ้าน ไปอยู่กับใครก็ไม่รู้ตั้งมากมาย แม่อย่าอายคนเลยนะจ๊ะถ้าได้ยินหนูร้องไห้ ดัง ๆ หนูไม่อายหรอกจ๊ะ เอาไว้อีกหนอยารู้จักเพื่อน ๆ หลายคน รู้จัก คุณครูดีขึ้น หนูจะเลิกร้องไห้ ที่โรงเรียนอนุบาลหนอยากให้คุณครูสอนให้ ร้องเพลงเพราะ ๆ ง่าย ๆ หนูจะได้ชอบดนตรี เพราะหนูคิดว่าดนตรีจะทำให้ หนูมีจิตใจอ่อนโยนเมื่อหนูโตขึ้น อยากให้คุณครูสอนให้รู้จักรักต้นไม้ ดอก

ไม้ หนูโตขึ้นจะได้ไม้ตัดต้นไม้ทำลายป่าแต่อยากจะปลูกต้นไม้ให้มาก ๆ บ้านเมืองเราจะได้รับร่มเงาเพราะเป็นเมืองร้อน อยากให้คุณครูสอนให้รักสัตว์ มีเมตตา กรุณา หนูจะได้ไม่อยากเข้าป่าล่าสัตว์ อยากให้คุณครูพาไปชมธรรมชาติจริง ๆ ไม่ใช่จากรูปภาพ อยากให้คุณครูช่วยตัดเตือนหนูเวลาหนูเผลอทิ้งเศษกระดาษหรือสิ่งของลงบนพื้นถนนเพราะจะทำให้โรงเรียนสกปรก อยากให้คุณครูสอนให้รู้จักรักษาของที่เป็นสาธารณะเหมือนของเราเอง ความจริงเรื่องเหล่านี้แม่ก็สอนหนูอยู่แล้วจ๊ะ แต่บางทีแม่มีงานยุ่ง แม่ก็ลืมตัดเตือน

หนูจึงอยากให้คุณครูช่วยสอนหนูบ่อย ๆ ด้วย อยากให้คุณครูสอนวิธีข้ามถนน วิธีดูสัญญาณจราจรให้ถูกต้องเป็นการเตรียมตัวไว้ เมื่อหนูโตขึ้นต้องไปโรงเรียนเองจะได้ไม่ถูกรถชน หรือเดินเกะกะเป็นอันตรายได้ หนูไม่อยากให้คุณครูให้การบ้านหนูมากเกินไป เพราะหนูบอกตรง ๆ ว่าหนูทำไม่ทัน หนูอยู่ก็ไม่ได้ หนูต้องนอนแต่หัวค่ำเพื่อจะได้ตื่นนอนแต่เช้า พ่อแม่อย่าแปลกใจนะจ๊ะที่หนูเริ่มเจ็บป่วยบ่อย ๆ ตั้งแต่เข้าโรงเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าหนูไม่เคยอยู่กับคนหมู่มากมาก่อน เวลาเพื่อนไม่สบาย เป็นหวัด ไอ จาม ก็จะแพร่เชื้อโรคให้คนอื่นอยู่ใกล้เคียง ใครที่แข็งแรงก็ไม่มีอะไร ใครที่อ่อนแอก็เป็นมาก โชคดีนะจ๊ะที่หนูได้รับการฉีดยา กินยาป้องกันโรคที่สามารถป้องกันได้เรียบร้อยแล้ว หนูจึงคิดเฉพาะโรคที่ป้องกันไม่ได้เท่านั้น ถ้าหนูไม่สบายเป็นหวัด แม่ให้หนูหยุดเรียนสัก ๒-๓ วันนะจ๊ะ หนูจะได้หายเร็ว ๆ และจะได้ไม่เอาเชื้อโรคไปแจกเพื่อน ๆ ต่อด้วย ะยะนี้หนูอาจพูดซัดบ้างไม่ซัดบ้าง พ่อแม่ไม่ต้องตกใจนะจ๊ะ อีกหน่ออยก็หายจ๊ะ อ้อ หนูเกือบลืม แม่อย่าให้สตางค์หนูไปโรงเรียนนะจ๊ะ หนูยังใช้ไม่เป็นหรอก เติ๋ยวเอาไปทำหาย และหนูก็จะไม่ต้องเอาสตางค์ซื้อลูกกวาดมาอม เพราะลูกกวาดจะทำให้หนูฟันผุ ซึ่งเป็นเหตุให้หนูกินอาหารไม่ค่อยได้และ

ไม่แข็งแรง

หนูพร้อมที่จะเข้าโรงเรียนชั้นประถมระหว่างอายุ ๖-๗ ขวบ ตอนนั้น หนูโตพอสมควรแล้ว ช่วยตัวเองได้ทุกอย่างตั้งแต่การอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย แต่งตัว ใส่รองเท้า ก่อนเข้าโรงเรียนคราวนั้นหนูจะนัดให้หนูไปฉีดยา D.P.T. กินยา O.P.V. อีกครั้งจะ เมื่ออย่าลืมพาหนูไปนะจ๊ะ หนูจะต้องเรียนหนังสือมากขึ้น มีการบ้านพอสมควร หนูจะต้องรับประทานอาหารให้เป็นเวลา โดยเฉพาะอาหารมื้อเย็นหนูต้องการรับประทานพร้อมกับพ่อแม่ พี่ๆ จะได้เจริญอาหารมากขึ้น หนูอยากให้พ่อหรือแม่ก็ได้จะช่วยตรวจการบ้านให้หนูด้วยก่อนเอาไปส่งคุณครูอยากให้พ่อแม่มีเวลาให้หนูซักถามปัญหาต่างๆ ที่หนูยังไม่เข้าใจมาจากโรงเรียน วันหยุดหนูก็อยากให้พ่อแม่หางานให้หนูทำสักอย่างในบ้าน หนูจะรู้ว่าหนูเป็นส่วนหนึ่งของบ้าน และมีหน้าที่เหมือนพี่ๆ เช่น แม่อาจให้หนูช่วยเก็บพับเสื้อผ้า หรือช่วยรดน้ำต้นไม้ก็ได้จ๊ะ ระยะนี้หนูแข็งแรงขึ้นมาก ไม่ค่อยเจ็บป่วยเหมือนตอนเริ่มเข้าโรงเรียนอนุบาล แต่อย่างไรก็ตามระยะนี้ยังมีโรคบางอย่างที่หนูอาจติดมาจากโรงเรียนได้ เช่น โรคไข้รากสาดน้อย (Typhoid) โรคตับอักเสบจากเชื้อไวรัส (Viral Hepatitis) โดยที่หนูรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรคเหล่านี้ ซึ่งโดยมากคนทำอาหาร เป็นคนนำโรค หรือว่าอาหารเหล่านั้นสกปรก ทางโรงเรียนจึงควรต้องหมั่นดูแลเอาใจใส่เรื่องนี้ด้วย อีกเรื่องหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงในวัยนี้คือ พัฒนาการของหนูจะเริ่มหลุด มีฟันแท่งขึ้นแทนอาจจะเป็นสาเหตุให้หนูเคี้ยวอาหารได้ช้าและไม่ค่อยถนัด ทำให้หนูรับประทานอาหารได้น้อยลง พ่อแม่ไม่ต้องกังวลนะจ๊ะเอาไวฟันขึ้นหมด ทุกอย่างก็จะเป็นปกติ

เมื่อหนูอายุ ๑๒-๑๔ ปี เป็นระยะที่เรียกว่าวัยรุ่น ระยะนี้จะมีการ

เปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นผลของฮอร์โมนเพศของแต่ละเพศ ถ้าเป็นชาย หนูจะเริ่มมีเสียง เสียงแตกห้าว กล้ามเนื้อแข็งแรง รูปร่างสูงขึ้น ถ้าเป็นหญิงก็จะเริ่มเปลี่ยนแปลงเป็นสาวน้อย พ่อแม่จะเห็นว่าหนูมีรูปร่างเก้งก้าง คุแซนขายาวยืดไม่ได้ส่วน จะยืน จะเดินหรือทำอะไรก็ตุเกะกะ ทำให้หนูรู้สึกอายมากขึ้น หนูจึงไม่ค่อยอยากไปไหนหรือพบกับใครเท่าไร ยกเว้นเพื่อน ๆ รุ่นเดียวกัน พ่อแม่ไม่ต้องแปลกใจนะจะถ้าหนูอายและหลบหน้าญาติผู้ใหญ่หรือเพื่อน ๆ ของแม่ เพราะบางครั้งท่านชอบทักทายถึงรูปร่างลักษณะของหนู ทำให้หนูวางตัวไม่ถูก แต่สำหรับเรื่องสุขภาพของหนูในวัยนี้ พ่อแม่สบายใจได้จะ หนูไม่ค่อยเจ็บป่วยเหมือนตอนเด็กๆ มีเรื่องเดียวที่พ่อแม่ต้องยุ่งเล็กน้อยก็คือ หนูโตเร็ว เสื้อผ้าสั้น กับ เร็วมาก จะ ทำให้ต้องสิ้นเปลืองเงินสำหรับสิ่งเหล่านี้พอสมควร เนื่องจากหนูโตขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ หนูก็อยากมีส่วนช่วยเหลือทำประโยชน์ให้กับครอบครัวของตัวเอง และกับสังคมภายนอกด้วย แต่การตัดสินใจทำอะไรไปบางครั้งก็มีการผิดพลาดเพราะไม่มีประสบการณ์ พ่อแม่ต้องเข้าใจหนูนะจะ หนูไม่อยากให้พ่อแม่ห้ามหนูมากเกินไป เพราะหนูคิดว่าเราควรเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างด้วยตนเอง ถึงแม้จะเกิดความผิดพลาด หนูก็ยังมียพ่อแม่คอยช่วยชี้แนะแนวทางที่ถูกให้ หนูจึงอยากให้พ่อแม่มีเวลาพูดคุยปรึกษากับหนูมากกว่าแต่ก่อน เพราะหนูคิดว่าหนูคงมีปัญหาคือจะถามพ่อแม่มากมายทีเดียวจะ หนูอยากให้พ่อแม่ห้ามเฉพาะการกระทำหรือการทดลองใดๆที่จะเป็นอันตรายแก่ตัวหนูเองหรือคนใกล้เคียง หนูไม่อยากให้พ่อแม่ดุว่าหนูอย่างหยาบคายนะจะ แต่อยากให้พ่อแม่พบกับหนูดีๆ ชี้แจงเหตุผลเวลาหนูทำอะไรไม่สมควร บางครั้งเราอาจจะคุยกันถึงโครงการศึกษาในอนาคตของหนูว่าหนูควรจะเรียนอะไรที่เหมาะสมกับสติปัญญาและสุขภาพของหนู หนูอยากให้พ่อแม่

หัดให้หนูรับผิดชอบงานที่พ่อแม่มอบหมายให้มากขึ้นกว่าเดิม ทั้งงานในบ้าน และงานนอกบ้าน เช่น ไปตลาด ซื้ของ เป็นต้น ในเวลาว่างถ้าพ่อแม่ จะให้หนูเล่นกีฬา หรือหัดดนตรีตามที่หนูชอบก็จะดีมากจ้ะ หนูจะได้ไม่มี เวลาฟุ้งซ่านหรือเหม่อลอยให้พ่อแม่กังวล

ทั้งหมดนี้คือความปรารถนาของหนู หนูคิดว่าพ่อแม่คงให้หนูได้ นะจ้ะ เมื่อหนูยังเล็กหนูก็อยากเป็นลูกที่พ่อแม่รักและภูมิใจ เป็นเด็กที่ผู้ ใหญ่ให้ความประณีตช่วยเหลือ เมื่อโตเป็นวัยรุ่นก็จะไม่ทำให้พ่อแม่หนักใจ แต่อยากทำตัวให้มีประโยชน์ต่อครอบครัว หมั่นคณะ อยากรับเป็นเยาวชนที่ดีของ ชาติ และสุดท้ายหนูคิดว่าเมื่อหนูโตเป็นผู้ใหญ่ หนูจะเป็นพลเมืองดี เป็น คนที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติด้วยจ้ะ

เด็กกับการเล่นของไทย

ประไพร์ เทพรานนท์

“กีฬา กีฬาเป็นยาวิเศษ” เด็กๆ คงเคยได้ยินเนื้อร้องตอนหนึ่งจากเพลงกราวกีฬาซึ่งกล่าวถึงประโยชน์ของการเล่นกีฬาไว้มากมาย

กีฬาหรือการละเล่นให้ประโยชน์มากทั้งแก่ผู้เล่นและผู้รับ ประโยชน์แก่ผู้เล่นนั้น นอกจากทำให้ร่างกายแข็งแรงสุขภาพดีแล้ว ยังทำให้เป็นผู้ที่มีจิตใจดีเป็นที่รักของผู้ที่รู้จักเรา เช่น รู้แพ้รู้ชนะ มีความสามัคคี รู้จักเสียสละ เป็นต้น ถ้าใครมีนิสัยเช่นนี้ เขาก็มักจะชมเชยว่ามี “น้ำใจนักกีฬา” ดังนั้นเด็กๆ ที่ชอบเล่นกีฬาและเล่นถูกกติกา มีระเบียบวินัยจึงเป็นเด็กที่น่ารัก ในส่วนผู้ชมนั้นก็จะได้ประโยชน์จากการดูกีฬาคือ เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ตื่นเต้น

เมื่อครั้งที่คุณปู่คุณย่าของเรายังเป็นเด็กอยู่ เมื่อท่านมีเวลาว่างท่านก็จะคิดการละเล่นต่างๆ ขึ้นมากมาย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย เพราะในสมัยนั้นยังไม่มีโทรทัศน์ดูเหมือนพวกเรา กีฬาที่ท่านคิดขึ้นมาก็คือสิ่งที่เล่นกันกลางแจ้ง เช่น โพงพาง มอญซ่อนผ้า แม่เง เป็นต้น ส่วนการละเล่นที่เล่นภายในเรือนก็มีมากเหมือนกัน เช่น เสือตกถั่ง แม่งม เป็นต้น

การละเล่นที่คุณปู่คุณย่าของเราคิดขึ้นมานั้น ให้ประโยชน์แก่เรามาก เช่นฝึกให้เป็นคนว่องไว อดทน รู้จักใช้สายตากระระยะได้ถูกต้อง นอกจากนั้นยังเล่นได้สะดวก ไม่ต้องมีสิ่งที่ใช้ในการเล่นมากมาย และไม่ต้องเสียเงิน

ข้อเครื่องเล่นแพ่งๆ เหมือนในสมัยนี้ ส่วนมากก็ใช้ของที่มีอยู่รอบๆ ตัวเรา เช่น เศษไม้ เศษผ้า ก้อนกรวด กาบมะพร้าว เปลือกหอย เชือก เมล็ดผลไม้ (เช่น มะขาม น้อยหน่า) เป็นต้น บางอย่างก็ไม่ต้องใช้เครื่องเล่นเลย เช่น โปлицจับขโมย เสือข้ามห้วย วีรช้าวสาร เป็นต้น การละเล่นของไทยก็มักจะไม่มีจำกัดจำนวนผู้เล่น เด็กๆ อยากจะชวนเพื่อนมาเล่นสักกี่คนก็ได้ ซึ่งก็เป็นการดีที่ทำให้เราได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น แต่ถ้าต้องแบ่งออกเป็น ๒ ฝ่าย แต่ละฝ่ายจะต้องมีจำนวนผู้เล่นเท่าๆ กัน เพื่อความยุติธรรมของผู้เข้าเล่นทั้ง ๒ ฝ่าย

เมื่อเด็กๆ ทราบแล้วว่า การละเล่นของไทยเรานั้นมีมากมายเล่นกันสะดวก เราก็น่าจะมาเล่นกีฬาของไทยๆ กันดีกว่า เพราะนอกจากจะทำให้เด็กๆ เป็นคนแข็งแรง เกลียวฉลาด มีน้ำใจดีแล้วยังเป็นการรักษาสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ที่เป็นของไทยๆ ไว้ไม่ให้สูญหายไปด้วย

การละเล่นที่นำมาเขียนให้เด็กๆ อ่านนี้ ได้เลือกมาจากการละเล่นจำนวนร้อยชนิดที่ผู้ใหญ่เคยเล่นกันในสมัยที่ท่านยังเป็นเด็กๆ และเลือกเฉพาะที่เล่นง่ายที่สุดมาเพื่อเด็กๆ จะได้ชวนเพื่อนๆ มาเล่นกันตามลำพังได้อย่างสนุกสนาน เด็กๆทั้งหลายได้อ่านเรื่องนี้จบแล้วให้ลองนำไปเล่นเมื่อมีเวลาว่าง และคิดว่าเด็กๆ ได้รับประโยชน์อะไรจากการละเล่นแต่ละชนิดบ้าง

โปлицจับขโมย

จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัดยิ่งมากเท่าใดยิ่งสนุกมากขึ้น
อุปกรณ์ในการเล่น	มีไม้หลักปักเป็นที่หมาย ๑ หลัก
วิธีเล่น	เลือกผู้เล่น ๑ คน เป็นตำรวจนอกนั้นเป็นขโมย เมื่อ

ผู้เล่นมายืนอยู่ที่จุดเริ่มต้น กรรมการจะให้สัญญาณ
 เริ่มต้น ผู้เล่นโมยจะวิ่งหนีตำรวจ ตำรวจจะวิ่งไล่
 ตาม ถ้าขโมยวิ่งไปถึงหลักแล้วตำรวจยังจับไม่ได้ คน
 ที่เป็นตำรวจต้องเป็นซ้ำอีก ถ้าตำรวจจับคนใดคน
 หนึ่งได้ ผู้นั้นต้องเป็นตำรวจแทน เป็นอันหมดตา
 หนึ่ง แล้วตั้งต้นเล่นกันใหม่

จุดประสงค์ในการเล่น เพื่อให้คนจำนวนมากวิ่งแข่งกันเพื่อเอาชนะ เป็น
 การฝึกความว่องไว ความอดทน

แมงมุม

จำนวนผู้เล่น	ไม่จำกัด (แต่ไม่ควรจะมีมาก) ประมาณ ๒-๔ คน
อุปกรณ์ในการเล่น	ไม่มี
วิธีเล่น	ผู้เล่นจะวางมือราบไปกับพื้น ใช้นิ้วหัวแม่มือและมี วิธีหยิบหนึ่งมือที่วางไว้กรีดนิ้วอื่นให้กระจายออกไป คล้ายรำละคร ผู้เล่นอีกคนหนึ่งก็หยิบหนึ่งมือของ คนแรกมือหนึ่ง อีกมือหนึ่งก็หยิบหนึ่งมือของตัวเอง ผู้เล่นคนที่ ๓ หรือ ๔ ก็ทำเช่นเดียวกัน เพลงที่ใช้ ร้องประกอบการเล่นมีเนื้อร้องว่า “แมงมุมเอ๋ยขยุ้ม หลังคาแมวกินปลาหมากัดกะโป้งกัน” ขณะที่ร้อง เพลงมือก็ไย่งขึ้นลงตามทำนองเพลงไปด้วย พอจบ เพลงก็ปล่อยมือออกจากกัน บางทีก็ยกขึ้นบิดงอ เป็นอันจบตาหนึ่ง ถ้ายังสนุกอยู่ก็เริ่มต้นเล่นกันใหม่

จุดประสงค์ในการเล่น เพื่อความเพลิดเพลินโดยไม่ต้องใช้คนมาก มีเวลา
เพียงเล็กน้อยก็เล่นกันได้

ไม้หึ่ง

จำนวนผู้เล่น — ๘ คน

อุปกรณ์ในการเล่น — ไม้ ๒ อันขนาดใหญ่ $\frac{1}{2}$ นิ้ว ยาว ๑ ฟุต ผู้เล่น
จับคู่กันเป็น ๔ คู่

การเตรียมตัวก่อนเล่น แบ่งผู้เล่นเป็น ๒ พวกเท่า ๆ กัน พวกละ ๔ คน
ขุดหลุมขนาดบรรจุมะพร้าวปอกเปลือกแล้วได้ ๑
หลุม

วิธีเล่น เมื่อเลือกฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายขึ้นก่อนได้แล้ว ก็ให้ฝ่ายนั้นยืนอยู่
ประจำที่หลุม ๑ คน ส่วนอีก ๓ คนยืนห่างจากปากหลุมประมาณ
๖ เมตร แล้วให้คนที่อยู่ประจำหลุมเอาไม้ที่เตรียมไว้แล้ววางที่
ปากหลุม ๑ อัน ส่วนอีกอันหนึ่งให้เอาปลายจกเข้าที่ส่วนกลางของ
ไม้ที่วางปากหลุม แล้วยกขึ้นโดยแรง ให้ไม้ไปตกในพวกของตน
ที่ยืนคอยรับไม้ยืนอยู่ อีก ๓ คนที่ยืนคอยรับไม้นั้นต้องพยายาม
รับให้ได้ ถ้ารับไม่ได้ถึง ๓ ครั้ง ต้องให้อีกฝ่ายขึ้นต้นบ้าง

ถ้าพวกใดรับไม้ไม่ได้ให้เอาไม้ ๒ อันนั้นโยนขึ้นให้สูงพ้นศีรษะ แล้ว
เอาไม้อีกอันหนึ่งตีไม้อันที่โยนขึ้นไปจนกว่าจะตก เมื่อตีได้ก็ให้เอาไม้อัน
ที่ตกขว้างไปโดยสุดกำลัง ขว้างต่อกันไปตามจำนวนครั้งที่ตีได้ แล้วแต่ละยะ
จะไกลเท่าไร แล้วให้อีกพวกหนึ่งที่ไม่ได้ตีไม้ตั้งต้นวิ่งร้อง “หึ่ง” ตรงที่ขว้าง

ครึ่งแรกไปจนสู่ระยะที่ขว้างครึ่งสุดท้าย ถ้าคนใดร้อง “หึ่ง” ไปจนหมดจิตใจ แต่ยังไม่ตลอดระยะทางไม้ที่ขว้างไป ต้องหยุดตรงนั้นทันที แล้วให้พวกที่ขว้างไม้ซึ่งเป็นคู่ของตนชี้ต่อไปจนสู่ระยะไม้ที่ขว้างตกครึ่งสุดท้าย ถ้าคู่ใดร้อง “หึ่ง” ไปจนสู่ระยะไม้ที่ขว้างยังไม่หมดจิตใจ ก็ไม่ต้องให้คู่ของตนที่เป็นฝ่ายชนะชี้ การเล่นก็เป็นอันจบไปตาหนึ่ง การเล่นไม้หึ่งไม่ต้องการกรรมการตัดสิน

วัตถุประสงค์ในการเล่น ฝึกให้เป็นคนมือแม่นและว่องไว ตาไว มีความอดทน สามารถวิ่งจิตใจไปได้ในระยะไกล ๆ และวิ่งได้เร็ว

ศีกบ

- จำนวนผู้เล่น — ไม่จำกัด (ถ้ามีมากคนยิ่งสนุกมากขึ้น)
อุปกรณ์ — ผ้า ๒ ผืน (สำหรับใช้ผูกตา ๑ ผืน ไว้อีก ๑ ผืน)
การเตรียมตัวก่อนเล่น — ชีทวงกลมใหญ่ ๆ ๑ วง

วิธีเล่น เลือกผู้เล่นคนที่ ๑ สำหรับเป็นผู้ศีกบ ผู้ศีกบต้องใช้ผ้าผูกตาเสียก่อน และถือผ้าสำหรับตีไว้ด้วย ให้ผู้ที่เหลือเป็นกบอยู่ในวงทั้งหมดและจะออกนอกวงไม่ได้ ถ้าจะหนีออกนอกวงจะต้องให้มือหรือขาข้างหนึ่งอยู่ในวงเสมอ ถ้าใครออกนอกวงทั้งตัวจะถือว่าตาย ผู้เล่นจะต้องเป็นผู้ศีกบแทน หรือถ้าผู้ศีกบถูกใคร ผู้เล่นจะต้องเป็นผู้ศีกบแทนเช่นกัน

การเล่นจะสนุกสนานยิ่งขึ้นเมื่อทั้งสองกระจายกันอยู่เต็มวงผลัดกันร้อง เช่น คนหนึ่งร้องขึ้นมามีอีกคนก็จะร้องรับ เมื่อคนใดไปใกล้ตัวก็หยุดร้อง คน

อื่นๆ ก็จะช่วยกันร้องเพื่อให้ผู้ตั้ง ผู้เป็นกบจะต้องใช้ความว่องไวหลบหลีก
ให้คืออย่าให้ถูกตีได้ มิฉะนั้นจะต้องออกไปเป็นผู้ตีแทน
วัตถุประสงค์ในการเล่น เพื่อฝึกความว่องไว

โพงพาง

- จำนวนผู้เล่น — ไม่กำหนด
- อุปกรณ์ในการเล่น — ผ้าสะอาด ๑ ผืน สำหรับปิดตา
- การเตรียมตัวก่อนเล่น — เลือกผู้ที่จะเป็นปลา ๑ คน สมัยก่อนใช้วิธีจับไม้
สั้นไม่ยาว ผู้ที่จับไม้สั้นจะต้องเป็นปลา ใช้ผ้า
สะอาดที่เตรียมไว้ปิดตาผู้ที่เปปลา
- วิธีเล่น ให้ผู้ที่ไม่ใช่ปลาจับมือกันเป็นวงกลมสมมติว่าเป็น “โพงพาง”
ส่วนปลาที่ปิดตาแล้วเปรียบเสมือน “ปลาตาบอด” ยืนอยู่กลาง
โพงพาง ผู้ที่ยืนล้อมวงอยู่จะกระโดดไปรอบๆ และต้องระวังอย่า
ปล่อยมือกัน ขณะที่กระโดดไปก็ร้องพร้อมๆ กันว่า

“โพงพางเอ๋ย ปลาเข้าลอด ปลาตาบอด เข้าลอดโพงพาง”

เมื่อจบเพลงแล้ว ทุกคนที่เป็นโพงพางจะนั่งลง ผู้เป็นปลาจะ
ค่อยๆ เดินไปจับตัวคนใดคนหนึ่ง แล้วทายชื่อคนนั้นออกมาดังๆ เมื่อเรียก
ชื่อแล้ว ปลาที่เปิดผ้าปิดตาออกเพื่อดูว่าทายชื่อถูกหรือไม่ ถ้าบอกถูกผู้ที่ถูก
จับนั้นจะต้องเป็นปลาแทน ถ้าบอกผิดก็ต้องปิดตาเป็นปลาตาบอดกลับไปยืน
กลางวงอีกครั้งหนึ่ง ผู้เล่นที่เป็นโพงพางก็ลุกขึ้น ยืนจับมือกันเดินรอบๆ
ปลา เพื่อเริ่มเล่นกันใหม่

สิ่งที่ต้องระวังคือผู้เล่นที่ถูกปลาจับตัวไว้ จะต้องนั่งเฉยๆ และนิ่ง
เงียบอย่าหัวเราะหรือพูดอะไรทั้งสิ้น จนกว่าปลาจะทายชื่อออกมาแล้วจึงส่ง

เสียงได้ มิฉะนั้นปลาจะอาศัยเสียงของผู้นั้นหายใจได้อย่างง่ายดาย
จุดประสงค์ในการเล่น เพื่อฝึกให้เป็นคนช่างสังเกต และจดจำชื่อผู้ที่เล่น
ตัวกันได้

ตีไก่

จำนวนผู้เล่น – ไม่จำกัดแต่ต้องเป็นจำนวนคู่
อุปกรณ์ในการเล่น – ไม่มี
การเตรียมตัวก่อนเล่น – แบ่งผู้เล่นเป็น ๒ ฝ่ายๆ ละ เท่าๆ กัน
วิธีเล่น ผู้เล่นนั่งยองๆ แล้วทำท่าตีปีกเหมือนท่าทางของไก่ เมื่อกรรมการ
ให้สัญญาณเริ่มแข่งขัน ผู้เล่นแต่ละฝ่ายจะใช้แขนตีสะโพกของอีก
ฝ่ายหนึ่ง หรือจะเอาสะโพกชนกับสะโพกของอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ ผู้ที่
ถูกชนมักจะล้ม ถ้าใครล้มก็ต้องออกจากการแข่งขัน เมื่อหมด
เวลาการแข่งขัน ฝ่ายใดหรือผู้เล่นมากกว่าก็เป็นฝ่ายชนะ
จุดประสงค์ในการเล่น เพื่อออกกำลังกายที่ขา และฝึกหัดนั่งเต้าน

ชิงไข่เต่า

จำนวนผู้เล่น – ประมาณ ๕-๖ คน
อุปกรณ์ในการเล่น – ก้อนอิฐหรือหิน ๕-๖ ก้อน สมมติเป็นไข่เต่า
การเตรียมตัวก่อนเล่น – ทำก้อนอิฐหรือหิน ๕-๖ ก้อน วางกลางวงกลม
ซึ่งมีเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เมตร เลือกผู้ที่จะเล่น
เป็นเต่า ๑ คน ที่เหลือก็เป็นผู้ชิงไข่เต่า
วิธีเล่น ให้ผู้ที่เป็นเต่าเข้าไปอยู่ในวงกลม โกงโค้งทำมือจดพื้นดิน อย่า
ให้เข้าถึงพื้น คล่อมไข่เต่าเอาไว้ คอยแกว่งมือหรือใช้เท้าตีตพวก

ที่จะมาชิงไข่ ต้องรักษาไข่ไว้ด้วยความระวังจริงๆ

วิธีชิงไข่เท่านั้นจะต้องชิงอย่างขโมย ไม่ใช่ชิงอย่างทำร้ายให้เจ้าของไข่เห็น คือเมื่อย่องไปหยิบไข่ได้แล้วให้รีบหนีไปโดยเร็ว แต่ถ้าเจ้าของไข่ติดถูกใคร ผู้นั้นจะต้องมาเป็นตัวแทน ส่วนไข่ที่ชิงไปได้ก่อนไม่ต้องคืนเหลืออยู่เท่าไรคนที่เข้าไปเป็นเจ้าของใหม่ต้องรักษาไว้เท่านั้น

การลงโทษเท่าที่รักษาไข่ไว้ไม่ดีปล่อยให้ผู้อื่นมาชิงไปได้หมด จะถูกพวกชิงได้คนใดคนหนึ่งเอาผ้าผูกตา แล้วเอาไข่ไปซ่อน การซ่อนไข่จะเอาไว้รอบๆ กันหรือแยกกันก็ได้ ต่อจากนั้นก็แก้ผ้าผูกตาออกปล่อยให้ไปเที่ยวหาไข่ ถ้าหาไม่พบพวกที่ชิงไข่ได้จะจูงหูเท้าไปหาที่ซ่อนไข่จนครบ เมื่อบอกแล้วต้องรีบวิ่งเข้าไปในวง ฝ่ายเท้าเมื่อหาไข่ได้ครบแล้วก็รีบวิ่งไล่ แล้วจึงเล่นกันใหม่ และผลัดเปลี่ยนกันเล่นเป็นเท่าต่อไป

จุดประสงค์ในการเล่น ฝึกความระวัง มีไหวพริบ และรู้จักรักษาของ

เสือกินวัว

จำนวนผู้เล่น — ไม่จำกัด แต่ควรมีมากพอสมควรจึงจะสนุก

อุปกรณ์ — ไม่มี

การเตรียมตัวก่อนเล่น — เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นเสือก อีกคนหนึ่งเป็นวัว

วิธีเล่น ผู้เล่นจับมือกันเป็นวงกลมสมมติให้เป็นคอกวัว ให้ผู้ที่เป็นวัวอยู่ภายในวงกลม เสือกอยู่นอกวง พวกที่จับมือกันเป็นคอกนั้นจะเดินหรือวิ่งก็ได้แต่ต้องอย่าให้วงขาด และต้องระวังอย่าให้เสือกเข้าไปจับวัวได้ ถ้าเสือกเข้าไปได้ต้องรีบเบี่ยงให้วัวหนีออกไปโดยเร็ว เสือกจะพยายามวิ่งไล่จับเร็ว ผู้ที่เป็นคอกก็ต้องจับมือกันให้แน่นอย่าให้

เสียออกไปได้ แต่ถ้าเสียจับวัวได้แล้ว วัวต้องแพ้เป็นอันหมดรอบ
หนึ่ง ถ้าจะเล่นใหม่ควรจะเปลี่ยนตัวผู้ที่เล่นเป็นเสียและวัวด้วย
เพื่อให้ได้มีโอกาสวิ่งกันได้มากคน

จุดประสงค์ในการเล่น ฝึกความว่องไว

ช่วงชัยรำ

- จำนวนผู้เล่น – ไม่จำกัด แต่ควรมีจำนวนมาก
- อุปกรณ์ในการเล่น – ผ้าเช็ดหน้าขนาดใหญ่ ๑ ผืน สำหรับ “ทำลูกช่วง”
วิธีทำลูกช่วงคือ ใช้ผ้าเช็ดหน้าที่เตรียมไว้ห่อเศษ
หญ้าหรือฟาง แล้วผูกให้แน่นและกลม ให้มีขนาด
พอที่จะจับปาหรือขว้างได้ถนัด
- การเตรียมตัวก่อนเล่น – แบ่งผู้เล่นเป็น ๒ ฝ่ายๆ ละเท่าๆ กัน ชีตเส้นกัน
เขตแดนไว้ ๒ เส้น ห่างกันประมาณ ๑๐ ก้าว
หัวหน้าจะโยนหัวก้อย เพื่อจะเลือกว่าฝ่ายใดจะ
ขว้าง “ลูกช่วง” ก่อน
- วิธีเล่น ฝ่ายที่ได้ลูกช่วงก่อนจะให้ใครเป็นผู้ขว้างก็ได้ วิธีขว้างจะต้องใช้
ความรวดเร็ว และขว้างไปทางที่ผู้เล่นของฝ่ายหนึ่งที่ยืนรวมกันอยู่
มากๆ ฝ่ายที่ถูกขว้างจะต้องคอยหลบหลีกให้ดี การขว้างนั้นจะก้าว
ไล่เส้นไปขว้างไม่ได้ ถ้าขว้างไม่ถูกใครเลย ฝ่ายตรงข้ามก็จะจับ
ลูกช่วงและขว้างตอบแทนไปบ้างสลับกันไปเช่นนี้ จนกว่าจะขว้าง
ถูกผู้ใดจึงหยุดเล่นชั่วคราว และให้ผู้ที่ถูกขว้างนั้นออกไปยืนใน
ระหว่างเส้นหน้าพวกตน แล้วร้องเพลงให้อีกฝ่ายหนึ่งฟัง ๑ เพลง

เวลาร้องต้องทำท่ารำประกอบด้วย และผู้เล่นฝ่ายแพ้ที่เหลือจะเป็น
ลูกคู่คอยรับและปรบมือให้จังหวะ ฝ่ายชนะจะช่วยปรบมือให้ด้วย
ก็ได้ ถ้าจะให้สนุกสนานยิ่งขึ้น ผู้ร้องเพลงควรเลือกเพลงตลกขบ
ขันและเนอร้องสั้น ๆ เมื่อร้องจบแล้วฝ่ายแพ้จึงเริ่มขว้างต่อไป การ
เล่นดำเนินไปเช่นนั้นเรื่อย ๆ จนกว่าผู้เล่นจะเบื่อหน่ายและเลิกเล่น
กันไปเอง

เสื่อข้ามห้วย

จำนวนผู้เล่น — ไม่จำกัด แต่ควรเล่นในระหว่างเพศเดียวกัน

อุปกรณ์ในการเล่น — ไม่มี

การเตรียมตัวก่อนเล่น — เลือกผู้ที่จะเป็นห้วย ๑ คน ที่เหลือเป็นเสื่อ

วิธีเล่น ผู้เป็นห้วยจะนั่งเหยียดเท้าไปข้างหน้าให้เสื่อทุกตัวข้าม การข้าม
จะต้องข้ามทีละคน เมื่อข้ามหมดแล้ว ห้วยก็ต่อขาให้สูงขึ้นไปอีก
เมื่อเสื่อข้ามแล้วห้วยก็เปลี่ยนบทต่อไปโดยเหยียดแขนเอามือวางต่อ
บนเท้าแล้วกางนิ้วเพื่อให้สูงขึ้น เมื่อเสื่อข้ามแล้วก็ต่อมือขึ้นไปอีก
ชั้นหนึ่งให้เสื่อข้ามอีกเมื่อหมดบทต่อมือแล้วผู้เป็นห้วยจะเปลี่ยน
เป็นนั่งหมอบเหมือนนกบให้เสื่อข้าม บทต่อไปก็หมอบแตงอศอก
แล้วชักแขนขึ้นลงเรียกว่า “ยกเงี่ยง” ตอนนั้นเสื่อจะข้ามไปด้วย
ความลำบาก บทสุดท้ายผู้เป็นห้วยลุกขึ้นยืนแล้วก้มตัวลงใช้ปลาย
นิ้วมือจดหัวแม่เท้าเสื่อจะต้องใช้ความพยายามข้ามให้พ้น

กติกาการเล่น ผู้เป็นเสื่อต้องระวังอย่าให้ถูกต้องส่วนใดส่วนหนึ่ง
ของผู้เป็นห้วยเป็นอันตรายในขณะที่กระโดดข้าม ถ้าถูกต้องห้วยแม้แต่เพียง
เล็กน้อยก็ต้องไปเป็นห้วยแทน

ถ้าเสียกระโดดข้ามพ้นทุกชั้นตอนและมิได้ถูกตัวผู้เป็นห่วงเลย ผู้เป็นห่วงจะต้องถูกลงโทษ โดยถูกพวกเสือหาบไปทิ้ง แล้วเสือต้องรีบวิ่งกลับมาที่เล่นโดยเร็ว เพราะถ้าห่วงวิ่งไล่จับคนใดคนหนึ่งได้คนนั้นต้องเป็นห่วงแทนต่อไป

จุดประสงค์ของการเล่น ฝึกความซื่อตรงในการเล่น และหักกระโดดข้ามระยะที่หมายไว้ให้พ้นได้

แม่งู

จำนวนผู้เล่น — ไม่จำกัด

อุปกรณ์ในการเล่น — ไม่มี

การเตรียมตัวก่อนเล่น — เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นพ่องู อีกคนหนึ่งเป็นแม่งูที่เหลือเป็นลูกงู

วิธีเล่น ลูกงูจะจับเอาแม่งูเป็นแถวยาว พ่องูจะยืนอยู่คนเดียวต่างหาก และหันหน้าเข้าหาแม่งู แล้วร้องถามว่า

แม่งูเอ๋ย กินน้ำบ่อไหน”

แม่งูก็ตอบว่า “กินน้ำบ่อโศก”

ลูกงูจะร้องพร้อมๆ กันว่า “โยกไปก็โยกมา” แล้วก็โยกตัวไปมา

พ่องูจะถามต่อไปว่า “แม่งูเอ๋ย กินน้ำบ่อไหน”

แม่งูก็ตอบว่า “กินน้ำบ่อทราย”

ลูกงูก็จะร้องรับพร้อมกันว่า “ย้ายไปก็ย้ายมา” ขณะที่ร้องก็จะวิ่งไปทางซ้ายและขวาข้างละที

พ่องูถามแม่งูรั่วว่า “แม่งูเอ๋ย กินน้ำบ่อไหน”

แม่งูตอบว่า “กินน้ำบ่อหิน”

ลูกงูก็จะต่อว่า “บินไปกับบินมา” พร้อมกับทำท่าบินก้าวเท้าไป
ซ้ายทีขวาที

ต่อจากนั้นพ่องูก็ถามแม่ว่า “กินหัวกินหาง” เมื่อให้คำตอบว่า
“กินกลางตลอดตัว” แล้วพ่องูจะล่อหลอกแม่ว่าเพื่อจะจับลูกงูให้ได้
แม่ว่าต้องการมือถือนั้นไม่ให้พ่องูไปจับลูกงูได้ ลูกงูจะต้องจับเอวถือนั้นไว้ให้
แน่น อย่าให้แถวขาดจากกันหรือแถวรวนเพราะจะทำให้ถูกพ่องูจับได้ง่ายขึ้น
ถ้าพ่องูจับลูกงูได้ ถือว่าลูกงูนั้นถูกกินแล้ว ต้องออกจากการเล่น ในการ
เล่นนั้นพ่องูจะต้องจับลูกงูให้หมด

เมื่อพ่องูจับลูกงูได้แล้วจะถามว่าจะอยู่กับพ่อหรือจะอยู่กับแม่ ถ้าลูก
ตอบว่า “อยู่กับแม่” พ่อก็จะบอกว่า “ล่อยแพไป” ถ้าอยู่กับพ่อ พ่อ
ก็จะพูดว่า “หักคอจมน้ำพริก”

ถ้าพ่องูจับลูกงูได้หมด พ่องูก็เป็นฝ่ายบิน ถ้าใช้เวลาเล่นนานมาก
แต่จับลูกงูได้ทั้งหมดถือว่าพ่องูเป็นฝ่ายแพ้

จุดประสงค์ของการเล่น ฝึกการใช้คำคล้องจอง การแสดงท่าทางประกอบ
ความสามัคคีและความมีระเบียบวินัย

ขี้มาซิงเมือง

- จำนวนผู้เล่น – ไม่จำกัดแต่ควรมีจำนวนมาก ประมาณ ๒๐ คน
ยิ่งดี นิยมเล่นกันเฉพาะเด็กชายเท่านั้น
- อุปกรณ์ – ผ้าโพกศีรษะจำนวนครึ่งหนึ่งของผู้เล่น และต้องมี
๒ สี สำหรับ ๒ ฝ่าย สีควรจะต่างกันให้เห็นชัด
เช่น สีเขียว ฝ่ายหนึ่ง แดงฝ่ายหนึ่ง
- การเตรียมตัวก่อนเล่น – แบ่งผ้าและคนชื้อออกเป็น ๒ กองเท่า ๆ กัน ผู้เป็น

ม้าควรจะตัวโตกว่าผู้ขี่ ผู้ขี่จะต้องใช้ผ้าที่เตรียม
ไว้โพกศีรษะกองละสี่ สำหรับที่เล่นก็ต้องขีดเส้น
เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า สมมุติเป็นเมืองสำหรับอยู่
พวกละเมือง

วิธีเล่น เมื่อกรรมการให้สัญญาณเริ่มต้น คนขี่ต่างฝ่ายต่างขี่ม้าเข้าต่อสู้กัน
คนขี่ของแต่ละฝ่ายจะต้องคอยแย่งผ้าโพกศีรษะของอีกฝ่ายหนึ่ง
ให้ได้ มีกำหนดเวลาในการแข่งขันไว้ด้วย เมื่อหมดเวลาแล้ว
ฝ่ายใดแย่งผ้าได้มากก็ถือว่าเป็นฝ่ายชนะ ก็เป็นว่ายุติการแข่งขัน
รอบหนึ่ง

จุดประสงค์ในการเล่น ฝึกความว่องไว และไหวพริบ

มอญซ่อนผ้า

จำนวนผู้เล่น – ไม่จำกัด

อุปกรณ์ในการเล่น – ผ้า ๑ ผืน

การเตรียมตัวก่อนเล่น เลือกผู้เล่นคนหนึ่งเป็นมอญสำหรับซ่อนผ้า

วิธีเล่น ผู้เล่นทุกคนนั่งเป็นวงกลม หันหน้าเข้าหากัน ผู้ที่ได้รับเลือกเป็น
มอญจะถือผ้าซ่อนไว้ข้างหลัง แล้วเดินไปรอบ ๆ วง เดินเวียนขวา
จะเดินกี่รอบก็ได้ ขณะเดินก็ร้องซ้ำๆ เรื่อยไปว่า “มอญซ่อนผ้า
ตุ๊กตาอยู่ข้างหลัง” บางทีก็ร้องต่ออีกว่า “ไวโน่นไว้นี้ ฉันจะตี
กันเธอ” ผู้ที่นั่งจะช่วยร้องด้วยเพื่อความสนุกสนานครึกครื้น

ผู้ถือผ้าจะต้องคอยหาโอกาสซ่อนผ้าไว้ข้างหลังใครคนใดคนหนึ่ง โดย
ไม่ให้เขารู้ตัว การซ่อนต้องให้อยู่ในระยาะที่ผู้นั่งหยิบถึง และห้ามผู้อื่นบอก

ผู้ที่ถูกซ่อน เมื่อซ่อนแล้วก็ยังทำเหมือนว่ายังถือผ้าอยู่ แล้วเดินวนอีกรอบ
หนึ่ง ถ้าผ้ายังวางอยู่ที่เดิม ผู้วางก็หยิบผ้าขึ้นมาตีผู้ที่ถูกซ่อน (การตีอย่าตี
แรง) ผู้นั้นจะต้องลุกขึ้นวิ่งหนีไปหนึ่งรอบจึงจะนั่งลงได้ ผู้เป็นมอญก็จะ
เดินวนต่อไปหาโอกาสวางผ้าที่คนอื่นต่อไป

สำหรับผู้ที่นั่งล้อมวงนั้น ต้องช่างสังเกต ขณะที่นั่งอยู่จะใช้มือคลำ
หาผ้าข้างหลังได้ ซ้ำเล็งดูได้ แต่หันหน้าไปดูไม่ได้ ถ้ารู้ตัวว่ามีผ้าซ่อนอยู่
ข้างหลังตนก็หยิบผ้าแล้วลุกขึ้นวิ่งไล่ผู้เป็นมอญจนกว่าผู้นั้นจะนั่งลงในที่ของ
เขา ผู้ที่หยิบผ้าได้ก็เดินรอบวงต่อไปเพื่อซ่อนผ้าบ้าง เป็นการเริ่มต้นเล่นใน
รอบใหม่

จุดประสงค์ในการเล่น ฝึกให้มีความรู้สึกอยู่เสมอไม่ปล่อยตัว ช่างสังเกต
ว่องไวมีไหวพริบ ออกกำลังในการวิ่ง

เสือกถัก

จำนวนผู้เล่น — ๒ คน หญิงหรือชายก็ได้

อุปกรณ์ในการเล่น — เบี้ยเศษสตางค์ หรือฝาเบี้ยก็ได้ ๔ อัน สมมุติ
ว่าเป็นเสือก ควรให้เหมือนกันเป็นคู่ๆ เพื่อจะ
ได้จำได้ง่ายว่า เป็นของใคร

การเตรียมตัวก่อนเล่น — ซักเครื่องหมายกากบาทลงบนพื้นดินหรือพื้น
กระดานหรือบนแผ่นกระดาษ มุมหนึ่งเป็นถัก
วางเหรียญหรือฝาเบี้ยไว้ที่มุมทั้ง ๔ ของกากบาท

วิธีเล่น ผู้เล่นคนหนึ่งเริ่มเดินเหรียญจากมุมหนึ่งไปตรงกลางเส้น อีกคนก็
เดินจากมุมหนึ่งไปอีกมุมหนึ่งก็ได้ ทั้ง ๒ คนจะผลัดกันเดินไล่กัน
แต่จะข้ามถึงไม่ได้ ถ้าใครจนมุมต้องเดินข้ามถึงก็ต้องตกถัก ถือว่า

แพ้ต้องเริ่มเล่นกันใหม่
จุดประสงค์ในการเล่น เพื่อฝึกไหวพริบและการวางแผน

วิธีขำसार

จำนวนผู้เล่น – ไม่จำกัด

อุปกรณ์ในการเล่น – ไม่มี

วิธีเล่น ให้ผู้เล่น ๒ คนยืนหันหน้าเข้าหากัน ยกมือของทั้งสองคนประสานกัน ยกให้สูงพ้นศีรษะ ซึ่งจะมีลักษณะเหมือนข้มประตูพอกที่เด็กคนอื่น ๆ จะลอดผ่านไปได้โดยสะดวก ผู้เล่นที่เหลือจะยืนต่อกันเป็นแถวยาว โดยคนที่ ๒ จะเกาะบ่าหรือเอวของคนที่ ๑ คนที่ ๓ ก็จะเกาะคนที่ ๒ ต่อกันไปเช่นนั้นจนครบ จำนวนผู้เล่นแถวที่จัดไว้ นี้ ก็จะเดินลอดประตูไปอย่างรวดเร็ว พร้อมกับร้องว่า “วิธีขำसार สองทะนานขำเปลือก เลือกท้องโบลาน เก็บเบยใต้ถุนร้าน คดขำใส่จาน ฟานคนข้างหลังไว้”

เมื่อร้องถึงตอนที่ว่า “ฟานเอาคนข้างหลังไว้” เด็กที่ยืนเป็นประตูจะรีบลดมือลงมากล่อมเด็กคนสุดท้ายของแถวไว้ ผู้นั้นก็ต้องออกจากการเล่น เพราะถือว่าตาย ดังนั้นผู้ที่เป็นคนลอดต้องรีบลอดเพื่อไม่ให้คนสุดท้ายถูก “ฟาน” ได้

เมื่อร้องท่อนที่ว่า “ฟานเอาคนข้างหลังไว้” นั้นจะต้องพยายามให้ได้พอดีกับจังหวะที่คนสุดท้ายลอดเข้ามาพอดีและต้องกระตุกแขนลงมากล่อมไว้ได้ทันด้วย ซึ่งจะเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้น

จุดประสงค์ของการเล่น เพื่อฝึกความว่องไว และรู้จักเอาตัวรอด

แข่งเรือคน

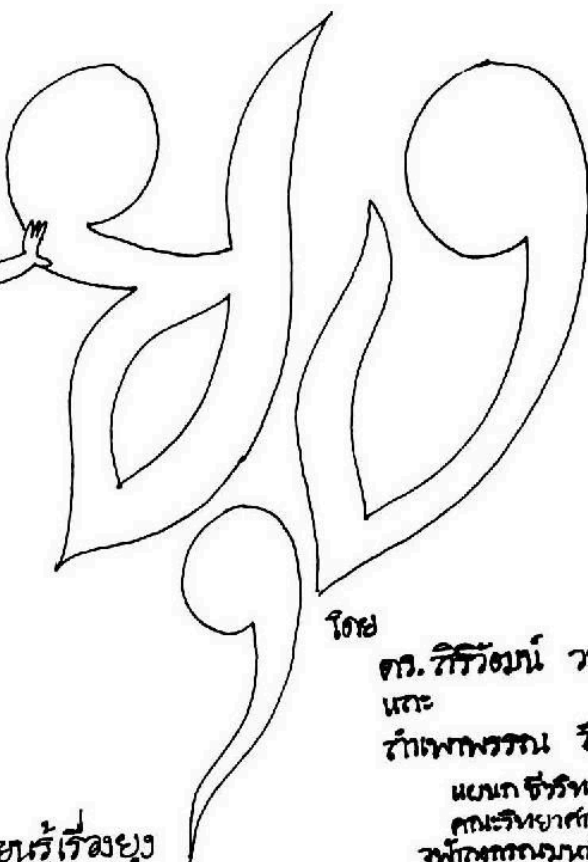
การเล่นแข่งเรือคนนั้นมีผู้เล่นกี่คนก็ได้ แบ่งผู้เล่นออกเป็น ๒ ฝ่ายเท่าๆกัน แต่ควรจะมีผู้เล่นมากสักหน่อยอาจถึง ๒๐ คนก็ได้

วิธีเล่น ในการเล่นผู้เล่นจะนั่งหันหน้าตามกันฝ่ายละแถว แต่ละแถวห่างกันประมาณ ๑ เมตร ผู้เล่นทุกคนจะนั่งเหยียดเท้าไปข้างหน้าเพื่อให้ชิดๆกัน เมื่อนั่งเรียบร้อยแล้ว กรรมการจะให้สัญญาณเริ่มการแข่งขัน ผู้ที่นั่งหัวแถวทั้ง ๒ แถวจะลุกขึ้นวิ่งไปนั่งต่อกันเรื่อยไปจนหมดจำนวนคน สิ่งที่จะต้องระวังคือว่าในการวิ่งไปนั่งต่อปลายแถวนั้นจะต้องนั่งให้ชิดกัน และแนวของแถวจะต้องเป็นเส้นตรงแถวใดต่อเสร็จก่อนและเป็นระเบียบดีก็ถือว่าเป็นฝ่ายชนะ

จุดประสงค์ของการเล่น ก็เพื่อฝึกทั้งความว่องไวและความมีระเบียบวินัยพร้อมกันไปด้วย

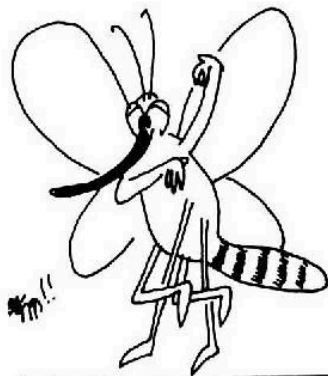
ในโครงการปีเด็กสากล ๒๒
จัดทำโดย สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์

เด็กน่ารัก เรื่องของ

โดย
ดร.ศิริวัฒน์ วงษ์ศิริ
และ
วิภาภรณ์ กิจพันธุ์
แผนก ชีววิทยา
คณะวิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพราะยุ่งทำให้ยุ่ง หนูจะมาเรียนรู้เรื่องยุ่ง
ช่วยกันแก้ปวด... ปวดกันไว้ค, ทำไว้ความว่าคาบ
หากรอเวลานี้ 'ยุ่ง'

ก็คิดว่า
คุณหนูทั้งภา
งาคือ
เจ้าชู้ วรช้อย
ก็เลยเกาะตัวเด็ก
ที่รักพวกมันๆ ละ

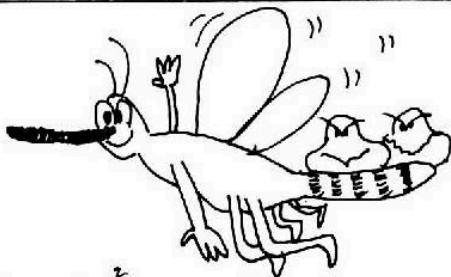
เราทั้งปวงนี่ใหญ่
มากเลย คนส่วน
ใหญ่ เก่งจะ เก่งจะ
แต่ที่ลัด ก็ไม่เดิน
ใจก็ชนะ เพราะตา
ก็ชอบอยู่ใกล้ๆ เจ้า
ชะตัก

คุณหนูมี? พวกคุณ
ก็จิ้งจอกนี่สิ อยู่แต่อยู่
ไอ้ในรัก เดี๋ยวกันเป็นแล้ว
เราจึงเป็นพวกแมงกิ้ง ก็ก็
ก็เลยละ

พวกเราจะอยู่กันหลาย ก็
กินก็เยอะ และนี่โรค
ที่อันตรายอย่างมาอยู่กับคุณ
ก็เลยตายแล้วล่ะ

ก็เพราะอย่างนั้นแหละ เราจึง
เป็นตัวชู้ เพราะพวกพวก
นี้โรคภัยต่างๆ มาสู่คน
ทำให้คุณหนู คุณแม่ และพี่น้อง
ของหนูๆ เป็นโรคได้บ่อยๆ

โรคภัยไข้เจ็บ แม่
เขาก็กลัวโรคภัย
นี่ ก็ระวังภัย
จากตัวนี้ไว้กับหนู
ได้ ซึ่งตัวนี้
นี่ล่ะ? ที่คอย
เกาะคนอยู่เรื่อย

ที่จริงเราก็ไม่สนใจหรอกนะ จอห์นนี่ ที่ทำตา
ไม่ชัดจนที่เป็นโรค ก็ไม่ใช่โรคหรอก แล้ว
นกเข็ญก็ทำตาเป็นโรคได้ ฉะนั้น
อย่าไปสนใจมัน เพราะมันเป็นโรคตา
นกเข็ญก็ทำตาเป็นโรคได้

จอห์นนี่ พวกเข็ญอยู่ข้างหัวนกเข็ญ
จอห์นนี่ เข็ญจะวางไข่บนหัวนกเข็ญ
ก็ไม่ได้ เข็ญจะวางไข่บนหัวนกเข็ญ
ว่า ลูกเข็ญ นกเข็ญแล้วมันก็มี

ให้มันไปกินที่ปากจอห์นนี่
จอห์นนี่ ออกมาจากจอห์นนี่ นกเข็ญ
ก็ไปกินที่ปากจอห์นนี่ ที่ออกมาก นกเข็ญ
อีกจอห์นนี่ นกเข็ญ

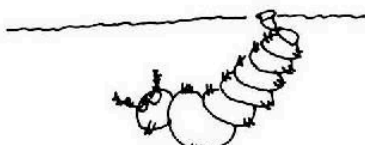
นี่แหละ จอห์นนี่จอห์นนี่
จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่

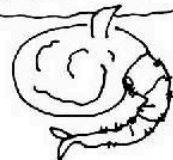
จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่
จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่

จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่

จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่

จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่

จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่
จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่
จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่
จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่
จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่จอห์นนี่

คุณหนู เคยแอบไปดอง
ที่โต๊ะข้างบ้าน ใต้โต๊ะ
วาง, ยางรถยนต์ ที่นอน
เป็นโต๊ะของลุงหรือป้า

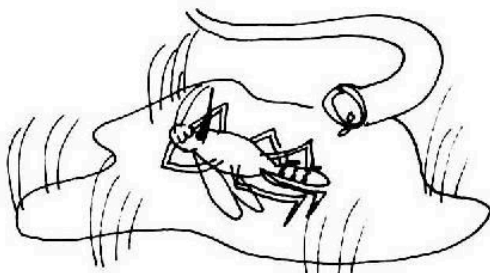
หนูๆ ต้องช่วยกันกำจัดขยะ
ทำความสะอาด เก็บขยะ
วางของบนโต๊ะในหน้า
ป้อมให้สะอาดเรียบร้อย
เปลี่ยนใจคนรอบ
ทางบ่อย

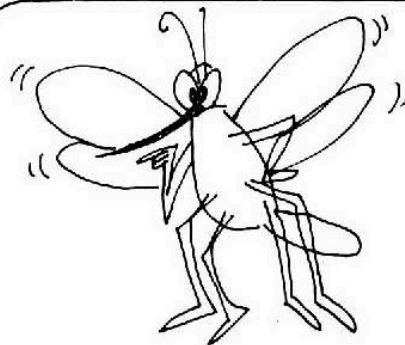
บอกพ่อ แม่ อยู่หน้า
โต๊ะข้างบ้านที่วาง
ของอยู่ ใต้โต๊ะ
วางของโต๊ะในหน้า

ที่ติดกับ คือ ขยะกอง
ในหน้าโต๊ะข้างบ้าน
ขยะ: ขยะที่กองรวมกัน
แล้ว ก็เป็นที่สกปรก

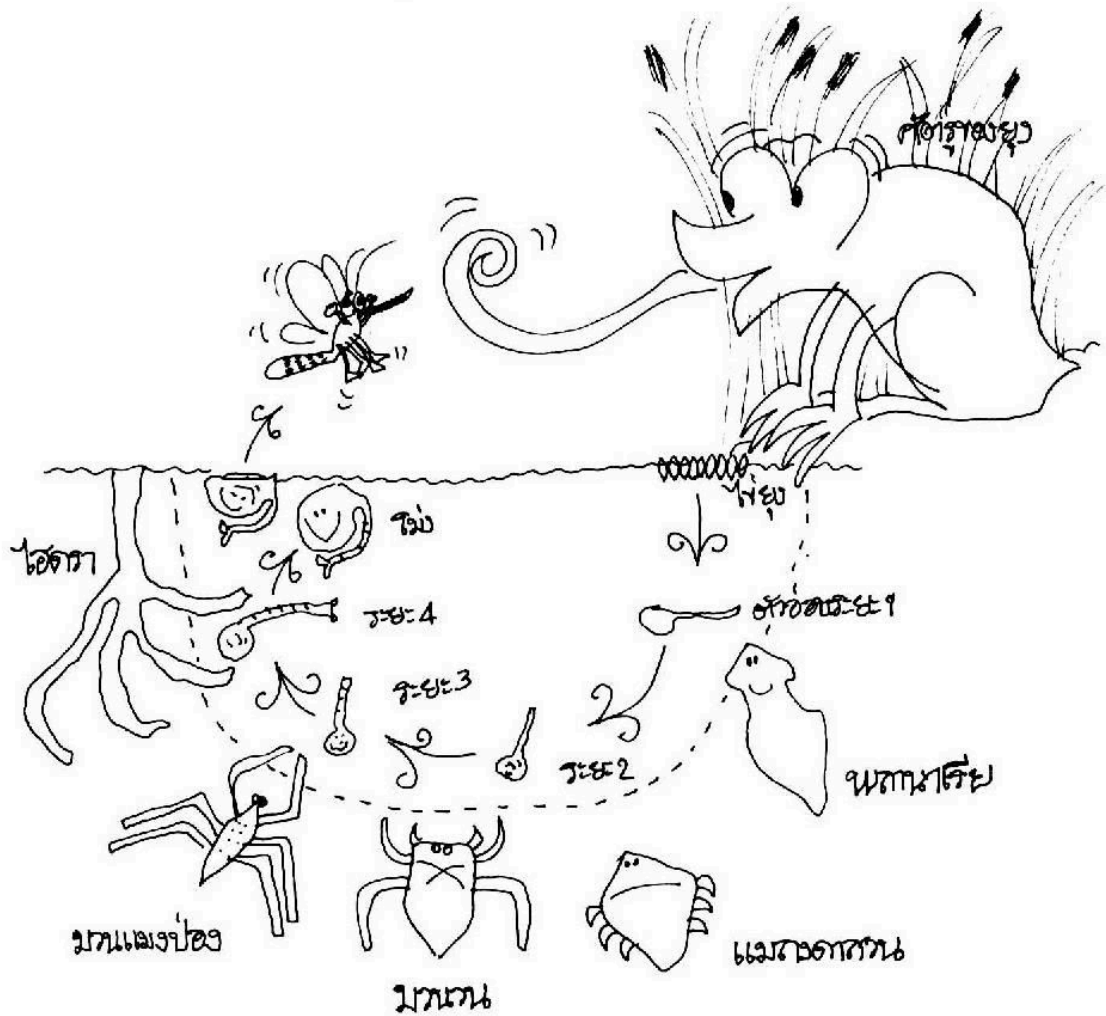

ถ้าบ๊องก็อย่าไปเล่น ก็หนูๆ
ทำงานหนักๆ ทำเป็นเด็กใน
ใจที่ว่างๆ เขาก็เล่นอย่างนี้
จนทำให้เขาไม่ได้นะ

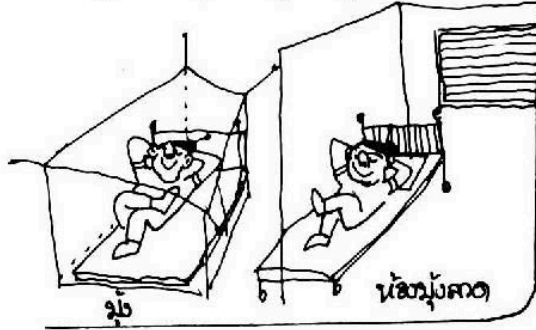

อันนั้น หนูๆ เอง ต้อง
ช่วยกันดูแล คือหนูๆ
ทำมา ยางรถยนต์ วาง
ไว้หน้าบ้านบ้าง ป้อมกันก็จัด
แหล่งเพาะพันธุ์ของลุง นะจ๊ะ

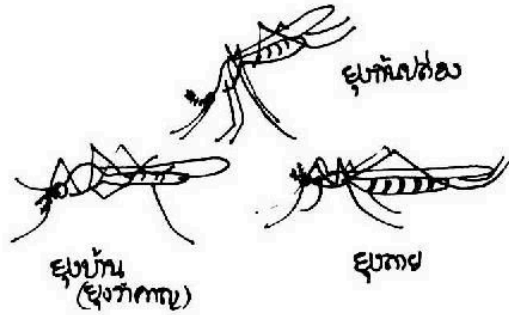
•• วิชาชีววิทยาของยูงและ ศัตรูของตัวอ่อนในน้ำ ••
เป็นวิธีการควบคุมกำจัดอาณานิคม < BIO CONTROL >

ถ้าไม่ออกไปในยุบก็ด ตอบนอนทงมุ้ง
แต่ทงที่ไปให้มุ้ง ก็อยู่หน้ามุ้งตอ

ยุบที่กัดกัด 3 ชนิด

'ยุบทาย' นี่กัดกัดก็เกิดออกในตอ
โดยกัดตอในเวลากลางวัน
ยุบกัดจะกัดในเวลากลางคืน
แต่ทงตาตอจะอยู่ให้ยุบกัด

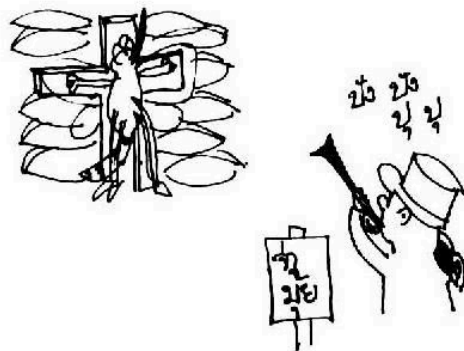
'ยุบก้นปล่อง' นานซี
นี่ไปมาแถวนี้ นอนกัดในตอช่วงหัว
จอบกัดตาตอกลางคืน

'ยุบที่กัด' นี่กัดกัดก็เกิด
โดยกัดในตอที่เขื่อน
ท่าตอ ในเวลาตอนกลางคืน

ทุกชีวิตาจะปลอจาก
สู่กับบ นมที่กัด
ถ้าปลอจากบ

สนทนาระหว่างสัตว์
เรื่อง

ยุ่งกับเสื้อ ใครร้ายกว่ากัน

โดย.....แก้ว

โง่! โดนเพื่อนรัก
เป็นอะไรไป
ทำไมยังกะอดอยาก
ไม่มีอะไรกินหรือ?

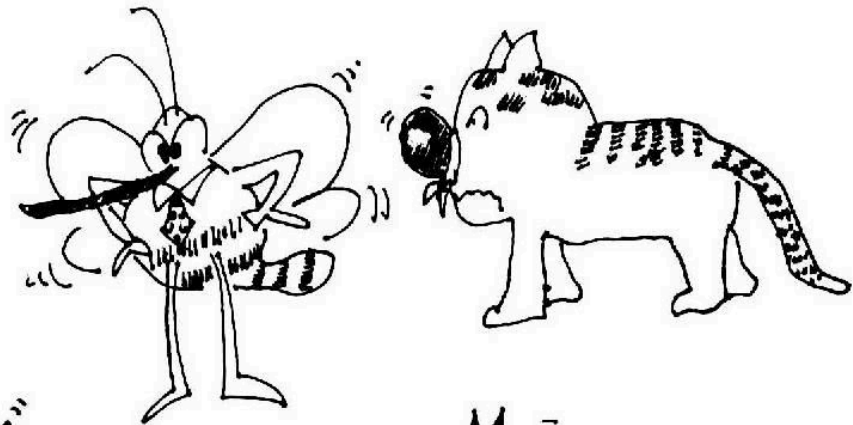
ไอ้ก๊ี้ เค้ายุ่งจนยุ่ง
อดรสน้ำร้อนในปาก
เขาสอนเงินน่ะ
ไม่มีกินกิน กินแต่ของขี้
ว่าแต่ว่า
แกอยู่ยุ่งกับเสื้อดีกว่า
ไม่อยู่ควรวุ่น
ไอ้ก๊ี้ เค้ายุ่งจน
สัสจะตายแล้วก๊าย

หนอย หนอย
ไอ้แกขี้ขลาดไอ้ขลาด
อย่าบอกใครนะ

ไอ้ก๊ี้ ไอ้ก๊ี้
ทำไมเจ้าไปยุ่ง
ไปไหนไปทำอะไร
ด้วยความรักแล้ว
ก๊ี้! จะมีความรัก
ไปมีอีกแล้ว
แกมันยังเก็บเสื้อ
ของพี่ๆ-อ๊ีก
ไม่กิน ลีลาถูกทำ เขม้น
อ้อ! แกนี่เขม้น
เรานะกำลังเล่น

NAT.

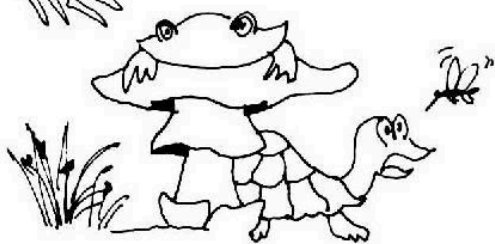

คณาวุฑฒ "ยง"

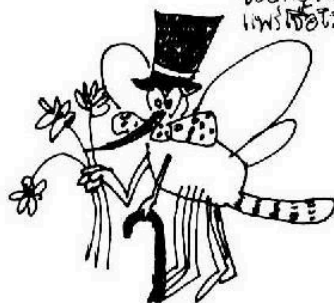

คุณหนูจ๋า พวกเราจิ๋วจิ๋ว
ขงขี้เฒ่า คอยกวดเพื่อนสัตว์
เลื้อยของพวกหนู เช่น หนู
แมว นก นก
เขียด หนู แมลงเต่า
เขียด อยู่ไหนอยู่ใกล้ใกล้

อยู่กันอยู่กัน ได้ทั้งนี้
กินกินได้ เกอร์รูดัง
ไว้ไว้ไว้ไว้ไว้ไว้ไว้ไว้

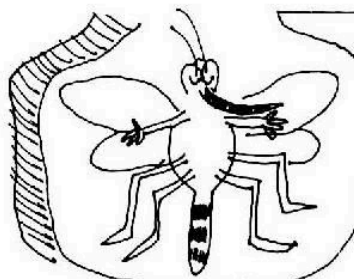
แต่คุณหนูมีอะไรที่
ชอบกินกิน และ
แพ้แพ้แพ้แพ้

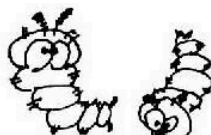
นี่คือพวกหนู อยู่ไหน คุณหนูจิ๋วจิ๋ว
คุณหนูจ๋า มีสัตว์ของลูกในน้ำมากมาย เช่น ปลา-
หมึก ปลาหมึก ปลาหมึก ปลาหมึก ปลาหมึก
คอยกวดลูกๆ หนูจ๋าอยู่ไหนอยู่ใกล้ใกล้

นี่คือพวกหนู อยู่ไหน คุณหนูจิ๋วจิ๋ว
คุณหนูจ๋า มีสัตว์ของลูกในน้ำมากมาย เช่น ปลา-
หมึก ปลาหมึก ปลาหมึก ปลาหมึก ปลาหมึก
คอยกวดลูกๆ หนูจ๋าอยู่ไหนอยู่ใกล้ใกล้

นี่คือพวกหนู อยู่ไหน คุณหนูจิ๋วจิ๋ว
คุณหนูจ๋า มีสัตว์ของลูกในน้ำมากมาย เช่น ปลา-
หมึก ปลาหมึก ปลาหมึก ปลาหมึก ปลาหมึก
คอยกวดลูกๆ หนูจ๋าอยู่ไหนอยู่ใกล้ใกล้

นี่คือพวกหนู อยู่ไหน คุณหนูจิ๋วจิ๋ว
คุณหนูจ๋า มีสัตว์ของลูกในน้ำมากมาย เช่น ปลา-
หมึก ปลาหมึก ปลาหมึก ปลาหมึก ปลาหมึก
คอยกวดลูกๆ หนูจ๋าอยู่ไหนอยู่ใกล้ใกล้

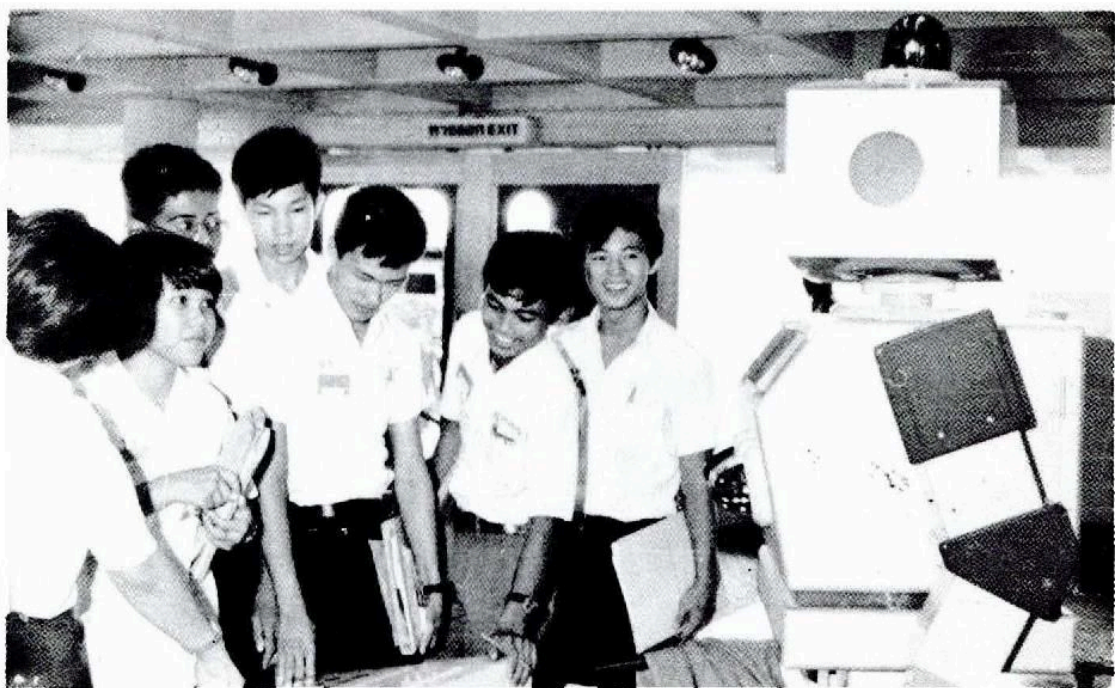

พิมพ์ที่ อมรินทร์การพิมพ์

413/29-31 เซิงสะพานอรุณอมรินทร์ ถนนอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ฯ
นายชูเกียรติ อุทกะพันธุ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2528 โทร. 4242800-1

เด็ก ๆ อย่างหนูคือความหวังของชาติ

เด็กฉลาดต้องใฝ่หาความรู้

ทำนุบำรุงศาสนา

ช่วยกันรักษาความสะอาด